

ענף החקלאות בישראל

תמונת מצב כלכלית לשנת 2018

שעועית לאחר נביטה, רודוי יובל, תחרות קנ"ט

ד"ר זיו בר נחום, יוני 2019

פתח דבר

אנו מתכבדים בזאת להגיש את הדוח השנתי של החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה על חקלאות ישראל. מטרת הדו"ח היא להציג תמונת מצב כלכלית של ענף החקלאות ולסקור את ההתפתחויות בענף לאורך זמן. בשנת 2018 צמחה החקלאות המקומית, כאשר ערך התפוקה החקלאית עלה ב - 2.1% לסכום של 30.5 מיליארד ₪.

החקלאות הישראלית ממשיכה לספק את מרבית התוצרת הטרייה לתושבי ישראל וכן מספקת לשוקי היצוא מגוון פירות וירקות. לחקלאות הישראלית חשיבות רבה מעבר לייצור המזון בתועלות ובערכים ציבוריים כגון שמירת שטחים פתוחים וריאות ירוקות, תרומות נופיות וסביבתיות, עוגן להתיישבות באזורי ספר ועוד. השנה התחדשנו לראשונה בפרק הסוקר את היבוא החקלאי אשר אמנם מהווה אחוזים בודדים בצריכה הטרייה, אולם נמצא במגמת עליה.

אני מבקש לברך את ד"ר זיו בר נחום על הצטרפותו ליחידה ולהודות לו על העבודה המקצועית בעריכת הדוח. את הפרק על ירקות ופירות טריים ברשתות השיווק ערכו רוני הרשקוביץ ויצחק חלה.

תודה לארז אוסמן וד"ר יעל קחל על הליווי המקצועי בהכנת הדוח. נשמח לקבל תגובות, הערות והצעות לדוח השנתי ל - zivb@moag.gov.il

בברכה,

אורי צוק-בר

סמנכ"ל מחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מצב החקלאות בישראל בשנת 2018

3

- **ערך התפוקה של התוצרת החקלאית** בשנת 2018 הסתכם ב - 30.5 מיליארד ש"ח, עלייה של 2.1% בהשוואה לערך התפוקה בשנת 2017.
- הגידולים הצמחיים מהווים כ - 59% מערך התפוקה בעוד גידולי בעלי החיים מהווים כ - 41% מערך התפוקה.
- הן בגידולים הצמחיים והן בבעלי החיים ישנה ירידה בכמות התפוקה לצד עליית מחיר.
- **עלויות הייצור** (ללא תמורה למשרות שכיר) עלו ב - 0.4%, **התוצר המקומי הגולמי** עלה ב - 3.8%, **הפיצויים והתקבולים לחקלאים** ירדו ב - 9.7% **והיתרה לחקלאי** עלתה ב - 2.8%.
- **מדד מחירי התשומות בחקלאות** עלה ב - 3.7%, זאת כתוצאה מעליות במדדי מחירי התשומות בבעלי חיים (4.3%) ובגידולים צמחיים (3.3%).
- **מדד מחירי הצרכן לתוצרת חקלאית טרייה** עלה ב - 1.5%, לעומת עלייה של 0.8% במדד המחירים לצרכן הכללי. העלייה במדד המחירים לתוצרת חקלאית טרייה הושפעה בעיקר מעלייה של 3.4% במדד המחירים של ירקות ופירות טריים.
- בכל סעיפי הצריכה הראשיים של מדד תוצרת חקלאית טרייה, מלבד סעיפי הדבש והביצים, נרשמו עליות מחירים בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017.

מצב החקלאות בישראל בשנת 2018

- נתוני האספקה של פירות וירקות טריים לשוק המקומי מייצור מקומי עומדים בשנת 2018 על 204 ק"ג לנפש, נתון זה מצביע על המשך היציבות בכמות הצריכה לנפש משנת 2008. עם זאת, בהסתכלות ארוכת טווח בין השנים 2000-2018, ניתן לראות ירידה של כמעט 20% באספקה לנפש של ירקות ופירות טריים שמצביעה על ירידה בצריכה לנפש.
- ערך הייצוא החקלאי עמד על 1.15 מיליארד דולר בשנת 2018, לעומת 1.22 מיליארד דולר בשנת 2017, ירידה של כ- 6%.
- הירקות העיקריים ביצוא היו תפוז"א, גזר ופלפלים שהיוו יחד 88% מסך כמות הירקות ליצוא.
- הפירות העיקריים ביצוא היו אבוקדו, תמרים, מנגו ורימונים שהיוו 96% מסך כמות הפירות ליצוא.
- שיעורי הייבוא של ירקות ופירות טריים מהאספקה של פירות וירקות טריים לשוק המקומי מסתכמים לאחוזים בודדים. עם זאת ייבוא של מספר ירקות ופירות עיקריים נמצא במגמת עלייה בשנים האחרונות.

תוכן עניינים

1. הייצור החקלאי
2. חשבון ענף החקלאות
3. מדד מחירי תשומות בחקלאות
4. מדד מחירי צרכן לתוצרת חקלאית טרייה
5. מרווחי השיווק הקמעוניים בירקות ופירות טריים
6. ירקות ופירות טריים ברשתות השיווק
7. יצוא תוצרת חקלאית טרייה
 - 7.1 ערך היצוא בדולרים
 - 7.2 כמויות יצוא ימי של ירקות, פירות ופרי הדר
8. ייבוא ירקות ופירות טריים
9. סחר של ירקות, פירות והדרים עם שטחי האוטונומיה : הרשות הפלסטינית
 - ועזה

הערה: ניתן לחזור מכל שקף במצגת לשקף תוכן העניינים על ידי לחיצה על

פרק זה מבוסס על נתוני הלמ"ס ומעודכן נכון לתאריך 14.05.19

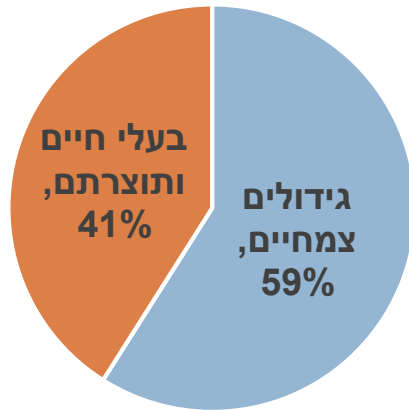
המגמות הרב שנתיות מוצגות במונחים ריאליים
השינויים במחיר ובערך בין 2018 ל- 2017 הינם שינויים נומינאליים

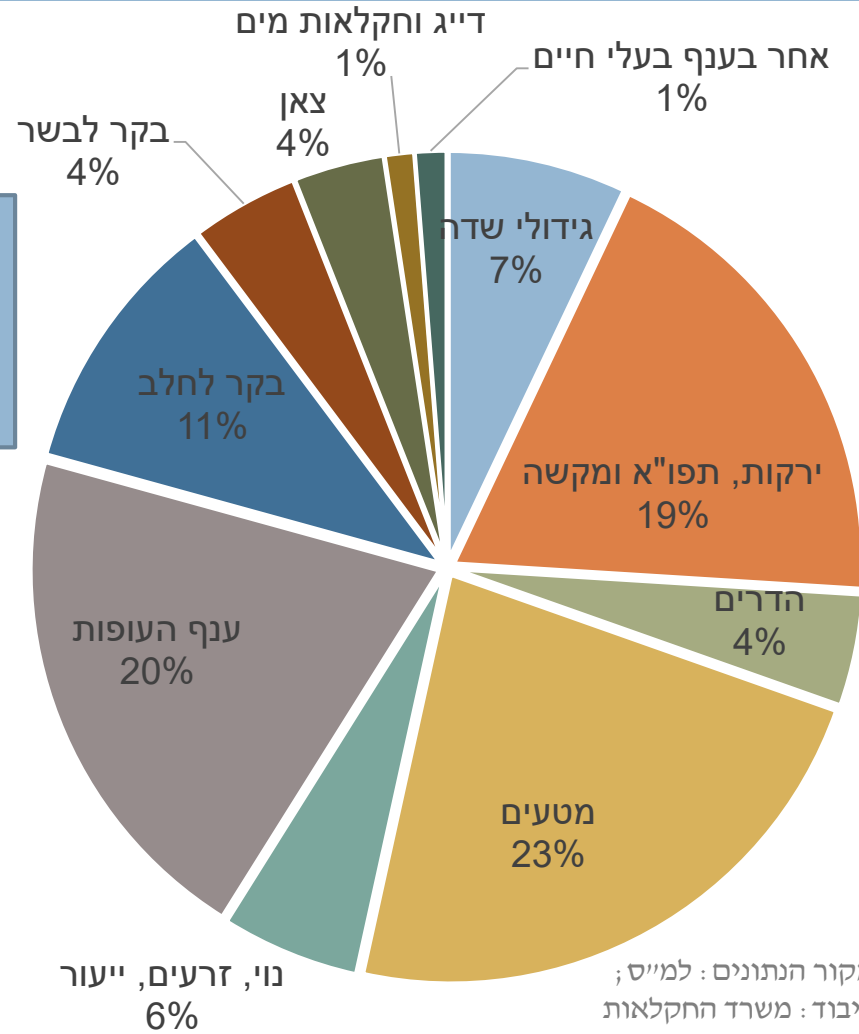
תמהיל הייצור החקלאי לפי ענפים

2018

ערך הייצור: 30.5 מיליארד ₪
 גידולים צמחיים: 18.0 מיליארד ₪
 בעלי חיים ותוצרתם: 12.5 מיליארד ₪

- גידולים צמחיים
- בעלי חיים ותוצרתם

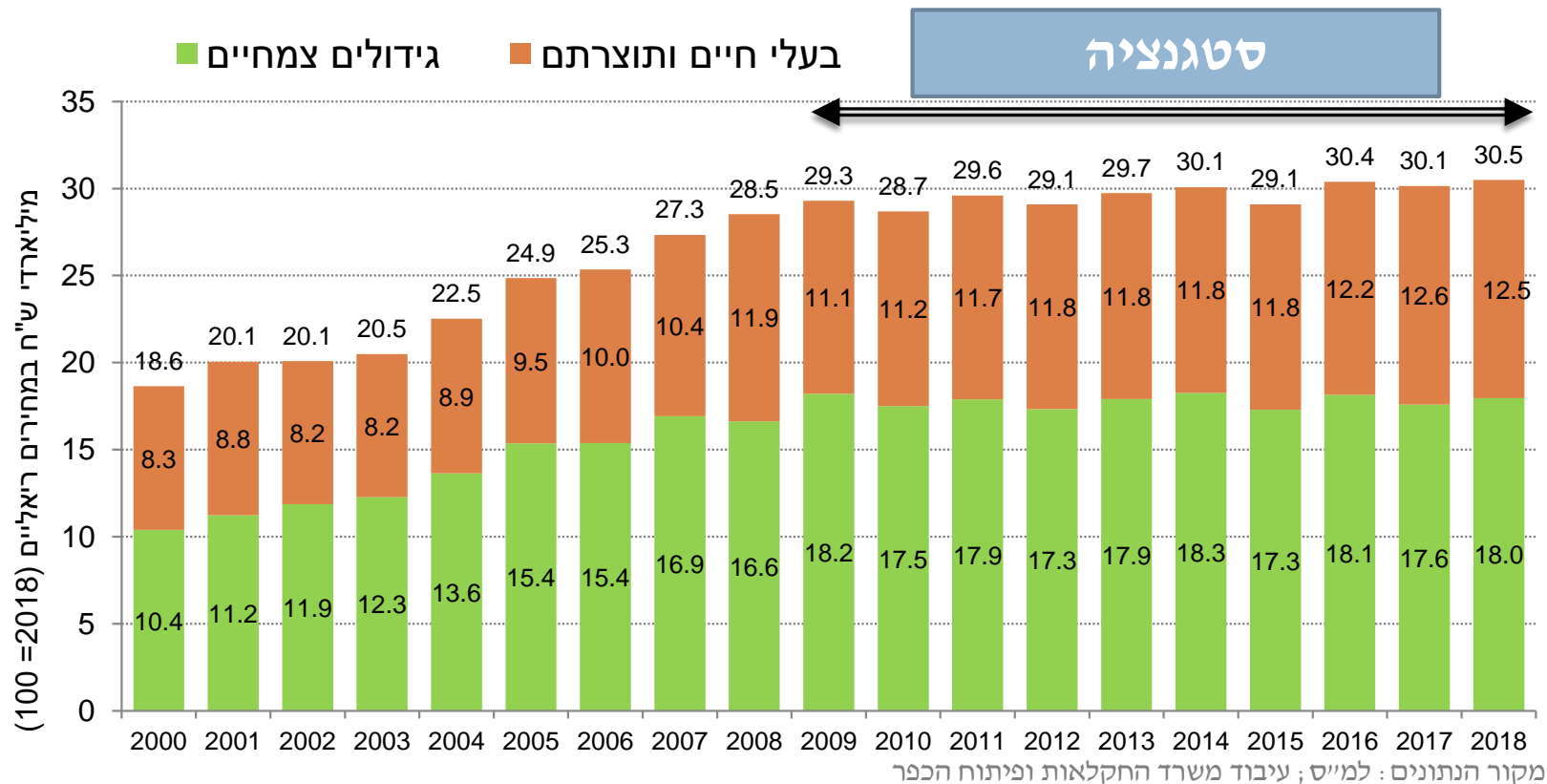

מקור הנתונים: למ"ס;
 עיבוד: משרד החקלאות
 ופיתוח הכפר

מגמות בייצור החקלאי

קיפאון בערך התפוקה החקלאית

לאחר עלייה משמעותית בערך התפוקה בתחילת שנות ה-2000, החל משנת 2009 נותר ערך התפוקה יציב ללא צמיחה.

במסגרת התוכנית האסטרטגית 2030, משרד החקלאות בוחן עדכון מדיניות על מנת לגרום לעלייה בערך התפוקה בטווח ארוך.

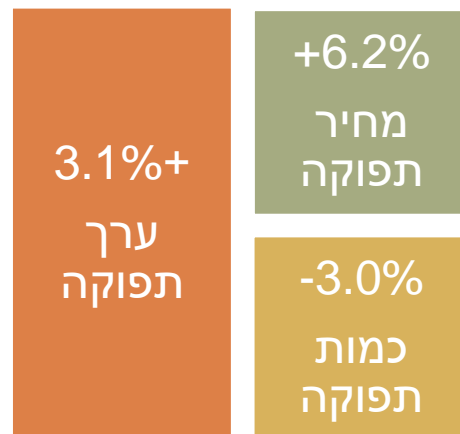
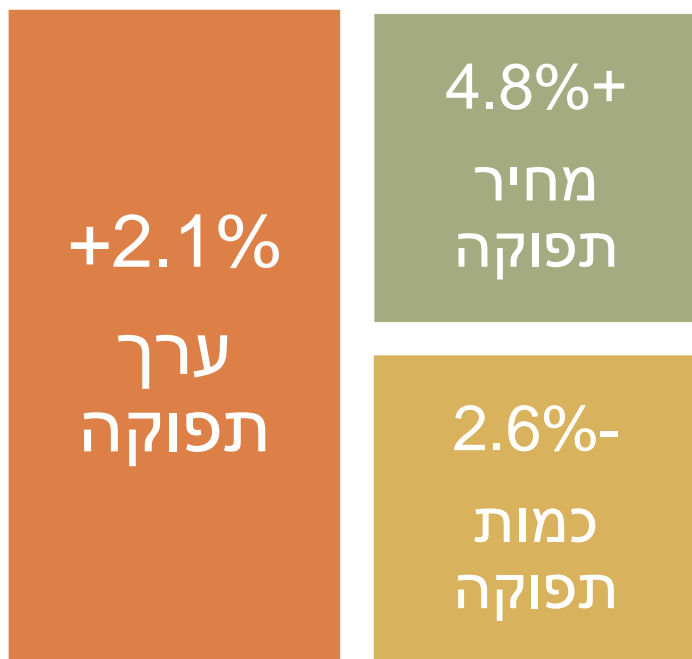
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

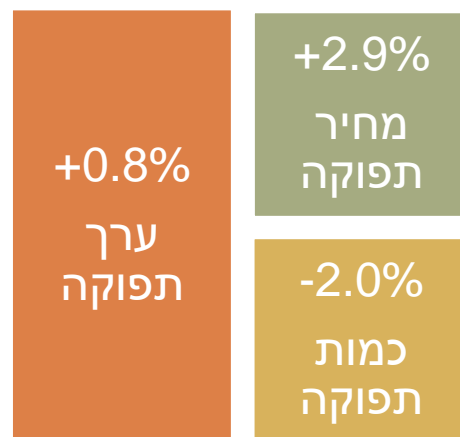
הייצור החקלאי

השינוי בתפוקה משנת 2017 לשנת 2018

תפוקה כוללת בחקלאות

תפוקה צמחית

תפוקת בעלי חיים

מקור הנתונים: למ"ס

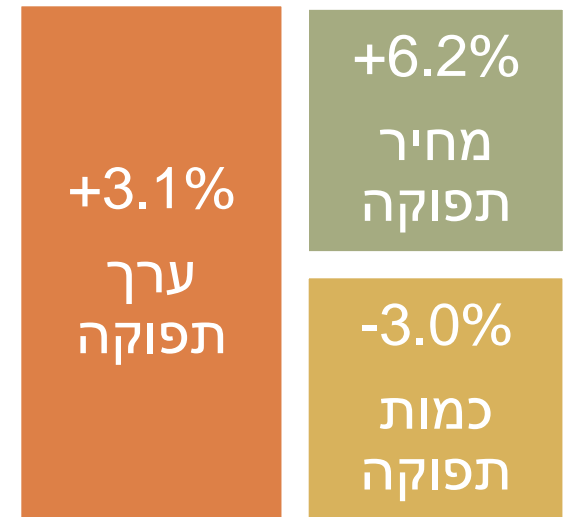
הייצור בענף הצומח

השינויים שחלו בתפוקה משנת 2017 לשנת 2018

ענפי צומח נבחרים

ענף	שינוי במדד מחיר	שינוי במדד כמות	שינוי במדד ערך
ירקות	+2.1%	+0.3%	+2.4%
פירות (ללא הדרים)	+12.4%	-3.1%	+8.9%
הדרים	+11.0%	-12.4%	-2.7%
גידולי שדה	-0.6%	-5.9%	-6.4%

תפוקה צמחית

מקור הנתונים: למ"ס

הייצור בענף החי

השינויים שחלו בתפוקה משנת 2017 לשנת 2018

ענפי חי נבחרים

ענף	שינוי במדד מחיר	שינוי במדד כמות	שינוי במדד ערך
פטם	+3.8%	-3.2%	+0.4%
ביצים	+3.5%	+1.1%	+4.6%
בקר לשחיטה	+4.3%	-12.9%	-9.1%
חלב (בקר)	+2.0%	+2.2%	+4.3%
ענף הצאן	+3.0%	-3.8%	-0.9%
ענף הדייג	-2.9%	-3.5%	-6.3%

תפוקת בעלי חיים

מקור הנתונים: למ"ס

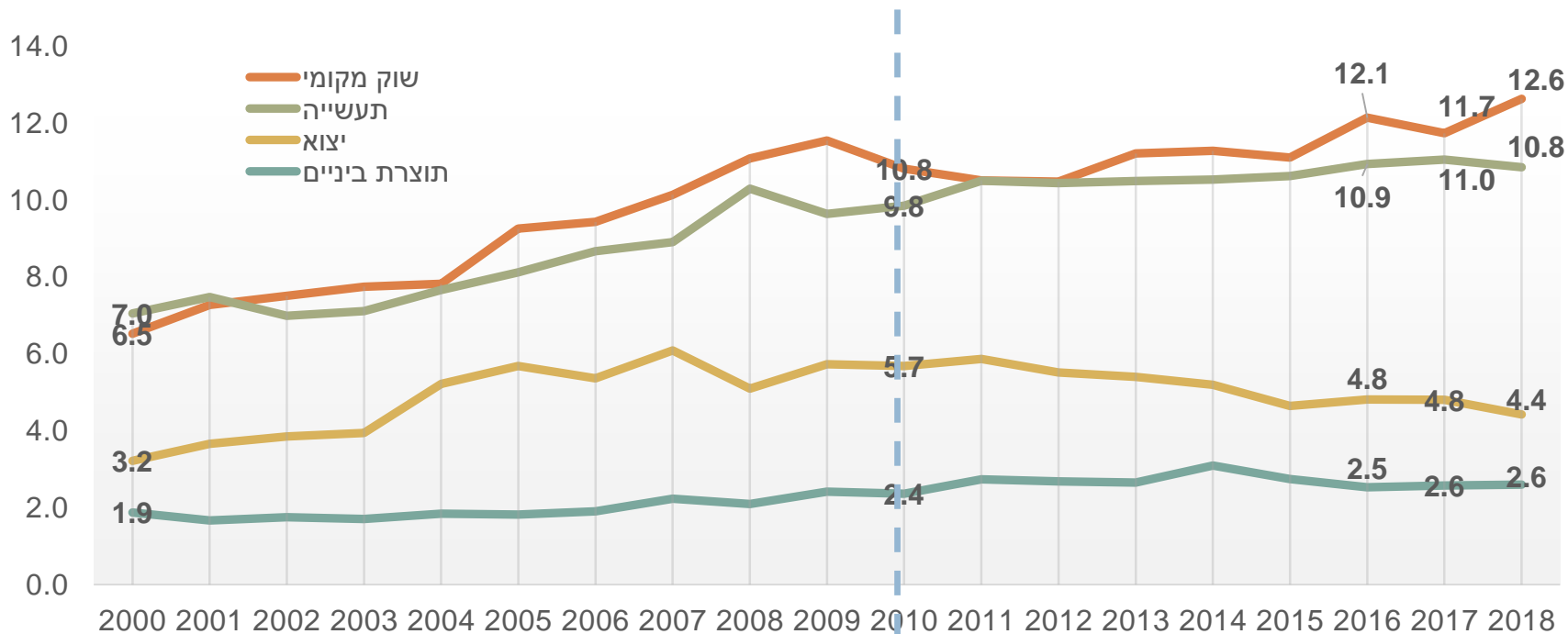
הירידה של 13% בכמות הבקר לשחיטה יכולה להיות מוסברת ע"י ירידה דומה של 16% בכמויות המיובאות של עגלים חיים שיועדו לשחיטה ב- 2018.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

עורך התפוקה לפי יעדים

עלייה בשוק המקומי וירידה קלה בשאר היעדים (מיליארדי ₪ במחירים ריאליים 2018=100)

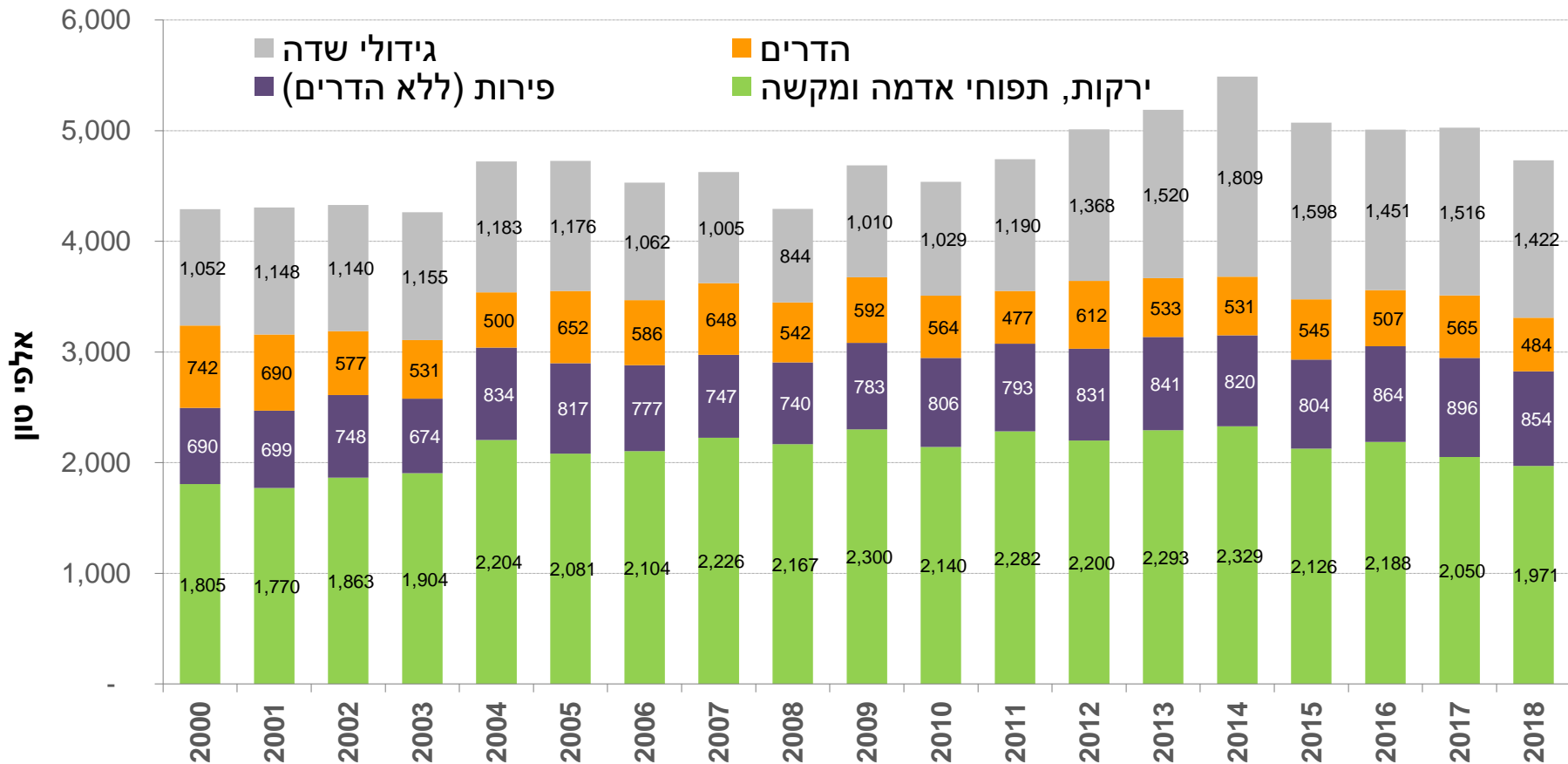
מקור הנתונים: למ"ס; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

סך הכל	תוצרת ביניים	יצוא	תעשייה	שוק מקומי	
+1.8	+0.2	-1.3	+1.0	+1.8	שינוי כספי משנת 2010 (מיליארדי ₪)
6%	10%	-22%	10%	17%	שיעור שינוי משנת 2010
0.8%	1.3%	-2.8%	1.3%	2.1%	שיעור שינוי שנתי ממוצע משנת 2010
1%	1%	-8%	-2%	8%	שיעור שינוי בין 2018 ל- 2017

גידולים צמחיים*

התפתחות כמויות הייצור הצמחי - לאחר יציבות בשלוש השנים האחרונות, ירידה ב - 2018

* לא כולל נוי, זרעים ייעור ושונים

מקור הנתונים: למ"ס; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

לאחר שלוש שנים של יציבות בכמויות ייצור התוצרת הצמחית (כ - 5 מיליון טון בשנה), חלה ירידה בשנת 2018.

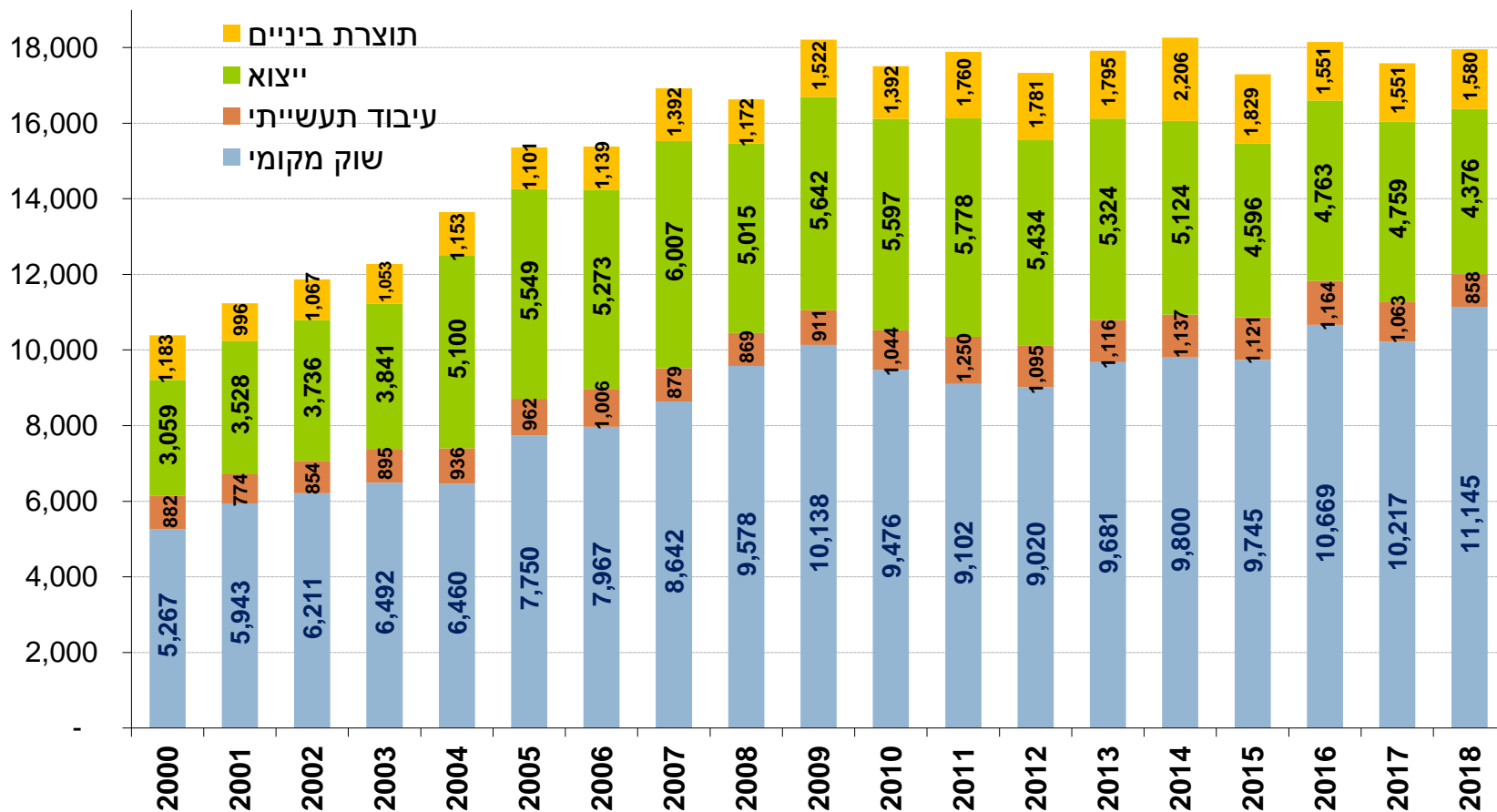
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

גידולים צמחיים

התפתחות ערך התפוקה לפי יעדי שיווק

מיליוני ש"ח במחירים ריאליים (100=2018)

מקור הנתונים: למ"ס; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הייצור הצמחי מיועד בעיקר לצריכה מקומית כתוצרת טרייה ולייצוא.

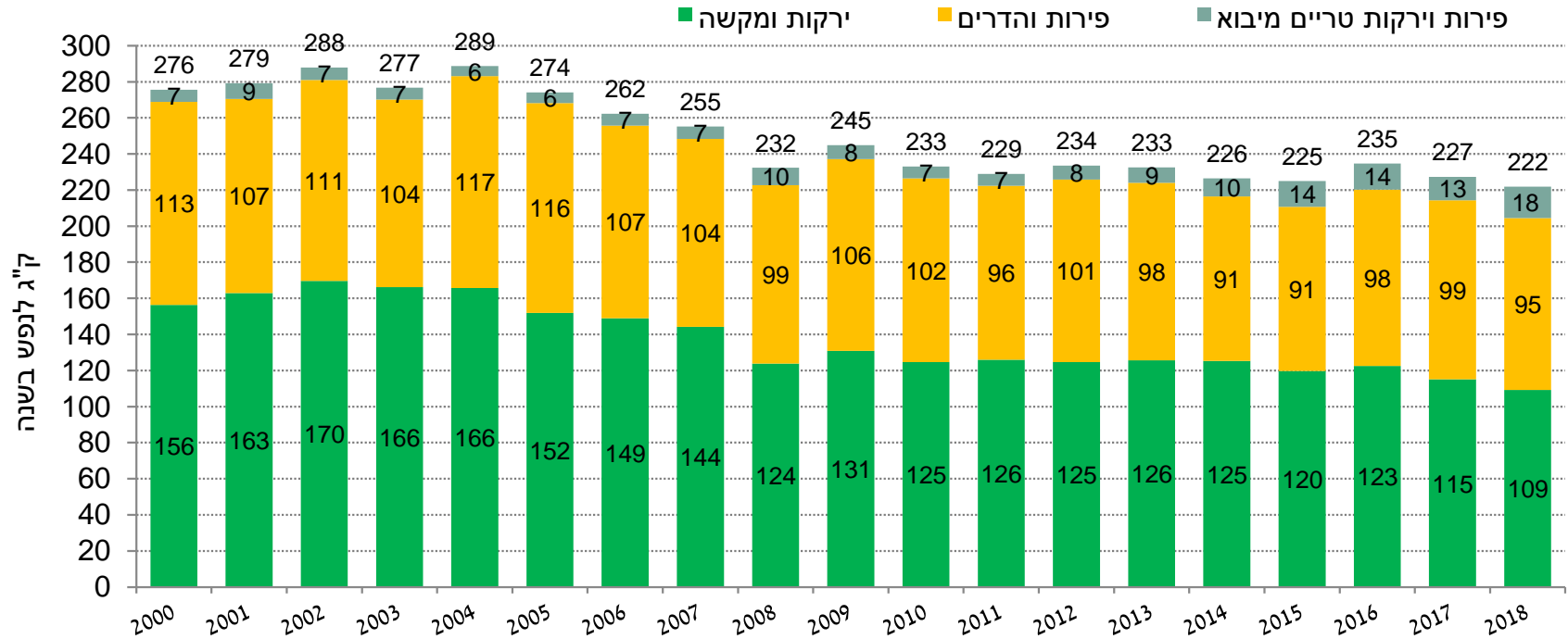
הערה: תוצרת ביניים בחקלאות: סחורות ושירותים חקלאיים המשמשים תשומות בתהליך הייצור החקלאי, לא כולל שימוש בנכסים קבועים (פחת).

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

אספקה ברוטו לנפש של פירות וירקות

מגמה יציבה באספקה לנפש לאחר ירידה שחלה בעשור הקודם

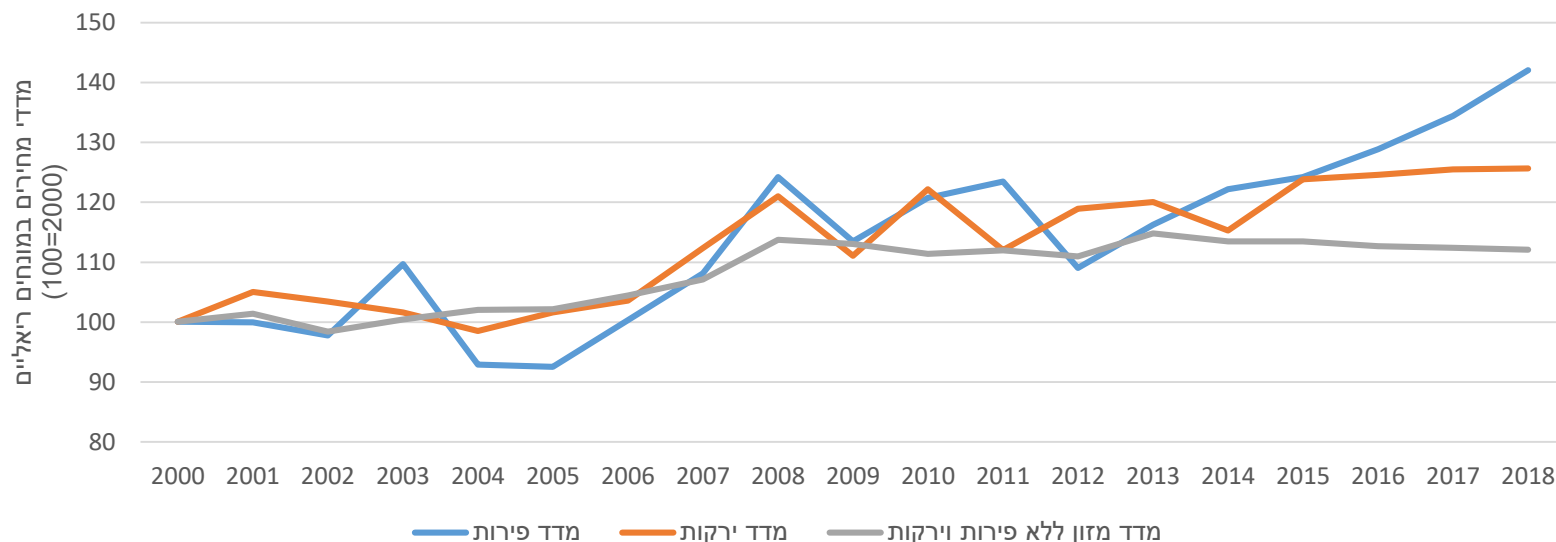
מקור הנתונים: למ"ס, סחר חוץ משרד החקלאות ו- FAO (ייבוא לשנים 2000 עד 2007). עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

- נתוני האספקה של פירות וירקות טריים לשוק המקומי עומדים בשנת 2018 על ק"ג לנפש (הכמות הנמוכה ביותר בכל התקופה). ישנה ירידה בשנתיים האחרונות.
- בהסתכלות ארוכת טווח בין השנים 2000-2018, ניתן לראות ירידה של כ- 20% באספקה לנפש של ירקות ופירות טריים שמצביעה על ירידה בצריכה לנפש.

התפתחות מדדי מחירים ריאליים של מזון, ירקות ופירות טריים

מאז המחאה החברתית מגמת עלייה ריאלית במדדי המחירים של פירות וירקות טריים

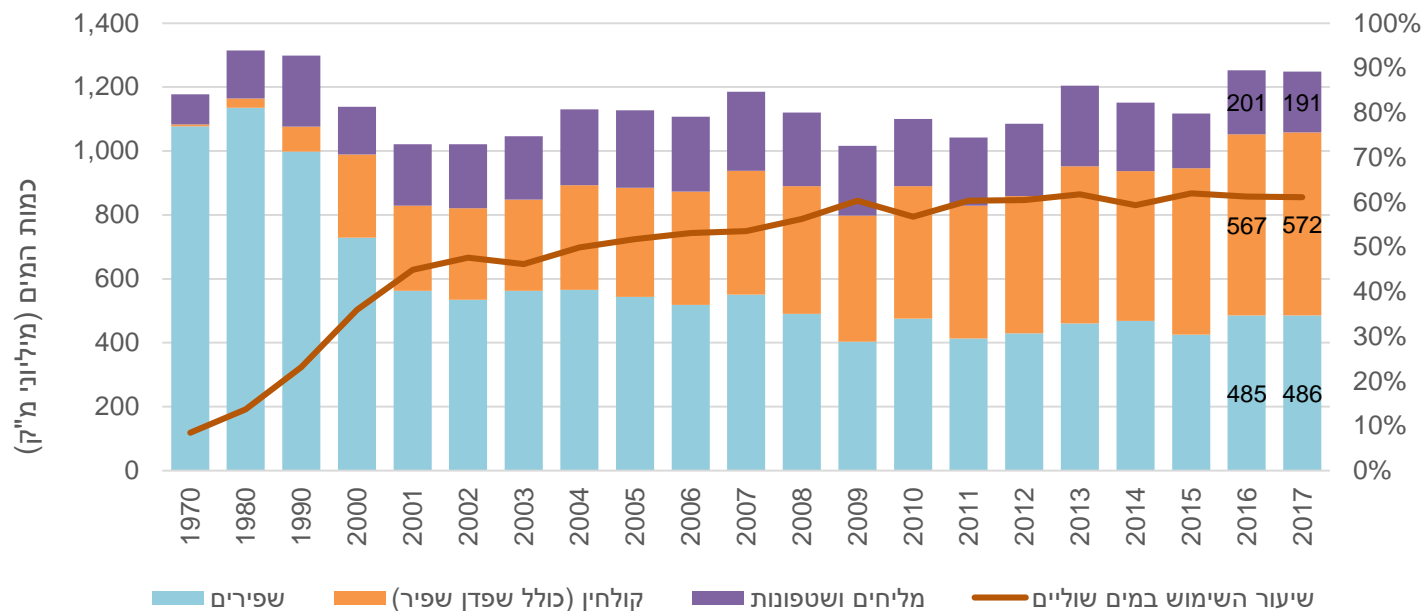
מקור הנתונים: למ"ס; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

- ייתכנו מספר הסברים למגמת הירידה בצריכת ירקות ופירות טריים לנפש: 1. מגמת התייקרות ריאלית במחירי הפירות והירקות. 2. שינוי בתמהיל צריכת מוצרי המזון כתוצאה מעליית יחס המחירים בין פירות וירקות לבין מוצרי מזון אחרים. כלומר, מחירי הפירות והירקות התייקרו גם ביחס למוצרי מזון אחרים.
 - לאחר המחאה החברתית (החל מ- 2012) מחירי הפירות והירקות עלו ריאלית בכ- 30% ו- 6%, בהתאמה. יתר מוצרי המזון כמעט ולא עלו ריאלית (עלייה ריאלית של כ- 1%). יש לציין שבאותה תקופה חלה עלייה ריאלית של כ- 7% במדד מחירי התשומות של הגידולים הצמחיים.
 - בהסתכלות ארוכת טווח בין השנים 2000-2018, ניתן לראות עלייה ריאלית של כ- 40% במחירי הפירות וכ- 25% במחירי הירקות. זאת לעומת עלייה ריאלית ממוצעת של כ- 12% ביתר מוצרי המזון.
- משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

צריכת מים בחקלאות לפי סוגי מים

צריכת המים בחקלאות עומדת על כ- 1.2 מיליארד מ"ק בשנה

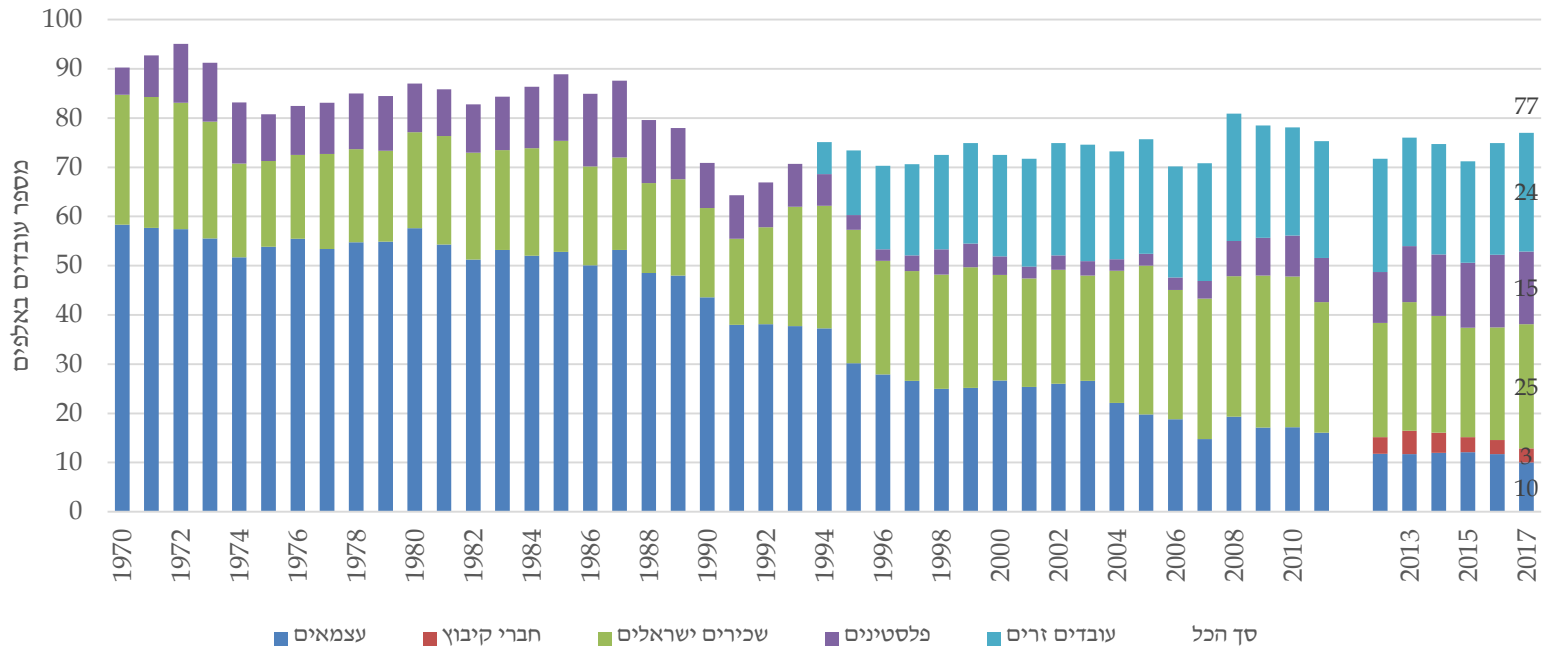

מקור הנתונים: רשות המים; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

- בשנת 2017 עמד שיעור השימוש במים השוליים (קולחין, מליחים ושטפונות) על 61% (בדומה לשיעורי השימוש במים שוליים בעשור האחרון).
- החקלאות מהווה כיום גורם מרכזי לקליטה של מי הקולחין בישראל. ישראל מובילה בעולם בניצול מי קולחין בחקלאות.

עובדים בחקלאות

מקור הנתונים: למ"ס (סקר כוח אדם); עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

הערה: עד 2011 נכללים "חברי קיבוץ" בנתוני העצמאים

- בשנת 2017 הועסקו 77 אלף עובדים בחקלאות, מרבית המועסקים הינם שכירים ישראלים, לאחריהם עובדים זרים, פלסטינים, עצמאים וחברי קיבוץ (25, 24, 15, 10 ו- 3 אלפי עובדים, בהתאמה).
- החל מ- 1993 הגיעו לישראל עובדים זרים (רובם מתאילנד) לצורך עיסוק בחקלאות. מספרם של העובדים הזרים מוגבל במכסות ונע בשנים האחרונות בין 21 ל- 26 אלפי עובדים בשנה.
- מספרם של העצמאים בחקלאות הצטמצם לאורך השנים.

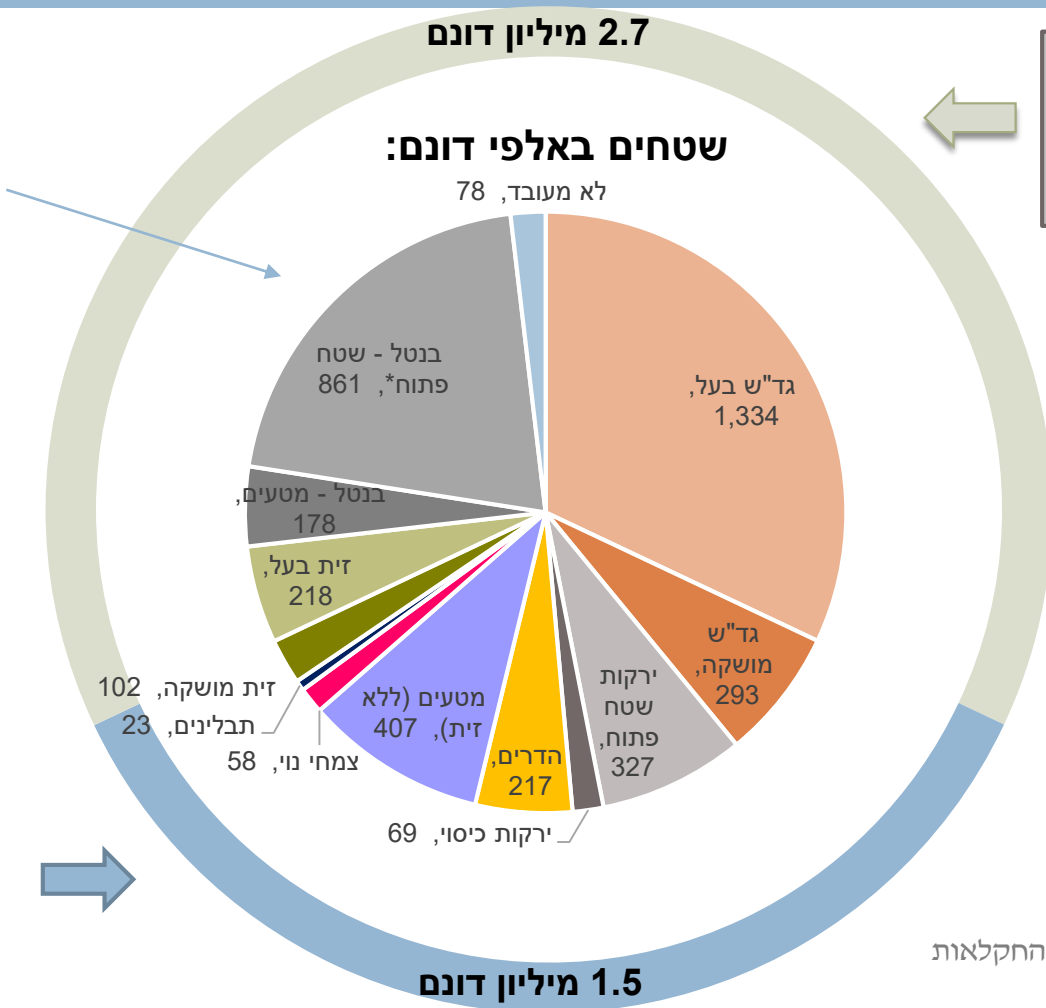
סך השטח החקלאי

סך השטח החקלאי עומד על כ-4.2 מיליון דונם

הערות:

*בנטל (בסיס נתונים טופוגרפי לאומי של מפ"י) - מיפוי שטחים מבוסס צילומי אוויר. בשטחים אלו לא ידוע תמהיל הגידולים לפי ענפים.
 שטחי בנטל – שטח פתוח כוללים 17 אלף דונם חממות.
 שטחי ירקות שטח פתוח כוללים 59 אלף דו' גידולי שדה בדו-גידול.

לכל היותר 2.7 מיליון דונם של חקלאות אקסטנסיבית: גד"ש בעל, זית בעל ושטחי בנטל*

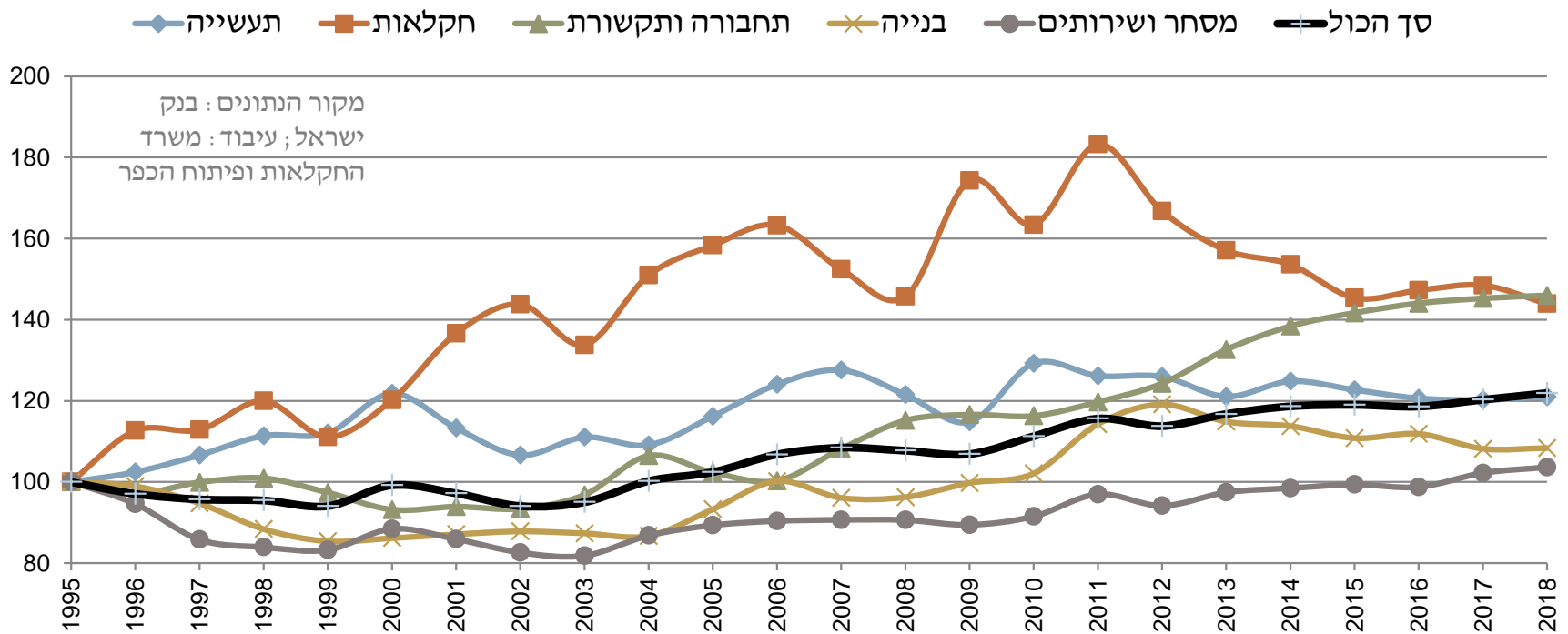
לפחות 1.5 מיליון דונם של חקלאות מושקת ואינטנסיבית

מקור: לנתוני שטחים: ממ"ג משרד החקלאות (מאי 2017)

הייצור החקלאי - התפתחות הפריון

לאחר עלייה בפריון ב - 2016-2017, חלה ירידה ב - 2018

- פריון הייצור הכולל (TFP) בענף החקלאות מוגדר כשינוי בתוצר ענף החקלאות שאינו מוסבר מהשינוי במלאי ההון או בשינוי בשעות העבודה, הפריון מבטא את השינוי ברמת היעילות של גורמי הייצור.
- הפריון החקלאי עלה בשיעור הגבוה ביותר ביחס לכל ענפי המשק האחרים עד לשנת 2011, כתוצאה מקידום טכנולוגי והתייעלות בשימוש בגורמי הייצור.
- בשנים האחרונות חלה ירידה בפריון החקלאות, ב - 2016-2017 חלה התאוששות מסוימת אך ב - 2018 שוב ירידה בפריון. ירידה של כ - 3% בפריון החקלאי בין 2018 ל - 2017.

סיכום - הייצור החקלאי

21

- **סך השטח החקלאי** עומד על 4.2 מיליון דונם מתוכם לפחות 1.5 של גידולי שלחין ולכל היותר 2.7 מיליון דונם של גידולי בעל.
- הגידולים הצמחיים היוו כ - 59% מערך התפוקה, וגידולי בעלי החיים היוו כ - 41% מערך התפוקה.
- **ערך התפוקה** של התוצרת החקלאית בישראל בשנת 2018 עלה בכ - 2% במונחים נומינאליים והסתכם בכ - 30.5 מיליארד ₪, לעומת כ - 29.9 מיליארד ₪ ב - 2017.
- **ערך התפוקה** הצמחית בשנת 2018 הסתכם בכ - 18 מיליארד ₪, עלייה של כ - 3% (במונחים נומינאליים) בהשוואה לערך התפוקה הצמחית בשנת 2017. העלייה בערך התפוקה הצמחית נבעה מעלייה של 6.2% במחירים (שמקורה בעיקר בעליית מחירי הפירות) שקוזה בירידה של 3% בכמויות.
- ערך התפוקה של המוצרים מן החי עלה בין 2018 ל - 2017 בכ - 0.6% (במונחים נומינאליים).
- קיפאון מתמשך בעשור האחרון בערך התפוקה החקלאית.

2. חשבון ענף החקלאות

פרק זה מבוסס על נתוני הלמ"ס ומעודכן נכון לתאריך 14.05.19

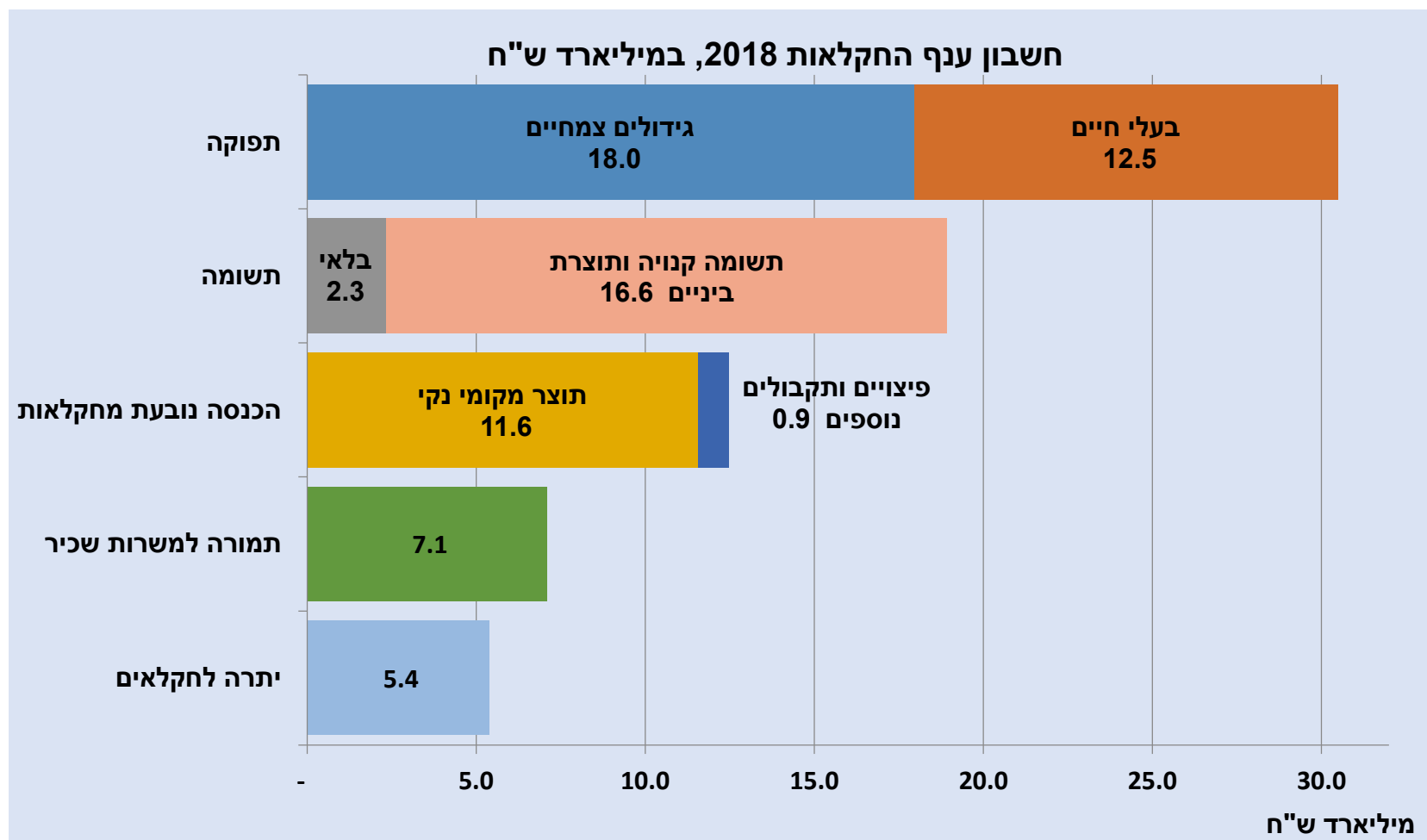
חשבון ענף החקלאות

23

- **חשבון ענף החקלאות** - חשבון כלכלי המציג את התמורות שחלו בענף – תפוקה, תשומה, תוצר מקומי ורווחיות הענף.
- **תפוקה** - סיכום של ערך הייצור המקומי בתוספת השקעה במטעים צעירים.
- **תשומה** - כולל את ערך החומרים והשירותים שענף החקלאות קונה מענפים אחרים ומהענף עצמו (תוצרת ביניים) במשך שנת הייצור, ואת הבלאי (פחת במחירי חידוש).

חשבון ענף החקלאות

מקור הנתונים: למ"ס; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

חשבון ענף החקלאות

מיליוני ש"ח, במחירים שוטפים	2018	2017	2016	שינוי במדד כמות	שינוי במדד מחיר	שינוי במדד ערך
תפוקה	30,487	29,902	30,074	-2.6%	4.8%	2.1%
גידולים צמחיים	17,961	17,449	17,960	-3.0%	6.2%	3.1%
בעלי חיים ותוצרתם	12,526	12,453	12,114	-2.2%	2.9%	0.6%
תשומה (לא כולל תמורה למשרות שכיר)	18,927	18,844	19,333	-2.5%	3.0%	0.4%
תשומה קנויה ומתוצרת ביניים	16,583	16,500	16,971	-2.7%	3.3%	0.5%
בלאי	2,344	2,344	2,362	-0.7%	0.7%	0.0%
תוצר מקומי						
גולמי	13,904	13,402	13,103	-2.7%	6.6%	3.8%
נקי	11,560	11,058	10,741	-3.1%	7.9%	4.5%
פיצויים ותקבולים נוספים	918	1,017	1,133			-9.7%
פיצויים מביטוח	271	267	301			1.3%
פיצויי בצורת	7	4	3			
פיצויי קיצוץ במים	30	135	275			
תקבולים אחרים	611	610	554			0.1%
הכנסה שנובעת מחקלאות	12,479	12,074	11,874			3.3%
מזה: תמורה למשרות שכיר	7,091	6,832	6,258			3.8%
יתרה לחקלאי	5,388	5,242	5,615			2.8%

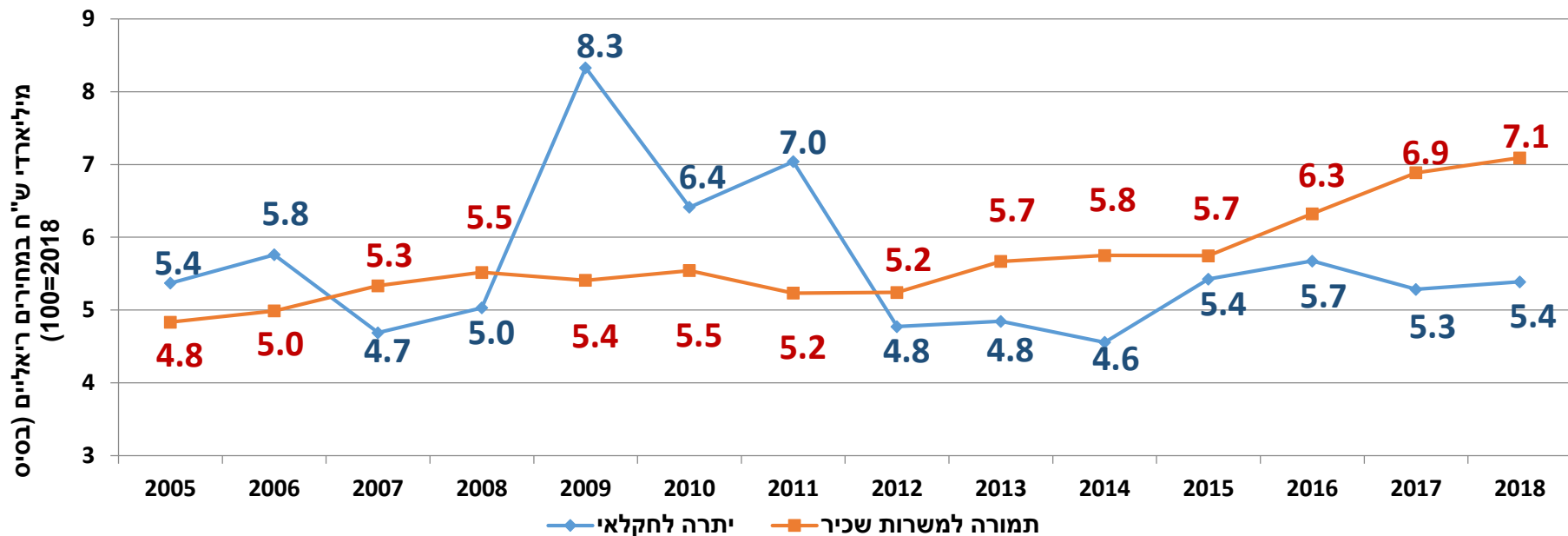
- הערות: 1. אחוזי השינוי מתייחסים לשינוי בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017.
2. השינוי במחיר, בכמות ובערך התפוקה והתשומה מבוסס על מדדים המחושבים על ידי הלמ"ס.
3. חישוב השינוי בערך מהנתונים בטבלה אינו זהה בכל המקרים לשינוי במדד הערך שהוא מכפלה של מדד הכמות ומדד המחיר.
4. תוצר מקומי גולמי בחקלאות – ערך התפוקה החקלאית פחות התשומה הקנויה ומתוצרת ביניים (לא כולל תמורה למשרות שכיר).
5. תוצר מקומי נקי בחקלאות – תוצר מקומי גולמי בחקלאות פחות הבלאי.

מקור הנתונים: למ"ס

תמורה למשרת שכיר ויתרה לחקלאי, במחירים ריאליים (בסיס 2018=100)

עליה קלה ביותר לחקלאי ב - 2018

מקור הנתונים: למ"ס; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

- ההכנסה שמקורה בחקלאות מתחלקת לעלות ההעסקה של שכירים וליתרה שנותרת לחקלאים.
- היתרה לחקלאים מהווה את התמורה לחקלאים עבור העבודה העצמית וההון.
- עלייה בתמורה למשרת שכיר בשלוש השנים האחרונות.

סיכום - חשבון ענף החקלאות 2018

27

- עלייה של 2.1% בערך התפוקה של התוצרת החקלאית בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017.
- העלייה בערך התפוקה החקלאית בשנת 2018 נבעה כתוצאה מעלייה של 4.8% במחיר התפוקה החקלאית שהתקזזה בירידה של 2.6% בכמות התפוקה.
- התוצר המקומי הנקי של ענף החקלאות עלה ב - 4.5%, זאת על אף עלייה של 0.4% בעלויות הייצור (לא כולל תמורה למשרות שכיר).
- סך ההכנסה שמקורה מחקלאות עלתה ב - 3.3%, כתוצאה מעלייה בתוצר המקומי הנקי, למרות שהייתה במקביל ירידה של 9.7% בפיצויים ותקבולים נוספים.
- היתרה לחקלאי הגיעה ל - 5.4 מיליארד ₪, עלייה של 2.8% בהשוואה ל - 2017 אך עדיין פחות מהיתרה לחקלאי ב - 2016.
- המגמה הבולטת הינה העלייה בהוצאה להעסקת שכירים בשנים האחרונות (כ - 24% מ - 2015). חלק מהעלייה מוסבר ע"י העלייה במדד מחירי עבודה שכירה שעלה באותה תקופה בכ - 15%.

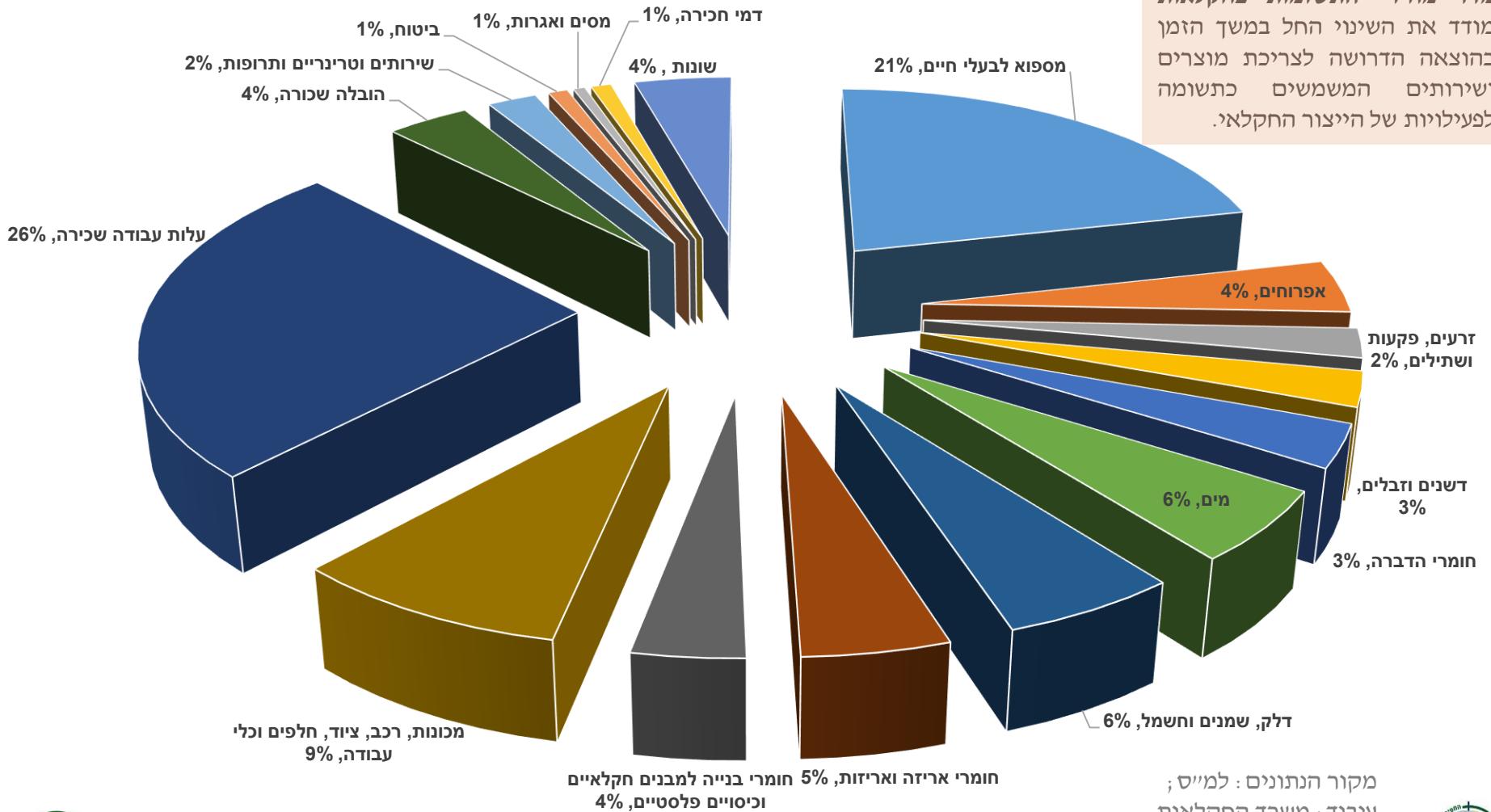
3. מדד מחירי תשומות בחקלאות

משקלות לחישוב מדד מחירי התשומות בחקלאות

המשקלות מייצגות את ההוצאה של ענף החקלאות בשנת 2000

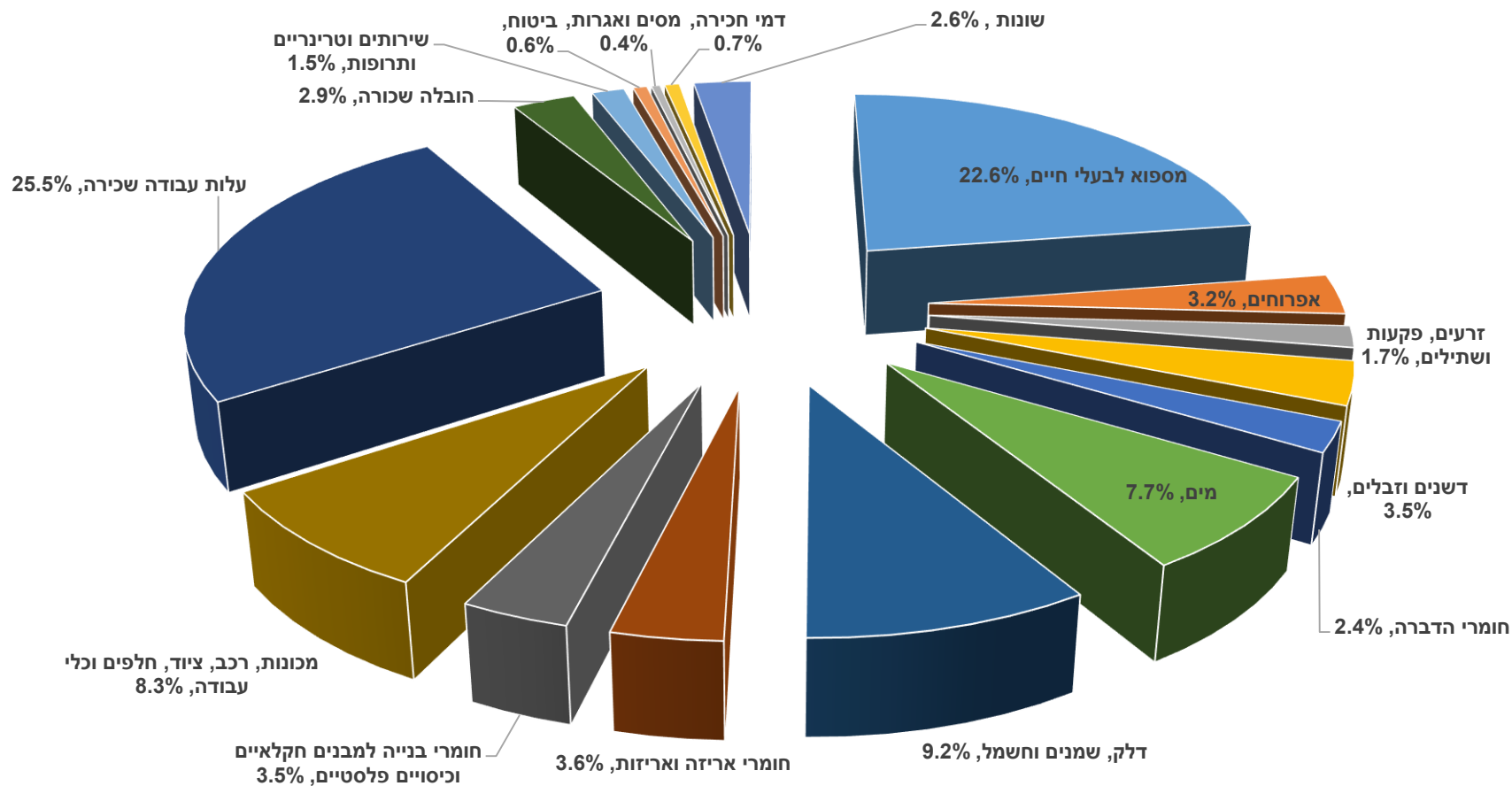
מדד מחירי התשומות בחקלאות מודד את השינוי החל במשך הזמן בהוצאה הדרושה לצריכת מוצרים ושירותים המשמשים כתשומה לפעילויות של הייצור החקלאי.

מקור הנתונים : למ"ס ;
עיבוד : משרד החקלאות
ופיתוח הכפר

המשקלות של מדד מחירי התשומות בחקלאות, מקודמים לשנת 2018 עם מדדי מחירי התשומות

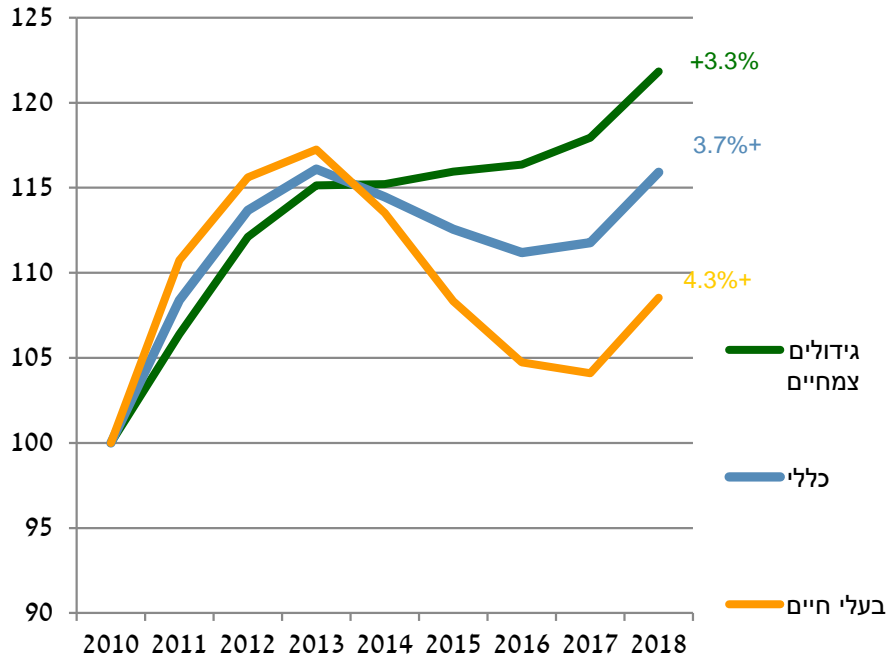

מקור הנתונים: למ"ס;
עיבוד: משרד החקלאות
ופיתוח הכפר

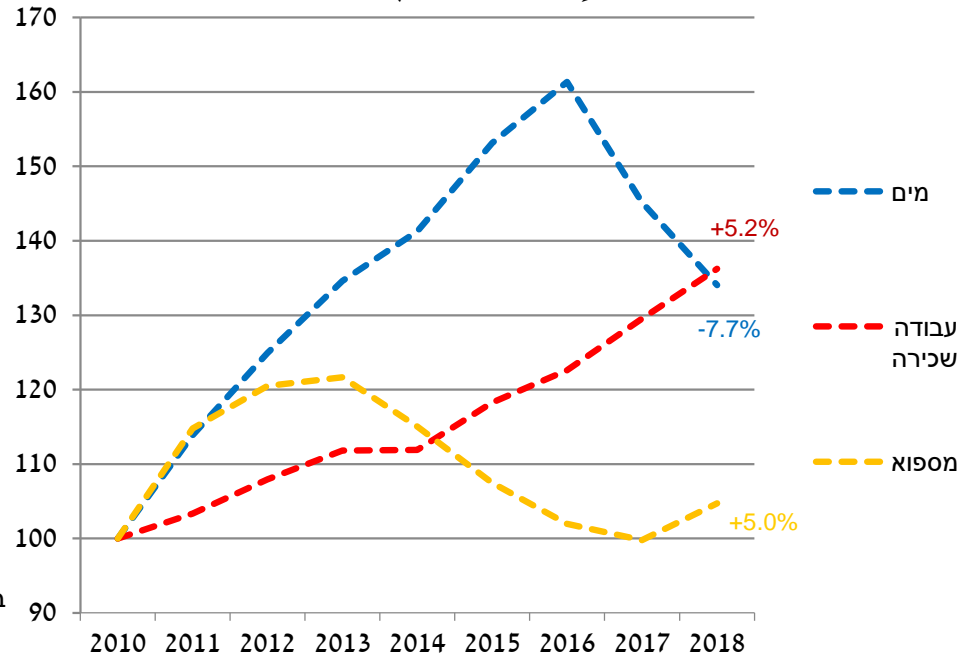

התפתחות מחירי התשומות

מדד מחירי התשומות (2010 = 100)

תשומות עיקריות במדד מחירי התשומות (2010 = 100)

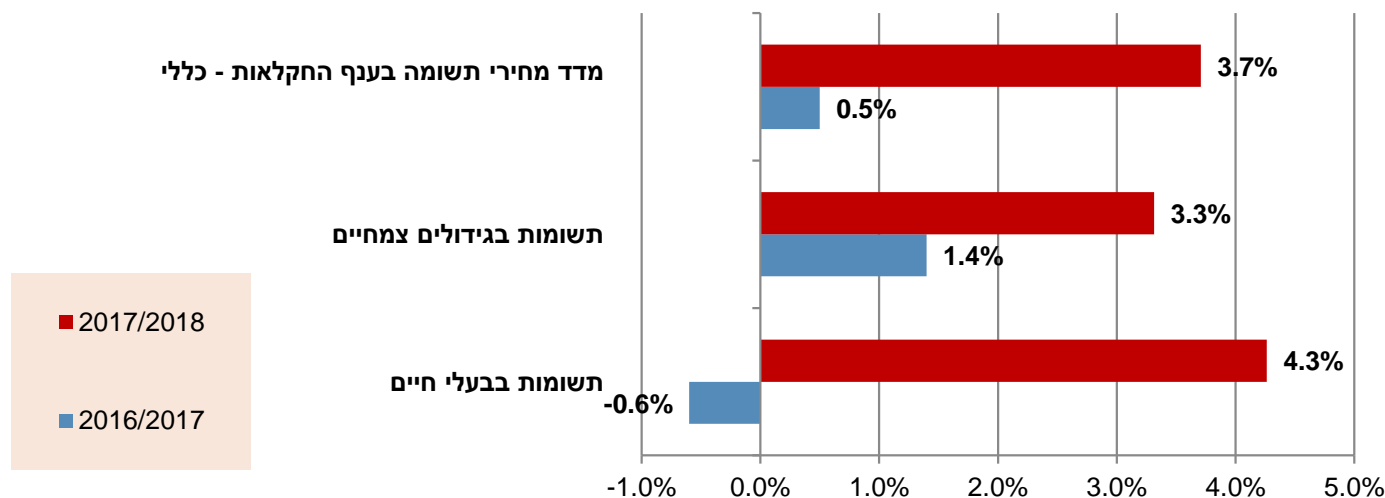
* האחוזים מציינים את אחוז השינוי במדד בין 2017 ל- 2018

* מדד מחירי המים מחושב על בסיס תעריפי המים (מי מקורות) ואינו כולל את ההפקה הפרטית

מקור הנתונים : למ"ס ;
עיבוד : משרד החקלאות
ופיתוח הכפר

השתנות מדדי התשומות בחקלאות בשנים 2017 ו - 2018, בהשוואה לשנה קודמת

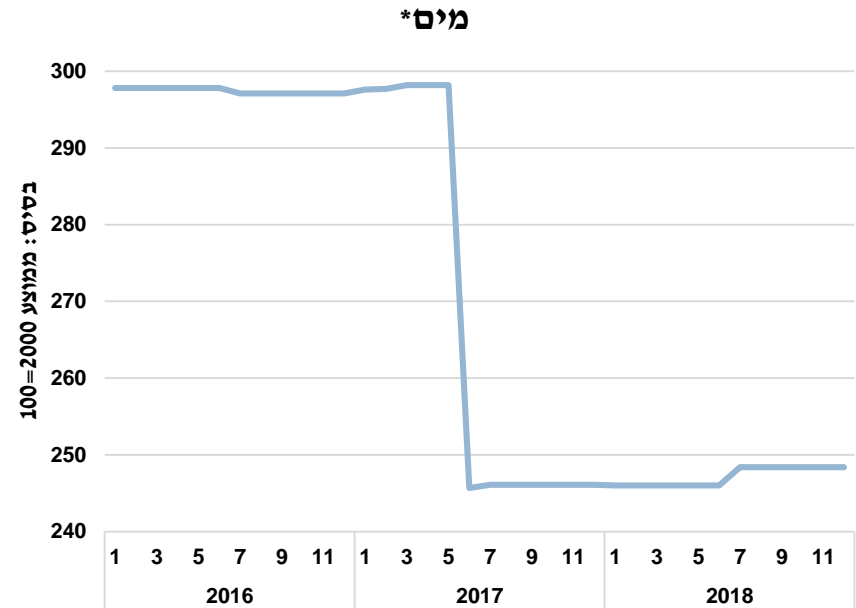
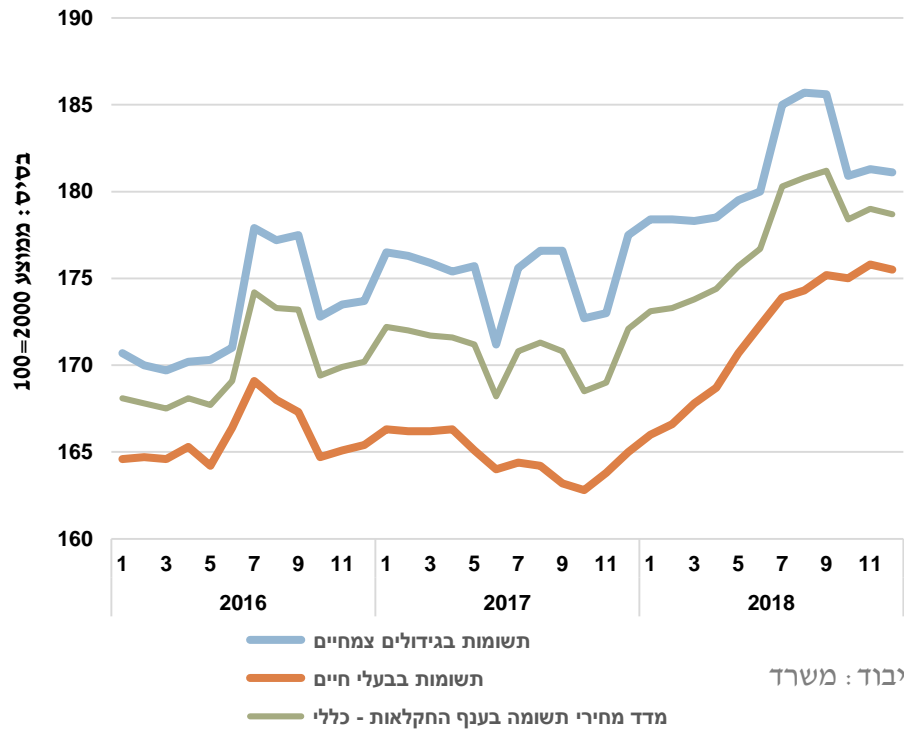

מקור הנתונים: למ"ס; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

- העלייה במדד מחירי התשומות (3.7%) נובעת מעליות במדדי מחירי התשומות בבעלי חיים (4.3%) ובגידולים צמחיים (3.3%).
- התייקרות משמעותית בסעיפים "דלק, שמנים וחשמל" (10.8%), "ביטוח" (8.7%), "דשנים וזבלים" (7.0%) ו - "עלות עבודה שכירה" (5.2%).
- הוזלה משמעותית של 7.7% בסעיף ה-"מים" (ראה טבלה מפורטת בהמשך הפרק). כאמור, מדד מחירי המים מחושב ע"ב תעריפי המים (מי מקורות) ואינו כולל את ההפקה הפרטית.

התפתחות מדדי מחירי תשומות כלליים ונבחרים 2016-2018

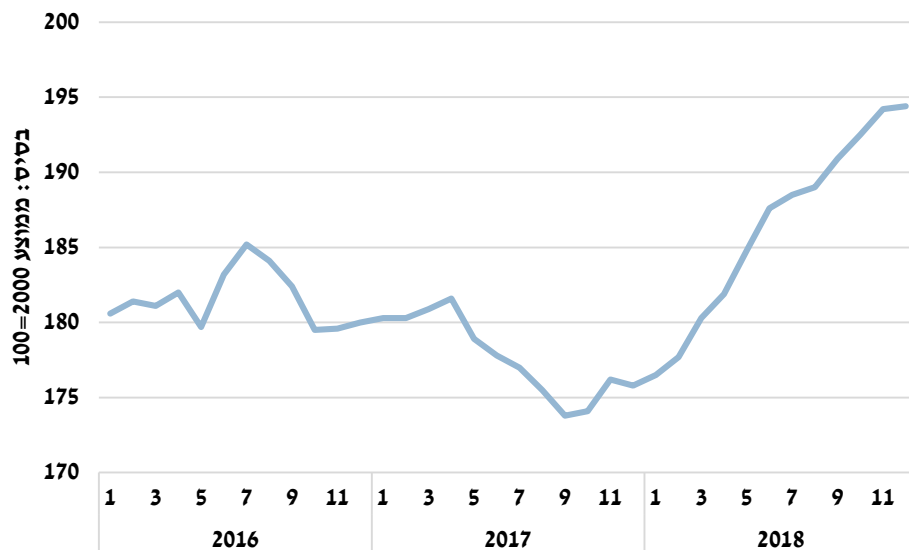
מקור הנתונים: למ"ס; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

□ הירידה בסעיף המים היא בעקבות תיקון 27 לחוק המים אשר הוזיל את תעריף המים השפירים (באמצעות התייקרות המים בהפקה עצמית) * מדד מחירי המים מחושב על בסיס תעריפי המים (מי מקורות) ואינו כולל את ההפקה הפרטית.

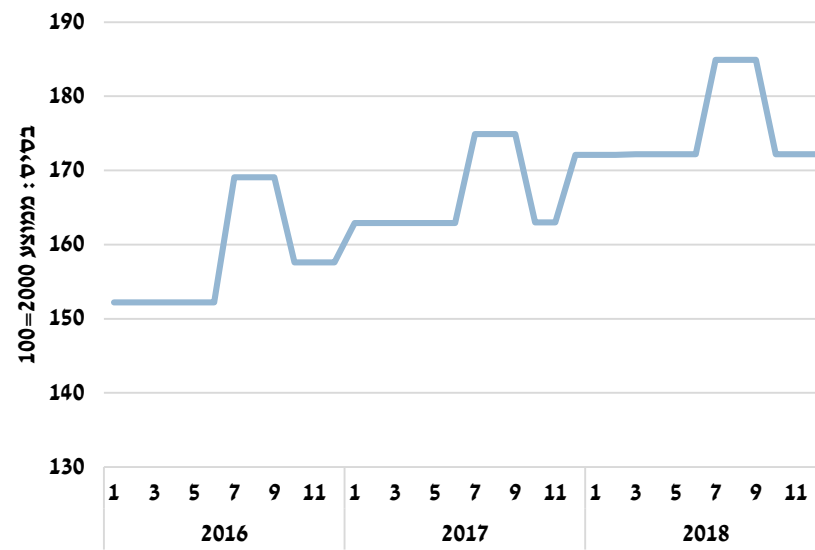

התפתחות מדדי מחירי תשומות נבחרים 2016-2018

מספוא לבעלי חיים

עלות עבודה שכירה

מקור הנתונים: למ"ס; עיבוד:
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

□ העלייה במדד בסעיף מספוא לבעלי חיים נבעה מעליות בכל המדדים המרכיבים את מדד מספוא בעלי החיים, בעיקר בתערובות הצאן, העופות ומספוא לבקר.

□ העלייה במדד בסעיף עלות עבודה שכירה נבעה מהעלייה בשכר המינימום

סיכום - מדד מחירי תשומות בחקלאות

35

- מדד מחירי התשומות בחקלאות עלה ב - 3.7% בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017.
- מדד מחירי התשומות בבעלי חיים עלה ב - 4.3%, בעקבות התייקרות משמעותית במחירי המספוא.
- מדד מחירי התשומות בגידולים צמחיים עלה ב - 3.3%.
- התייקרות משמעותית בסעיפים "דלק, שמנים וחשמל" (10.8%), "ביטוח" (8.7%), "דשנים וזבלים" (7.0%) ו - "עלות עבודה שכירה" (5.2%).
- ההוזלה משמעותית של 7.7% בסעיף ה-"מים".

מדד מחירי תשומות בחקלאות והשינוי במדדי המחירים בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017 (בסיס ממוצע 2000=100)

שינוי שנתי 2018/17	ממוצע מדד שנתי			משקל מינואר 2001	פריט
	2018	2017	2016		
3.7%	177.1	170.8	169.9	1000.0	מדד מחירי תשומות בחקלאות - כללי
3.2%	177.7	172.2	174.0	742.2	המדד ללא שכר של העובדים בחקלאות
המדד לפי גידולים צמחיים ובעלי חיים					
3.3%	181.1	175.3	172.9	568.6	תשומות בגידולים צמחיים
4.3%	171.8	164.8	165.8	431.4	תשומות בבעלי חיים
המדד לפי קבוצה ראשית					
5.0%	186.5	177.7	181.6	214.7	מספוא לבעלי חיים
0.8%	138.1	137.0	137.8	41.7	אפרוחים
2.7%	134.5	131.1	129.3	22.8	זרעים, פקעות ושתילים
7.0%	228.5	213.5	214.3	27.0	דשנים וזבלים
1.0%	128.7	127.5	127.8	33.3	חומרי הדברה
-7.7%	247.2	267.7	297.5	55.1	מים
10.8%	292.4	263.8	248.8	55.5	דלק, שמנים וחשמל
4.4%	138.5	132.7	130.2	45.8	חומרי אריזה ואריזות
4.0%	176.9	170.2	169.8	35.0	חומרי בנייה למבנים חקלאיים וכיסויים פלסטיים
2.8%	168.7	164.2	162.4	87.3	מכונות, רכב, ציוד, חלפים וכלי עבודה
5.2%	175.4	166.7	157.8	257.8	עלות עבודה שכירה
1.7%	140.6	138.3	138.3	36.4	הובלה שכורה
4.8%	121.0	115.5	115.8	21.8	שירותים וטרינריים ותרופות
8.7%	130.9	120.4	125.9	8.6	ביטוח
-7.6%	136.6	147.8	135.8	5.2	מסים ואגרות
0.0%	132.1	132.1	132.6	9.0	דמי חכירה
0.7%	108.6	107.8	108.0	43.0	שונות (הנהלת חשבונות, שירותי מחשב, צרכי משרד וכד')

מקור הנתונים: למ"ס

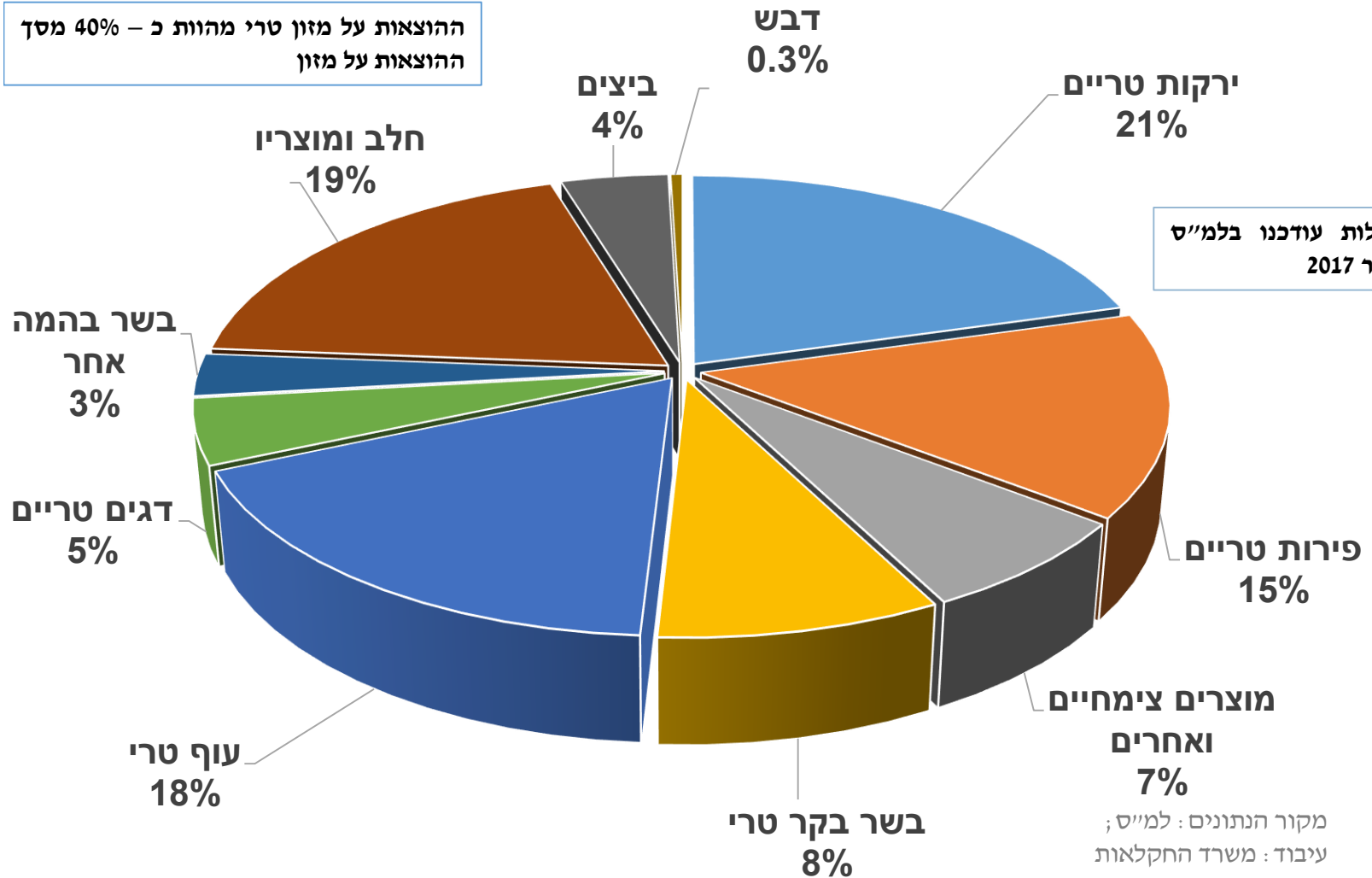
4. מדד מחירי צרכן לתוצרת חקלאית טרייה

משקלות מדד מחירי צרכן לתוצרת חקלאית טרייה

ההוצאות על מזון טרי מהוות כ- 40% מסך ההוצאות על מזון

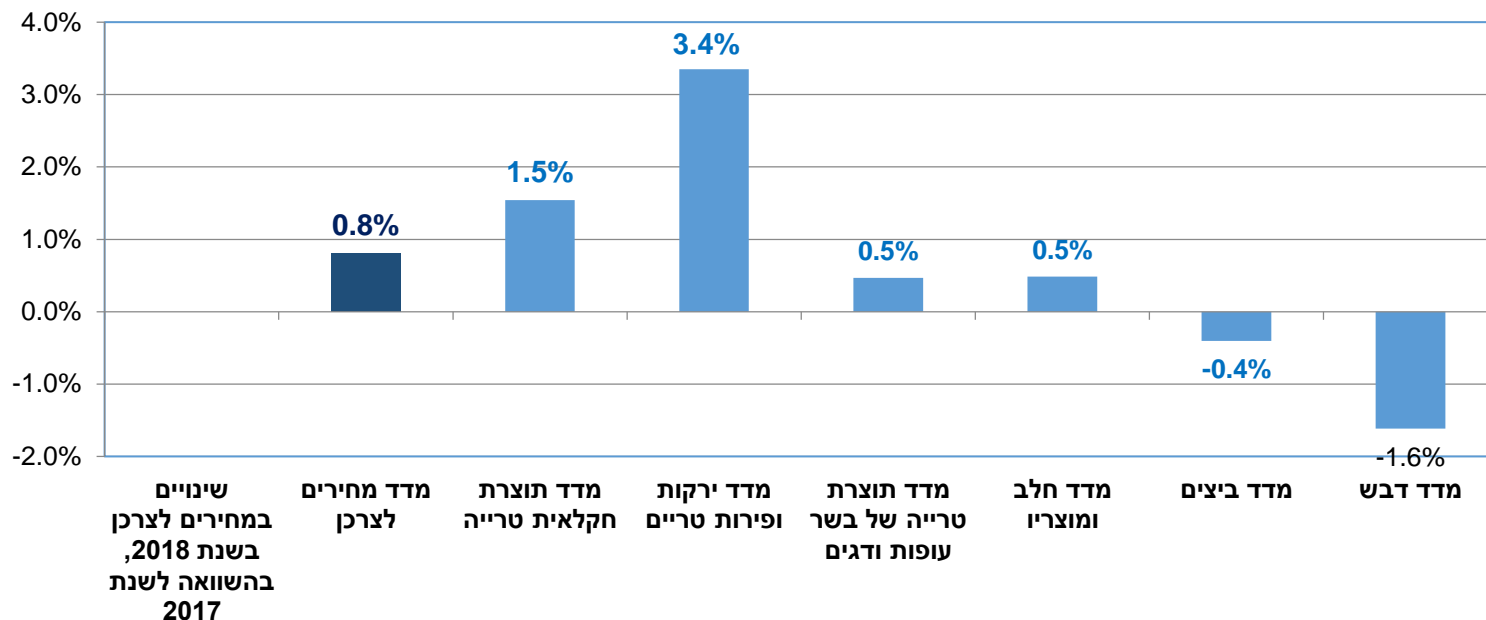
משקלות עודכנו בלמ"ס בינואר 2017

מקור הנתונים: למ"ס; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

שינויים במחירים לצרכן בשנת 2018, בהשוואה לשנת 2017

מקור הנתונים: למ"ס;
עיבוד: משרד החקלאות
ופיתוח הכפר

מדד המחירים לצרכן הכללי עלה ב - 0.8%

מדד מחירי תוצרת חקלאית טרייה עלה ב - 1.5%

עלייה של 3.4% במדד מחירי ירקות ופירות טריים

עלייה של 0.5% במדד מחירי בשר עופות ודגים

עלייה של 0.5% במדד מחירי החלב ומוצריו

ירידה של 0.4% במדד מחירי הביצים

ירידה של 1.6% במדד מחירי הדבש

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מדד המחירים לתוצרת חקלאית טרייה, 2011-2017

סעיפים עיקריים ופרטים נבחרים

שם הפריט	משקל חדש I/2017-מ	ממוצע 2011	ממוצע 2012	ממוצע 2013	ממוצע 2014	ממוצע 2015	ממוצע 2016	ממוצע 2017	ממוצע 2018	שינוי שנתי 2018 בהשוואה לשנת 2017, באחוזים
מדד כללי	1000.00	97.50	99.16	100.68	101.15	100.55	100.00	100.20	101.01	0.8%
מדד תוצרת חקלאית טרייה	64.14	93.14	93.82	100.00	99.17	101.04	100.00	100.54	102.09	1.5%
ירקות ופירות טריים	22.72	91.26	91.29	94.84	94.56	98.76	100.00	102.42	105.85	3.4%
ירקות טריים	13.21	87.71	94.66	97.06	93.68	99.93	100.00	100.89	101.87	1.0%
פירות טריים	9.51	93.44	83.93	90.87	95.98	96.90	100.00	104.54	111.38	6.5%
מוצרים צמחיים ואחרים	4.47	90.05	92.52	96.45	98.59	101.18	100.00	99.06	100.48	1.4%
תוצרת טרייה של בשר עופות ודגים	21.73	89.95	91.15	100.77	99.89	101.89	100.00	99.75	100.22	0.5%
בשר בקר טרי	5.44	92.03	95.64	97.86	94.56	98.90	100.00	98.75	101.40	2.7%
עוף טרי שלם	3.69	76.94	79.52	103.06	103.45	105.16	100.00	101.78	99.51	-2.2%
חזה עוף והודו	3.52	91.61	90.33	101.24	98.90	103.05	100.00	102.04	100.41	-1.6%
חלקי עופות, עוף טחון וכבד	4.07	94.10	92.89	107.49	104.46	104.80	100.00	100.68	98.46	-2.2%
דגים טריים	3.04	101.62	102.30	96.58	101.06	97.84	100.00	94.18	97.78	3.8%
חלב ומוצרי חלב ללא תוצרת מעובדת כגון: סויה וגבינה מותכת וכו'	12.19	103.03	102.91	107.51	104.78	103.05	100.00	99.38	99.86	0.5%
חלב (ללא סויה)	3.03	99.49	100.97	106.64	106.68	104.44	100.00	98.84	99.23	0.4%
לבן, יוגורט ומעדני חלב (ללא סויה)	1.73	92.06	96.67	100.61	100.44	100.03	100.00	100.39	101.08	0.7%
גבינה צהובה קשה	2.68	101.92	100.63	104.15	104.04	102.17	100.00	99.49	100.13	0.6%
גבינות לבנות למריחה	3.26	118.23	110.84	114.88	105.24	103.60	100.00	99.70	100.08	0.4%
ביצים	2.73	100.18	103.00	108.33	106.51	103.94	100.00	99.04	98.64	-0.4%
דבש	0.30	103.71	104.78	106.53	102.72	99.55	100.00	99.09	97.49	-1.6%
מזון כולל ירקות ופירות	159.93	96.01	96.66	101.52	100.84	100.97	100.00	100.26	101.16	0.9%
מזון ללא ירקות ופירות	137.21	96.86	97.62	102.57	101.83	101.27	100.00	99.99	100.53	0.5%

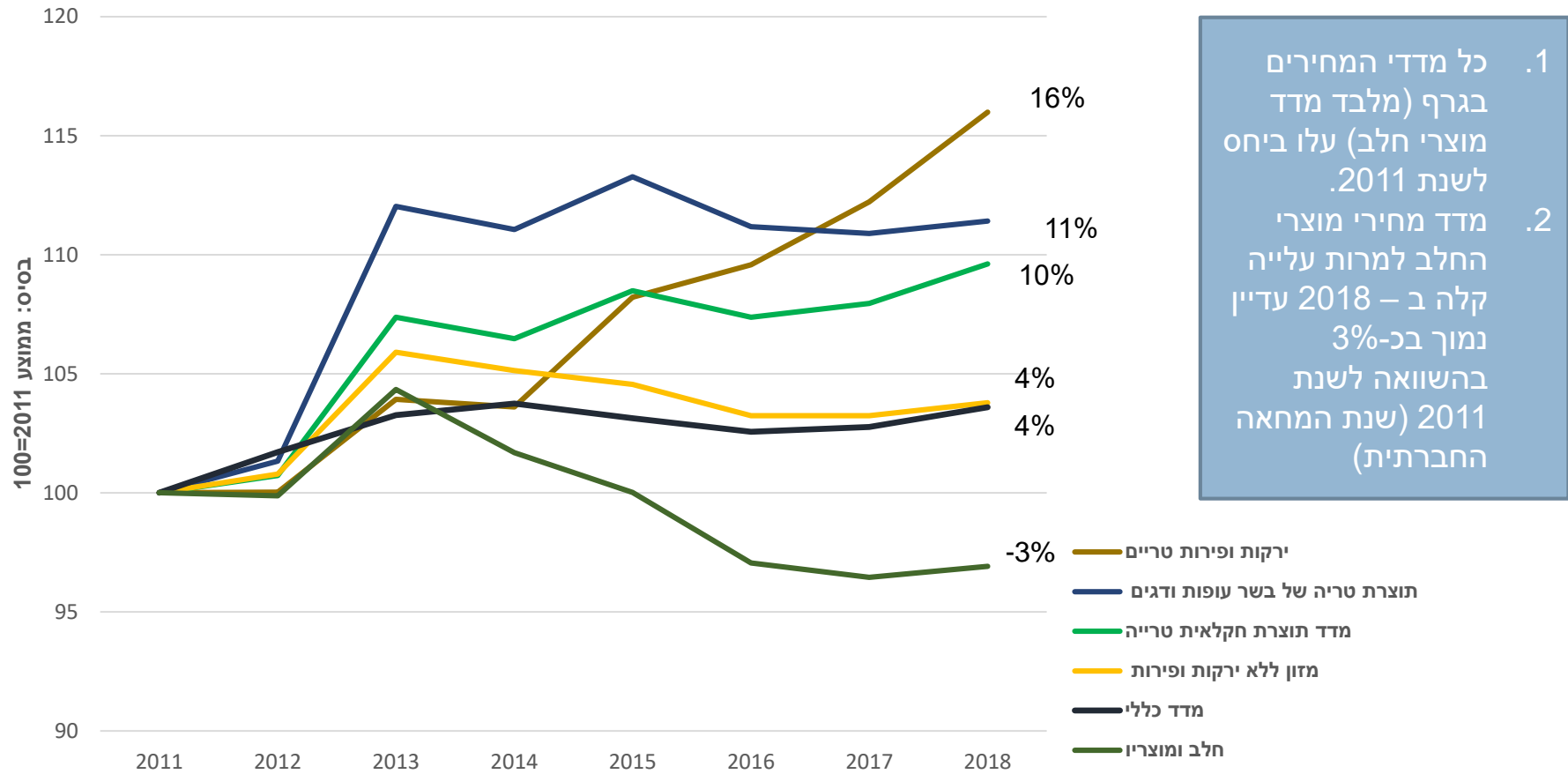
מקור הנתונים: למ"ס

* מוצרים צמחיים ואחרים: כולל אגוזים ופיסטוקים, גרעינים לפיצוח, שקדים, בוטנים, פרחים וצמחים, צימוקים ופירות יבשים אחרים.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

התפתחות מדדי המחירים לצרכן בשנים 2011 - 2018

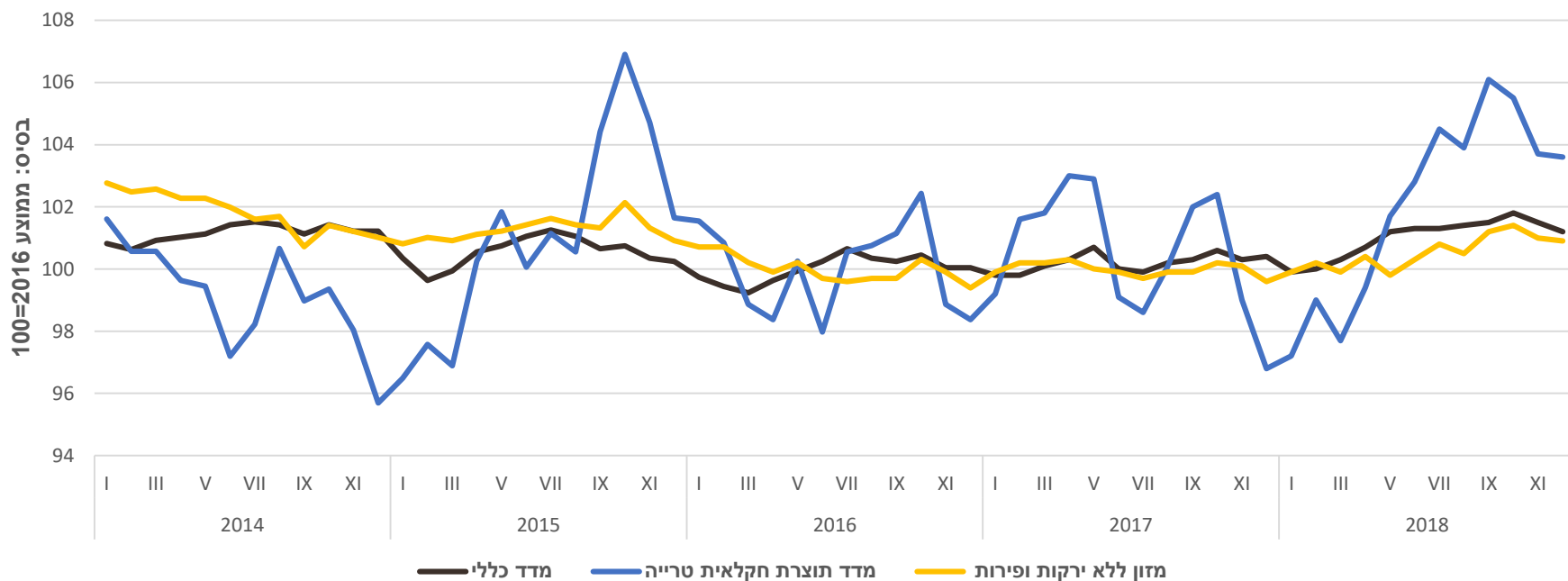
מקור הנתונים: למ"ס; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

*האחוזים הצמודים לגרף מציינים את השינוי באחוזים בהשוואה לשנת 2011 (שנת המחאה החברתית).

עלייה במחירים לצרכן של תוצרת חקלאית טרייה במהלך שנת 2018

מדדי המחירים לצרכן של תוצרת חקלאית טרייה, מזון (ללא ירקות ופירות) ומדד מחירים כללי

מקור הנתונים: למ"ס;
עיבוד: משרד החקלאות
ופיתוח הכפר

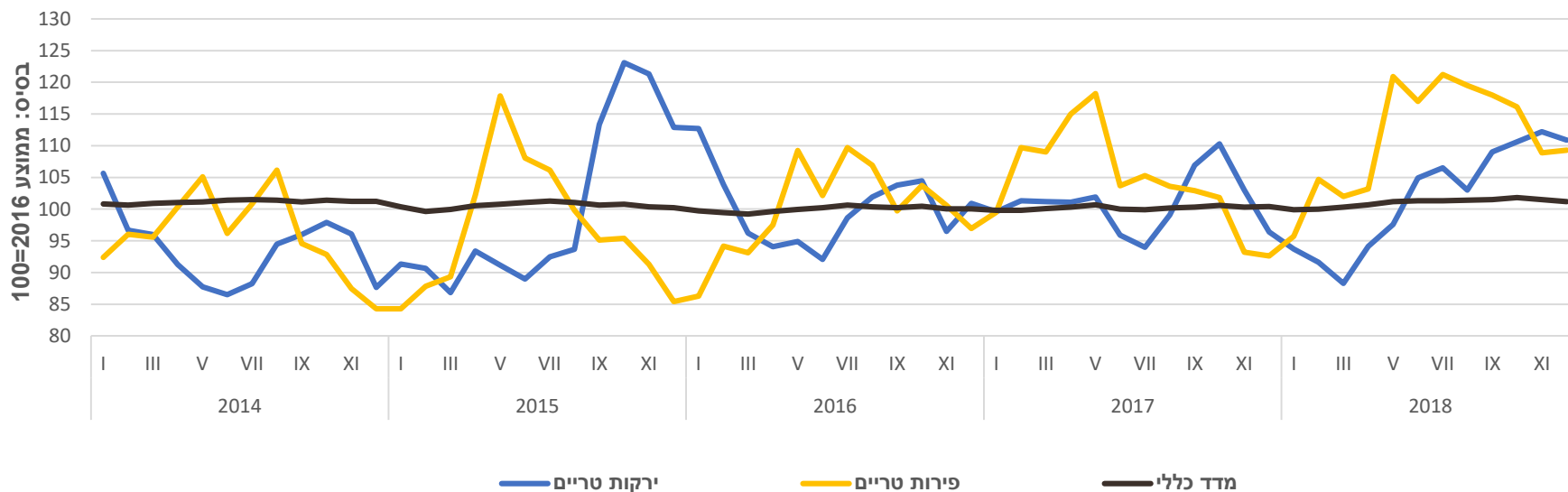
בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017:

- מדד מחירי תוצרת חקלאית טרייה עלה ב - 1.5% (כתוצאה מעלייה משמעותית במחירי הפירות והירקות הטריים). זאת לצד עלייה של 0.5% במדד מחירי מזון (ללא ירקות ופירות).

המשך עלייה במדד מחירי ירקות ופירות טריים לצרכן בשנת 2018

מדדי מחירים לצרכן של פירות טריים, ירקות טריים ומדד כללי

מקור הנתונים: למ"ס;
עיבוד: משרד החקלאות
ופיתוח הכפר

בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017:

במדד מחירי פירות וירקות טריים נרשמה עלייה של 3.4%

ירקות טריים - עלייה של 1%

פירות טריים - עלייה של 6.5%

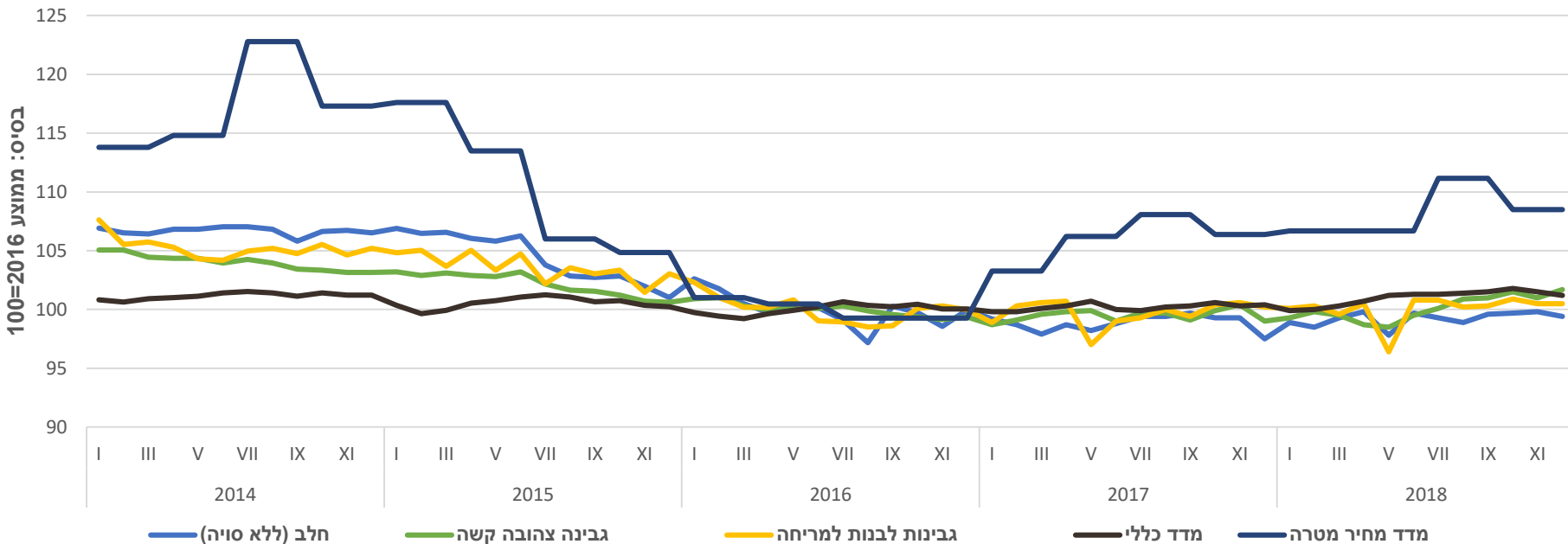
במקרה של עליית מחירים בפירות הקיץ: אבטיחים (65%), אפרסקים (34%), ענבים (24%),
שזיפים (20%) ומלונים (11%). כמו כן, חלו עליות מחירים בתפוחים (11%) ואבוקדו (11%).

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

לאחר ירידה מתמשכת במחירי מוצרי החלב בשנים האחרונות, חלה עלייה קלה ב - 2018

מדדי מחירים לצרכן של חלב וגבינות

בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017:

- מדד מחירי חלב ומוצריו עלה ב - 0.5%
- מדד מחירי חלב שתייה (ללא סויה) עלה ב - 0.4%
- מדד מחירי גבינות לבנות למריחה עלה ב - 0.4%
- מדד מחירי גבינה צהובה קשה עלה ב - 0.6%
- מגמת עלייה במדד מחיר המטרה החל מ - 2016 יכולה להסביר את ההתייקרות במחירי חלב ומוצריו במהלך 2018

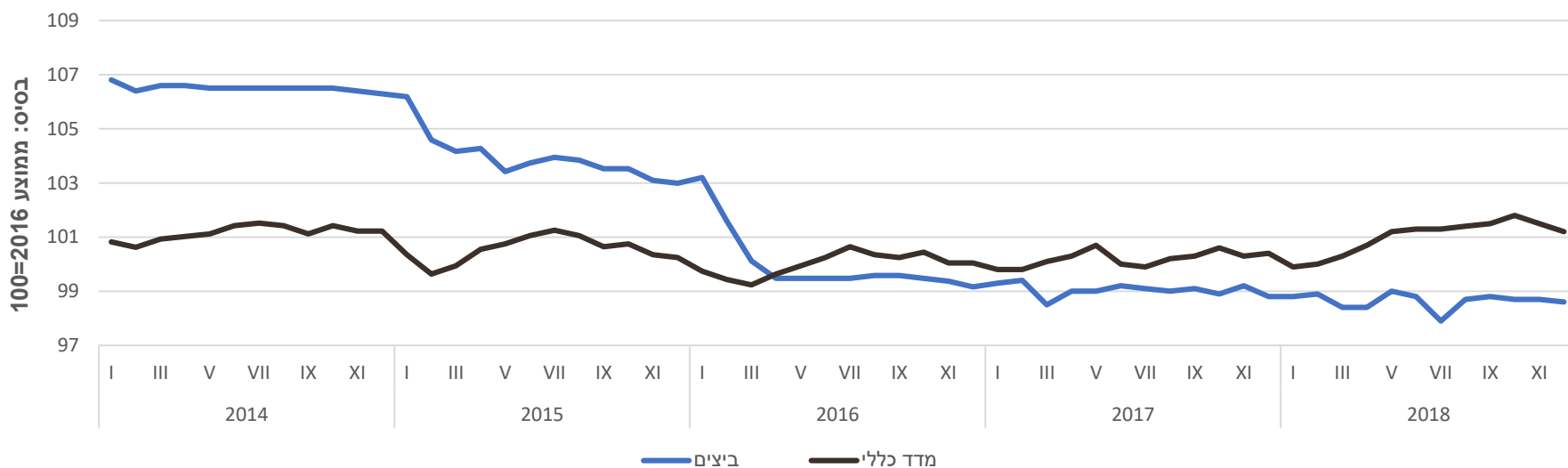
מקור הנתונים: למ"ס;
עיבוד: משרד החקלאות
ופיתוח הכפר

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

המשך ירידה במחירי הביצים

מדדי מחירים לצרכן של ביצים

מקור הנתונים: למ"ס;
 עיבוד: משרד החקלאות
 ופיתוח הכפר

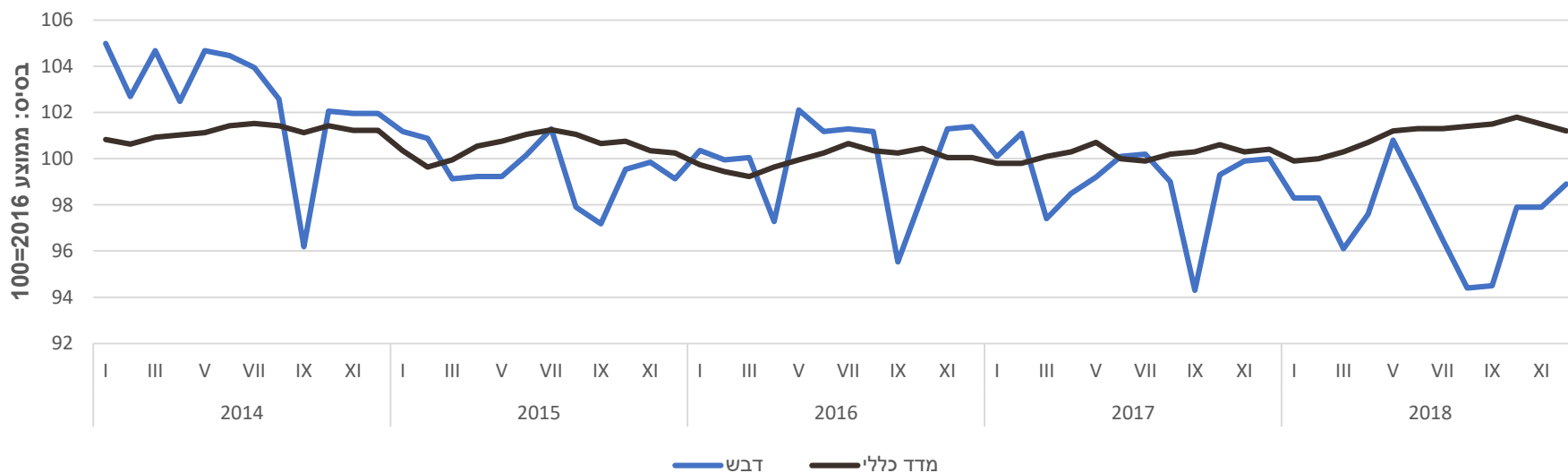
בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017:

מדד מחירי הביצים ירד ב - 0.4%, לאחר ירידה של 1% בשנה שקדמה.

ירידה במחירי הדבש בשנת 2018

מדדי מחירים לצרכן של דבש

מקור הנתונים: למ"ס ;
 עיבוד: משרד החקלאות
 ופיתוח הכפר

בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017:

□ מדד מחירי הדבש ירד ב - 1.6%, לאחר ירידה של 0.9% בשנה שקדמה.

סיכום - מדד מחירי צרכן לתוצרת חקלאית טרייה

47

- מדד מחירי הצרכן לתוצרת חקלאית טרייה עלה ב - 1.5% בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017, לעומת עלייה של 0.8% במדד המחירים הכללי לצרכן.
- העלייה במדד תוצרת חקלאית טרייה הושפעה בעיקר ממדד מחירי הירקות והפירות הטריים שעלה ב - 3.4% (1% בירקות ו - 6.5% בפירות).
- בכל סעיפי הצריכה הראשיים של מדד תוצרת חקלאית טרייה, מלבד סעיפי הביצים והדבש, נרשמו עליות מחירים בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017.

5. מרווחי השיווק הקמעוניים בירקות ופירות טריים

מרווחי השיווק הקמעוניים בירקות ופירות טריים

מקורות המידע והערות כלליות לפרק

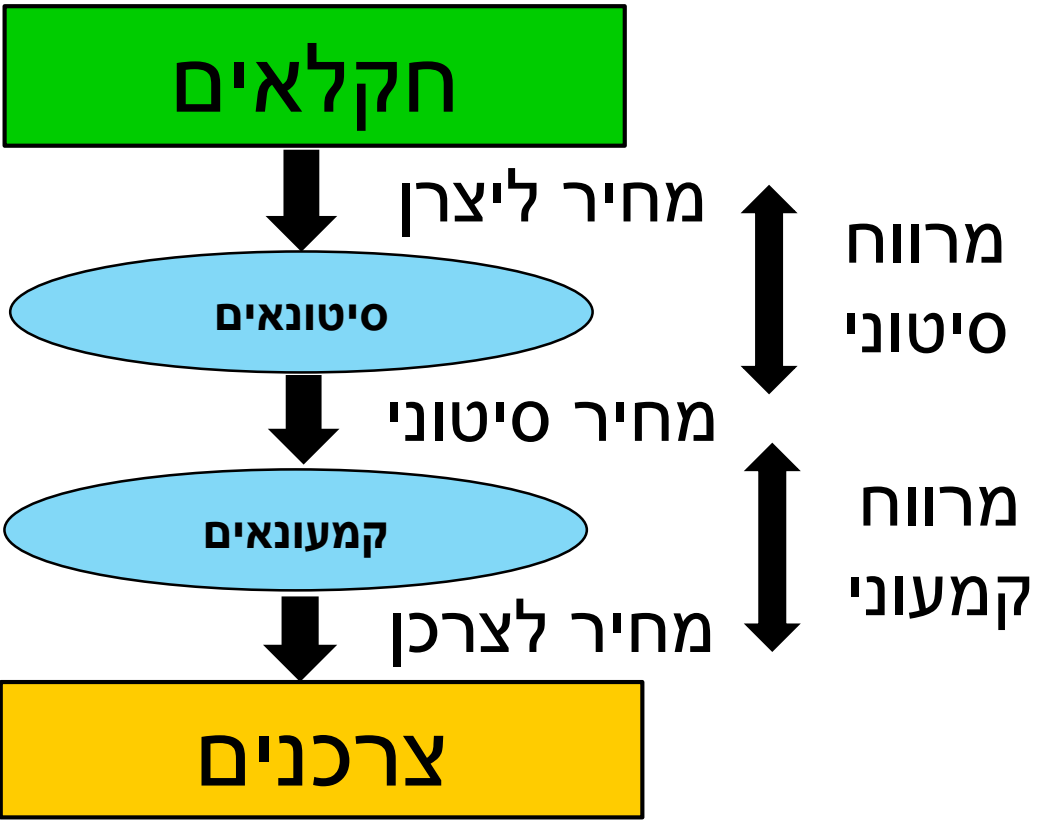
49

מרווחי השיווק המוצגים בפרק זה מחושבים כהפרש בין מחירים קמעוניים שנתיים ממוצעים (למ"ס) ומחירים סיטוניים שנתיים ממוצעים (סקר של משרד החקלאות ופיתוח הכפר בשוק הסיטוני צריפין). מרווחי השיווק נותנים אינדיקציה על התפתחות לאורך זמן אולם לא ניתן להסיק מהמרווחים על גובה המרווחים של רשתות השיווק בפועל. זאת משום שהרשתות כמעט ולא רוכשות בשווקים הסיטוניים וגם שסקר המחירים הקמעוניים של הלמ"ס כולל סוגי חנויות שונות (רשתות, ירקנים, שווקים פתוחים). בדרך כלל מחירי הפירות והירקות בסניפים הגדולים של רשתות השיווק נמוכים יותר ממחירי הצרכן שמפרסם הלמ"ס. בנוסף, בדרך כלל מחירי הרכישה של הרשתות נמוכים יותר מהמחירים בשוק הסיטוני.

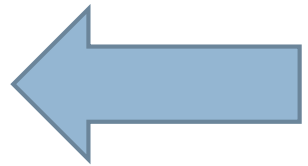
מומלץ לקרוא את הבדיקה המעמיקה של מרווחי השיווק ורווחיות רשתות השיווק וסיטונאים גדולים במסחר פירות וירקות שנעשתה עבור ועדת המחירים המשותפת של משרדי האוצר ומשרד החקלאות ([קישור](#)).

מרווחי השיווק הקמעוניים בפירות וירקות

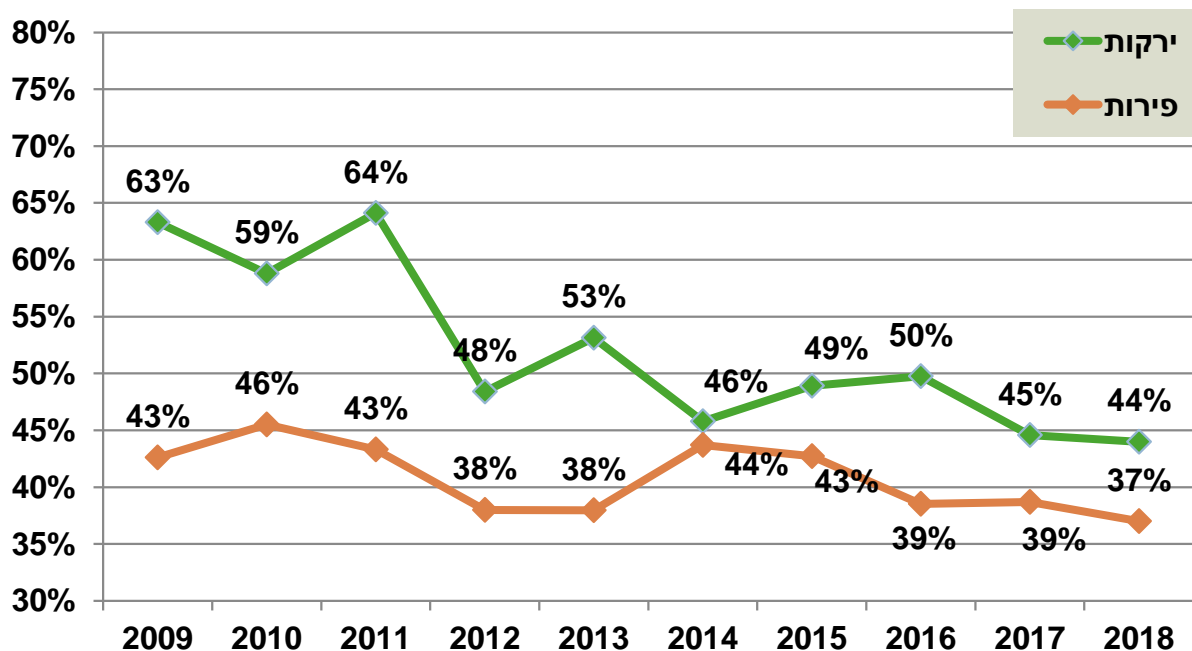
מרווח השיווק הקמעוני בירקות ופירות טריים מבטא את הפער בין המחיר שמשלם הצרכן למחיר שמשלם הקמעונאי.

התפתחות מרווח השיווק הקמעוני לפירות וירקות טריים*

2009-2018

- בירקות**, בשנת 2018 עמד מרווח השיווק הקמעוני על 44%, מעט פחות מהפער בשנת 2017 שעמד על 45%.
- בפירות, עמד המרווח בשנת 2018 על 37%, מעט פחות מהפער בשנת 2017 שעמד על 39%.
- ירידה במרווח השיווק הקמעוני לאורך זמן.

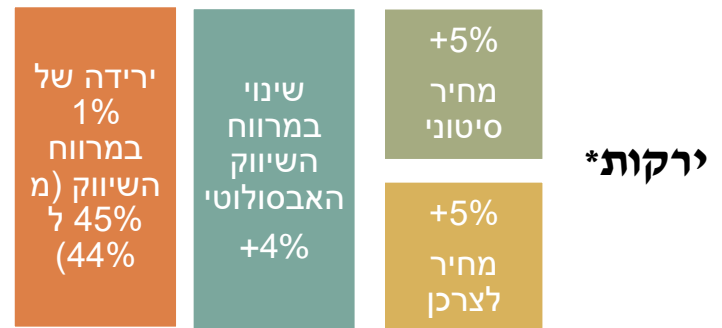
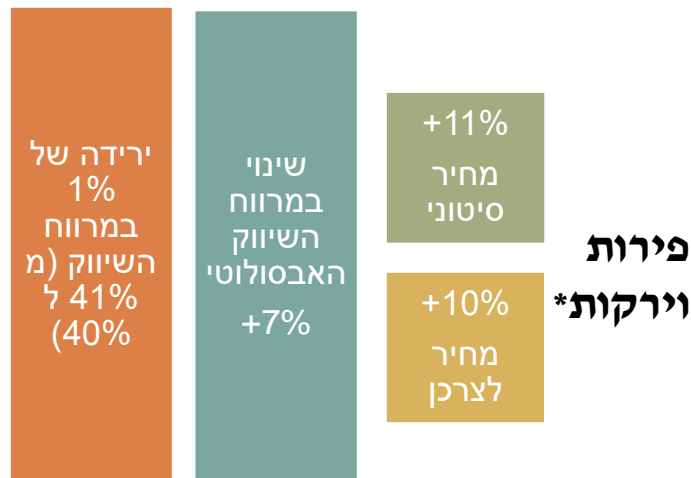

*מרווחי השיווק מחושבים כהפרש של מחירים קמעוניים (למ"ס) ומחירים סיטוניים שנתיים ממוצעים (סקר של משרד החקלאות ופיתוח הכפר), מחולק במחיר הסיטוני. בשקלול המחירים החודשיים הסיטוניים נעזרנו בכמויות השיווק החודשיות ברשתות השיווק (נתוני סטורנקסט).

**מרווח השיווק לירקות החל משנת 2015 חושב ללא תירס ושעועית ירוקה. משנת 2015 היו תירס ושעועית ירוקה הירקות היחידים בסעיף "ירקות אחרים" וגרמו להטיה של הפער המשוקלל כלפי מעלה כתוצאה מהמשקל הגבוה של סעיף הירקות האחרים (במדד המחירים לצרכן). עד 2014 נכללו תירס ושעועית ירוקה בחישוב הפער אך במשקלות נמוכים יחסית (והסרת שני ירקות אלה מהחישוב לא הובילה לשינוי של מרווח השיווק המשוקלל לירקות).

השינוי במחיר סיטוני, מחיר קמעוני ומרווח השיווק: 2018 בהשוואה ל - 2017

□ הירידה במרווח השיווק הקמעוני הינה תוצאה של עליית מחירים (סיטוני וצרכן) כאשר פער המחירים האבסולוטי גדל ב - 2018 בהשוואה ל - 2017.

ממוצעי מחירים ומרווח השיווק הקמעוני לשנת 2018 ואחוז השינוי השנתי במרווח לשנים 2017/18

אחוז השינוי שנתי בפער האבסולוטי 2017/2018	פער באחוזים	פער אבסולוטי (ש"ק"ג)	לצרכן (ש"ק"ג)	סיטוני (ש"ק"ג)	משקל*	ירקות
0%	61%	1.61	4.23	2.62	0.97	בצל יבש
-4%	33%	1.28	5.12	3.84	0.72	אבטיח
-23%	33%	1.13	4.55	3.42	0.43	גזר
-12%	36%	1.54	5.85	4.31	1.33	מלפפונים
15%	65%	5.81	14.73	8.92	2.26	עגבניות - שרי
28%	36%	1.53	5.82	4.29		עגבניות עגולות רגילות
24%	42%	2.52	8.46	5.94	1.08	פלפל אדום
-4%	61%	3.33	8.76	5.43	0.47	קישואים
-4%	22%	0.74	4.08	3.35	1.77	תפוחי אדמה
-2%	71%	2.02	4.87	2.85	0.43	חסה ערבית
-15%	54%	2.26	6.41	4.15	0.41	חצילים
20%	71%	3.16	7.64	4.47	0.26	מלונים - גליה
-9%	76%	1.82	4.19	2.38	0.44	כרוב לבן
0%	94%	4.69	9.67	4.98	0.26	כרובית
					3.36	ירקות אחרים
-20%	76%	8.33	19.30	10.96		שעועית ירוקה
17%	91%	4.56	9.59	5.03		תירס
	פער ללא ירקות אחרים** : 44%				14.19	סה"כ ירקות טריים

* משקל של הפריטים השונים במדד המחירים לצרכן, על בסיס סקר הוצאות משקי הבית. סך המשקלות של כל ההוצאות מסתכמות ל - 1000.
** מרווח השיווק לירקות החל משנת 2015 חושב ללא תירס ושעועית ירוקה. משנת 2015 היו תירס ושעועית ירוקה הירקות היחידים בסעיף "ירקות אחרים" וגרמו להטיה של הפער המשוקלל כלפי מעלה כתוצאה מהמשקל הגבוה של סעיף הירקות האחרים (במדד המחירים לצרכן). עד 2014 נכללו תירס ושעועית ירוקה בחישוב הפער אך במשקלות נמוכים יחסית (והסרת שני ירקות אלה מהחישוב לא הובילה לשינוי של מרווח השיווק המשוקלל לירקות).

אחוז השינוי השנתי במרווח השיווק הקמעוני האבסולוטי בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017 - ירקות

54

עלייה במרווח השיווק

עגבניות רגילות 28%

(מ-1.20 ₪ ל-1.53 ₪)

עגבניות שרי 15%

(מ-5.07 ₪ ל-5.81 ₪)

פלפל אדום 24%

(מ-2.03 ₪ ל-2.52 ₪)

מלונים 20%

(מ-2.64 ₪ ל-3.16 ₪)

ירידה במרווח השיווק

שעועית ירוקה

-20%

(מ-10.41 ₪ ל-8.33 ₪)

גזר

-23%

(מ-1.45 ₪ ל-1.13 ₪)

מלפפונים

-12%

(מ-1.75 ₪ ל-1.54 ₪)

חצילים

-15%

(מ-2.66 ₪ ל-2.26 ₪)

מרווח כמעט ללא שינוי

בצל יבש

(1.61 ₪)

כרובית

(4.69 ₪)

ממוצעי מחירים ומרווח השיווק הקמעוני לשנת 2018 ואחוז השינוי השנתי במרווח לשנים 2017/18

פירות	משקל*	סיטוני (ש"ק"ג)	לצרכן (ש"ק"ג)	פער אבסולוטי (ש"ק"ג)	פער באחוזים	שינוי שנתי בפער אבסולוטי 2017/2018
אבוקדו	0.65	11.43	13.78	2.35	21%	-7%
אפרסקים לבנים	0.75	10.31	15.01	4.70	46%	29%
אגסים - ספדונה	0.36	9.59	11.91	2.32	24%	-25%
תפוזים	0.37	4.38	5.47	1.09	25%	-17%
בננות	0.86	4.28	7.02	2.74	64%	0%
תפוחים - גרני סמיט	1.41	7.48	10.67	3.19	43%	5%
תפוחים - דלישס זהוב		8.29	10.63	2.34	28%	-22%
אשכוליות	0.9	3.98	6.42	2.44	61%	16%
לימונים		5.35	7.75	2.40	45%	14%
קלמנטינות		4.97	6.39	1.42	29%	-15%
ענבים ירוקים בלי חרצנים	0.89	14.25	19.09	4.84	34%	64%
שזיפים סגולים גדולים	0.26	11.33	14.70	3.36	30%	-3%
פירות אחרים	1.60					
אפרסמונים		10.04	13.26	3.22	32%	-4%
מנגו		9.79	14.34	4.54	46%	11%
סה"כ פירות טריים	8.05				37%	

* משקל של הפריטים השונים במדד המחירים לצרכן, על בסיס סקר הוצאות משקי הבית. סך המשקלות מסתכמות ל-1000.

אחוז השינוי השנתי במרווח השיווק הקמעוני האבסולוטי בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017 - פירות

56

עלייה במרווח השיווק

אפרסקים
לבנים
29%

(מ-3.64 ₪ ל-4.70 ₪)

ענבים ירוקים
בלי חרצנים
64%

(מ-2.95 ₪ ל-4.84 ₪)

לימונים
14%

(מ-2.10 ₪ ל-2.40 ₪)

אשכוליות
16%

(מ-2.10 ₪ ל-2.44 ₪)

ירידה במרווח השיווק

תפוחים
(זהוב)
-22%

(מ-3.01 ₪ ל-2.34 ₪)

אגסים
-25%

(מ-3.07 ₪ ל-2.32 ₪)

קלמנטינות
-15%

(מ-1.68 ₪ ל-1.42 ₪)

תפוזים
-17%

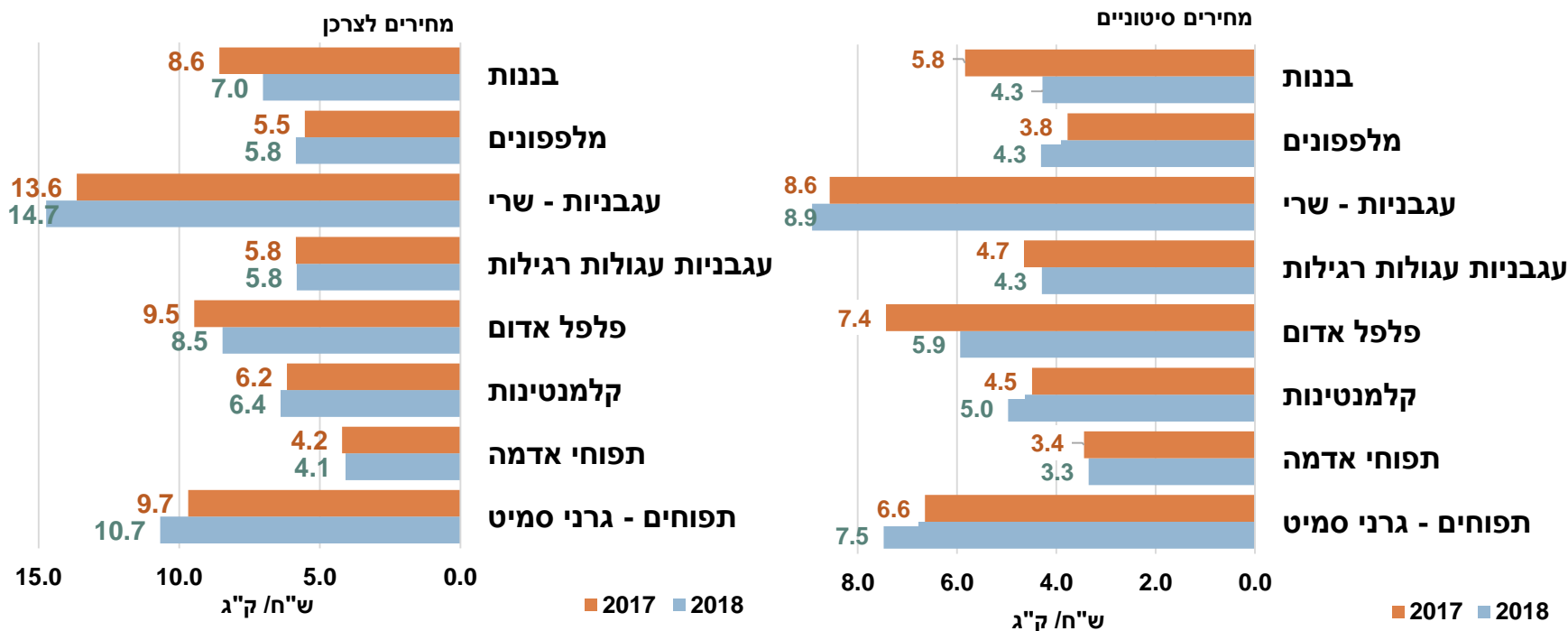
(מ-1.31 ₪ ל-1.09 ₪)

מרווח כמעט ללא שינוי

בנות

(2.74 ₪)

מחירים סיטוניים ומחירים לצרכן של ירקות ופירות נבחרים לשנים 2017/2018, ש"ח/ק"ג

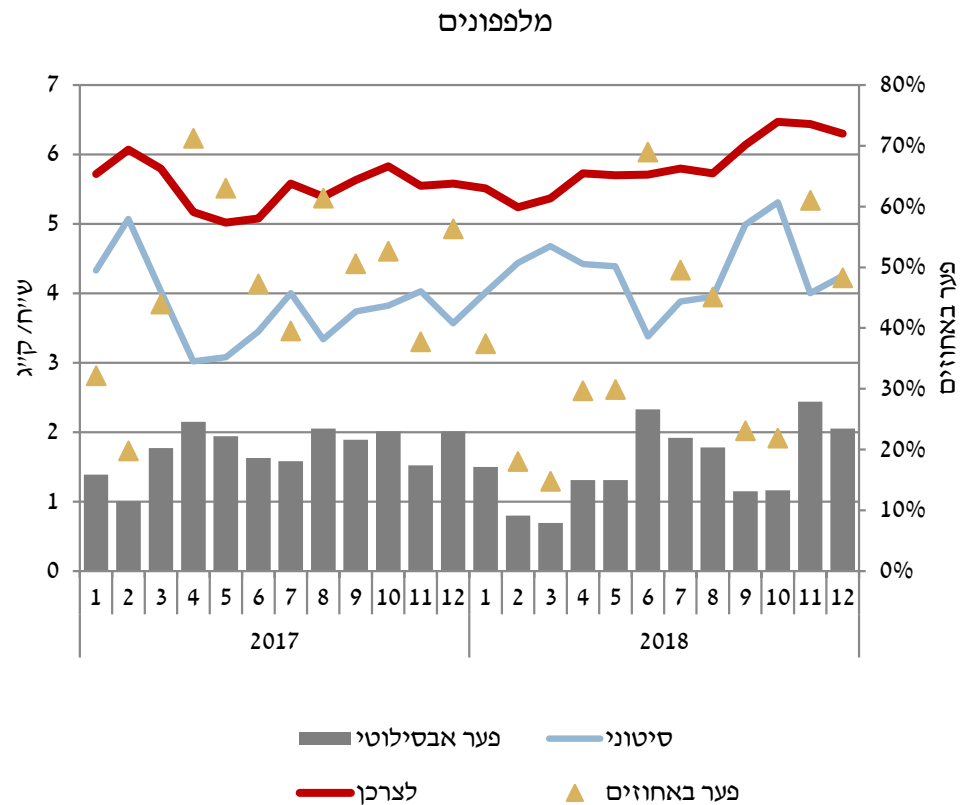
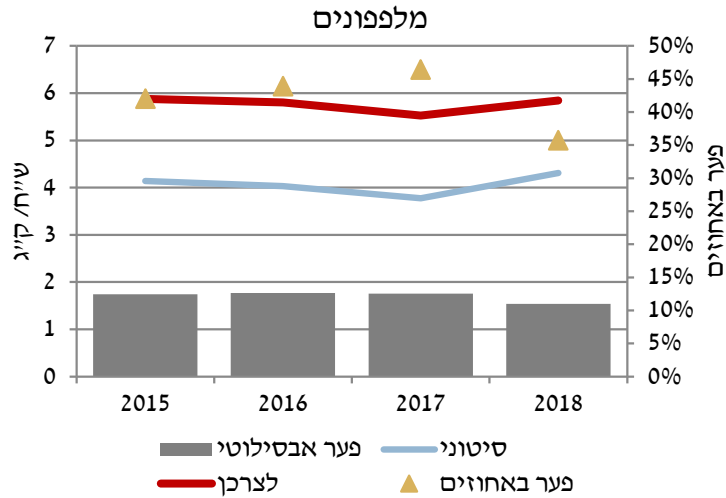

בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017:

- נרשמה עלייה במחירים הסיטוניים ובמחירים לצרכן במלפפונים, עגבניות שרי, קלמנטינות ותפוחים גרני סמיט.
- נרשמה ירידה במחירים הסיטוניים ובמחירים לצרכן בבננות, פלפל אדום ותפוחי אדמה.
- בעגבניות נרשמה ירידה במחירים הסיטוניים ומחירי הצרכן נותרו ללא שינוי.

התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים - מלפפונים

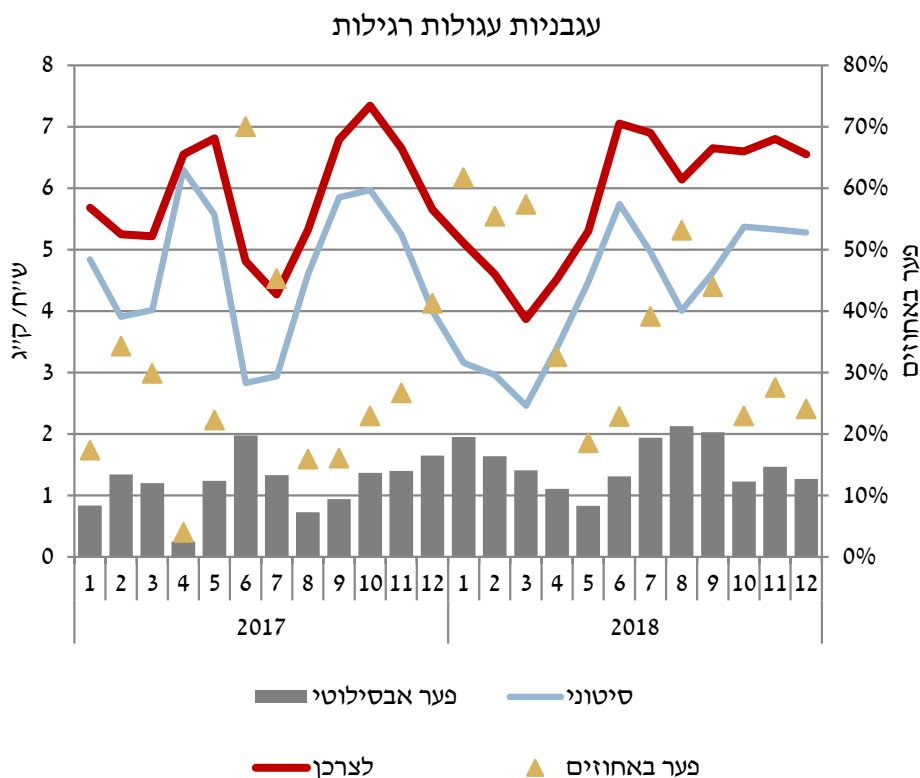
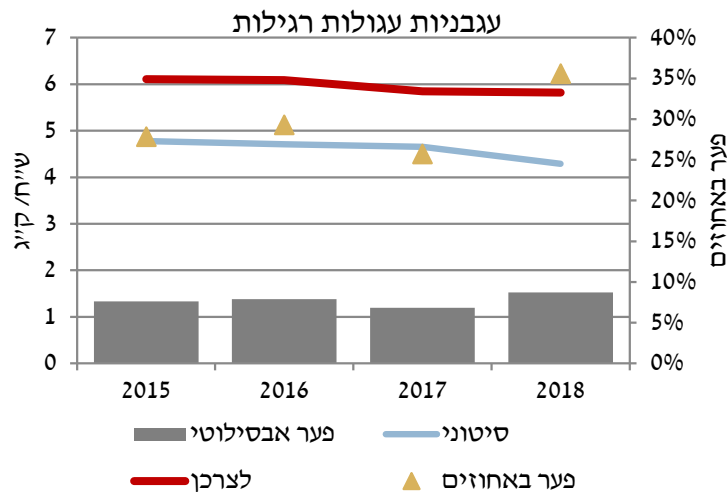

2018
בהשוואה
ל - 2017

- +14%** מחיר סיטוני
- +6%** מחיר לצרכן
- 12%** מרווח שיווק אבסולוטי

התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים - עגבניות עגולות רגילות

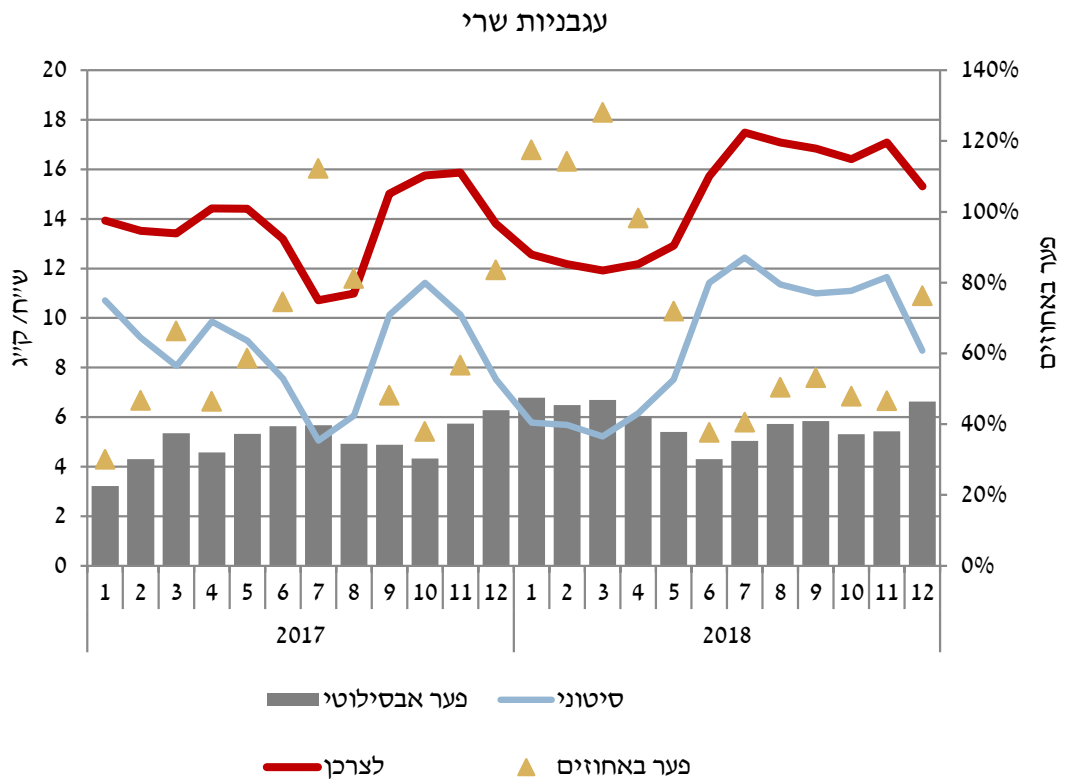
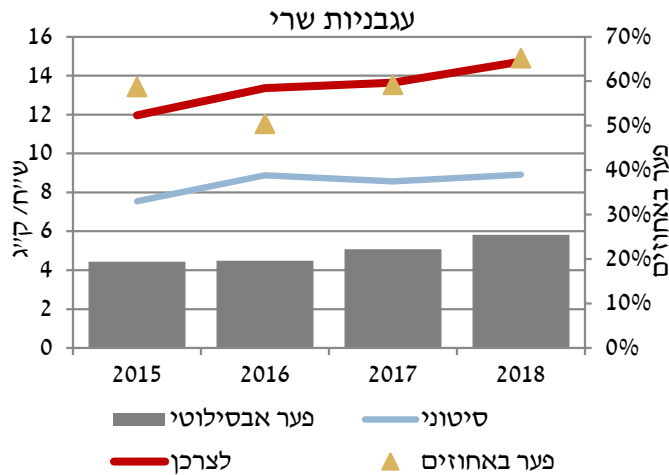

2018 בהשוואה ל-2017

- +28% מרווח שיווק אבסולוטי
- 8% מחיר סיטוני
- 1% מחיר לצרכן

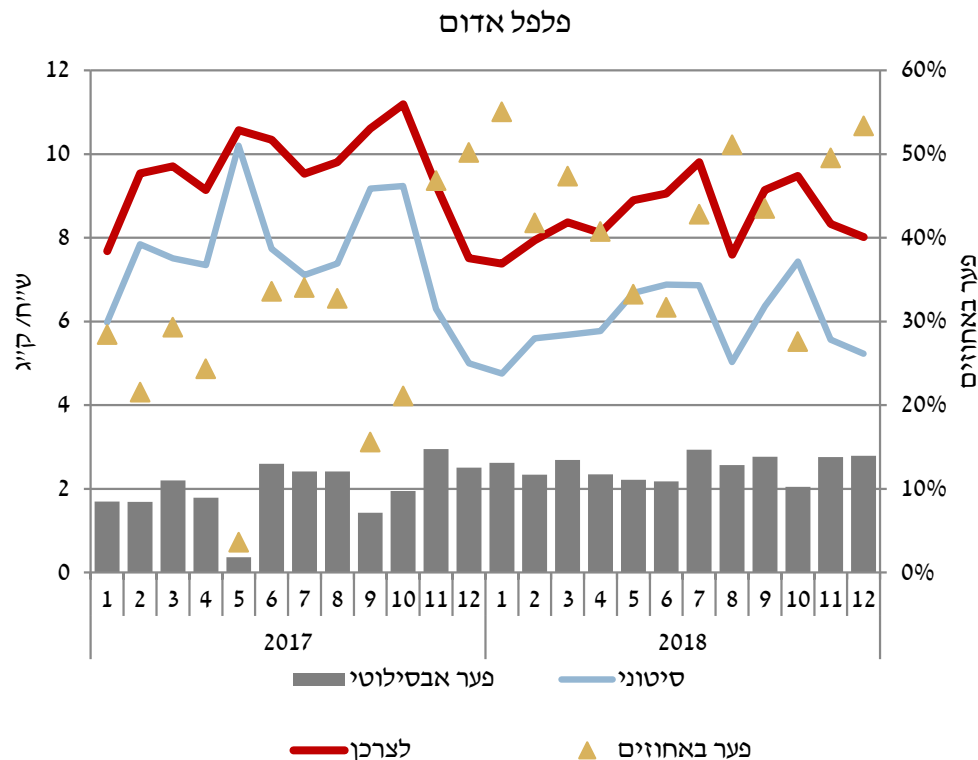
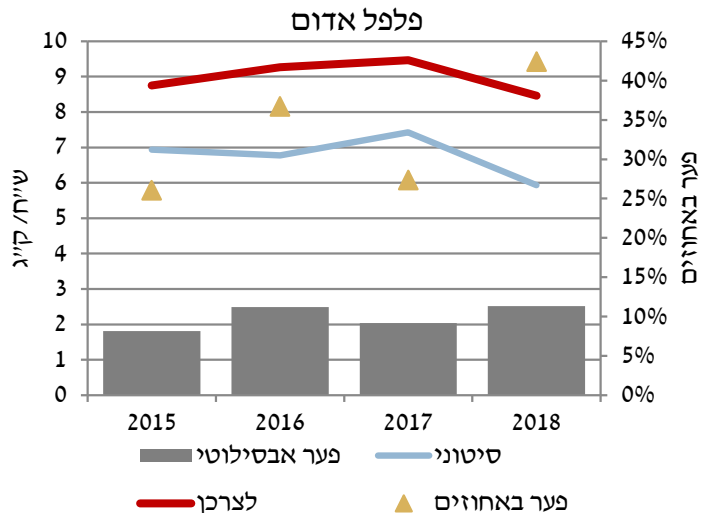
התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים - עגבניות שרי

+15% מרווח שיווק אבסולוטי	+4% מחיר סיטוני	2018 בהשוואה ל- 2017
	+8% מחיר לצרכן	

התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים - פלפל אדום

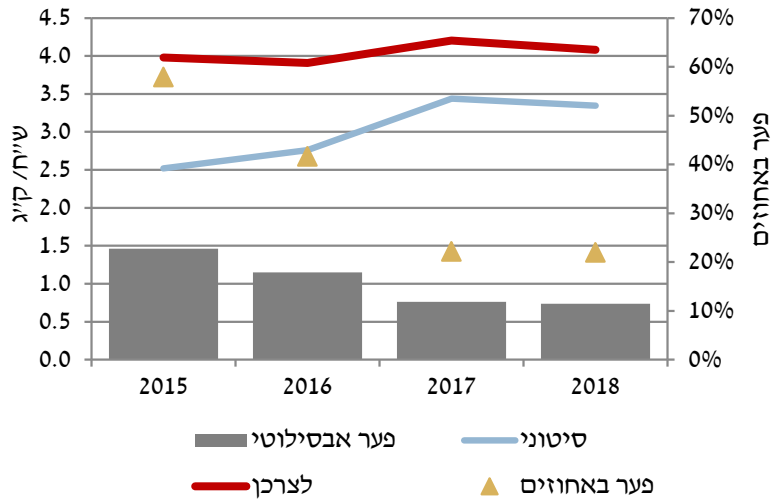
2018 בהשוואה ל-2017

- 24%+ מרווח שיווק אבסולוטי
- 20%- מחיר סיטוני
- 11%- מחיר לצרכן

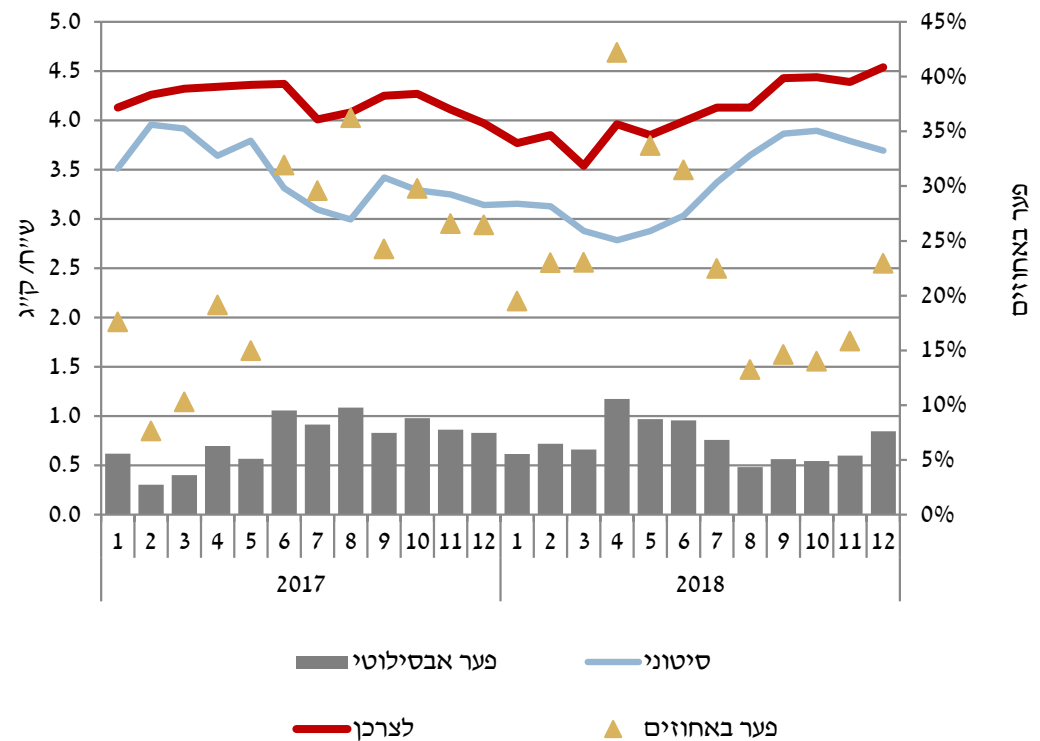

התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים - תפוחי אדמה

תפוחי אדמה

תפוחי אדמה

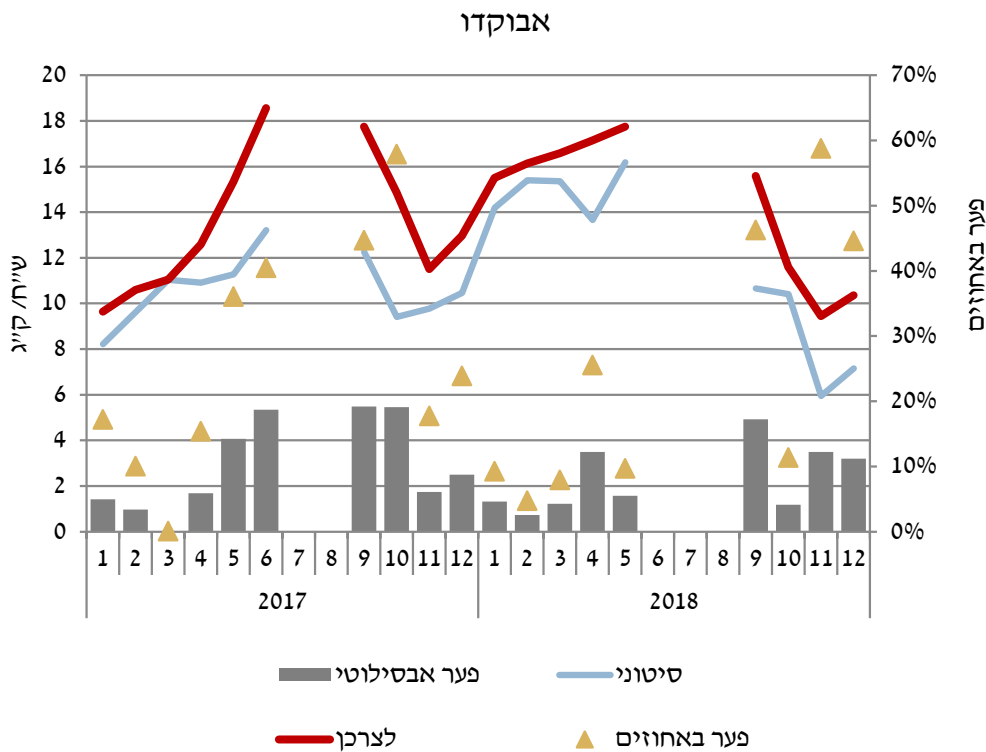
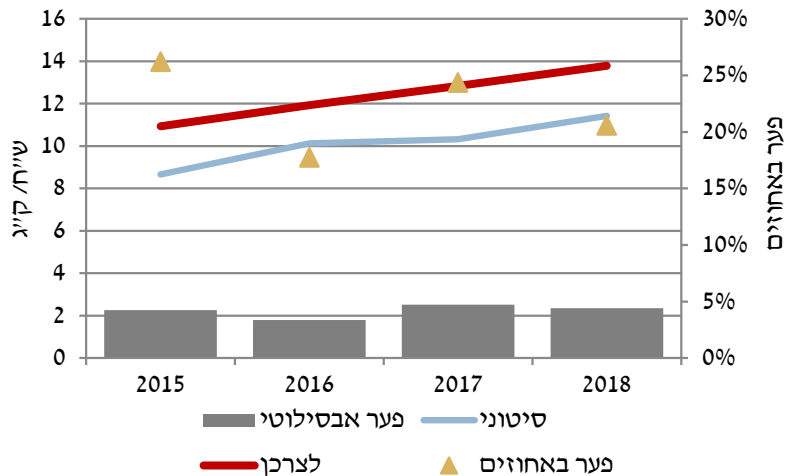
2018
בהשוואה ל-2017

- 4%- מרווח שיווק אבסולוטי
- 3%- מחיר סיטוני
- 3%- מחיר לצרכן

התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים - אבוקדו

אבוקדו

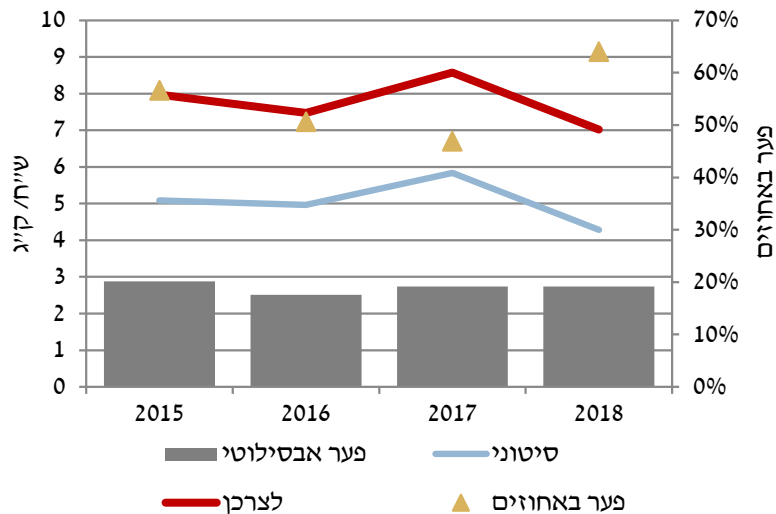

<p>7%- מרווח שיווק אבסולוטי</p>	<p>+11% מחיר סיטוני</p>	<p>2018 בהשוואה ל - 2017</p>
	<p>+7% מחיר לצרכן</p>	

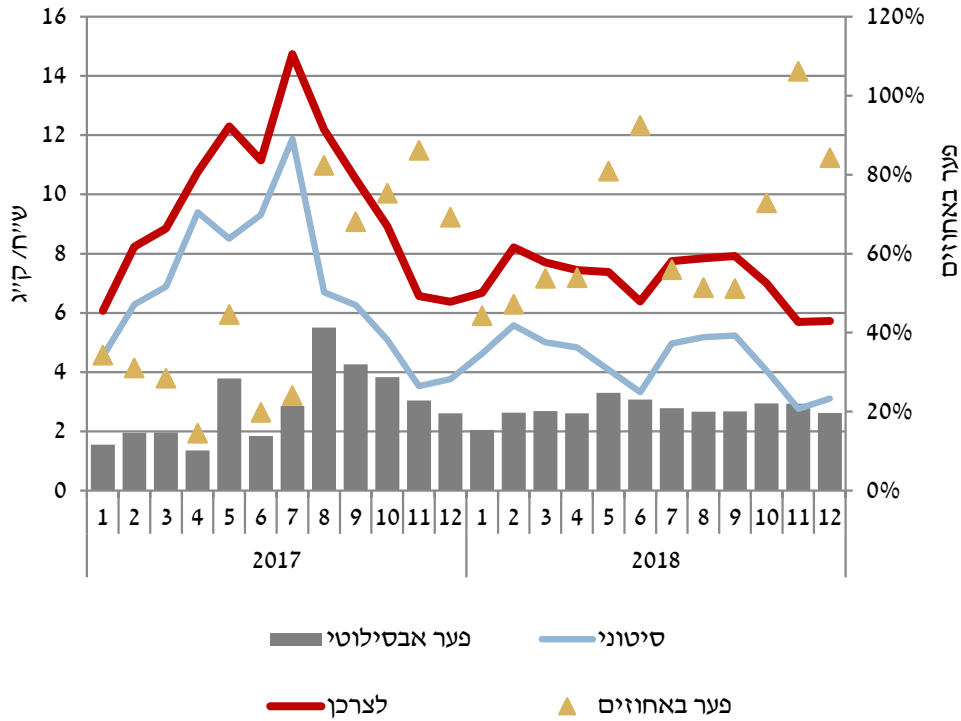

התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים - בננות

בננות

בננות

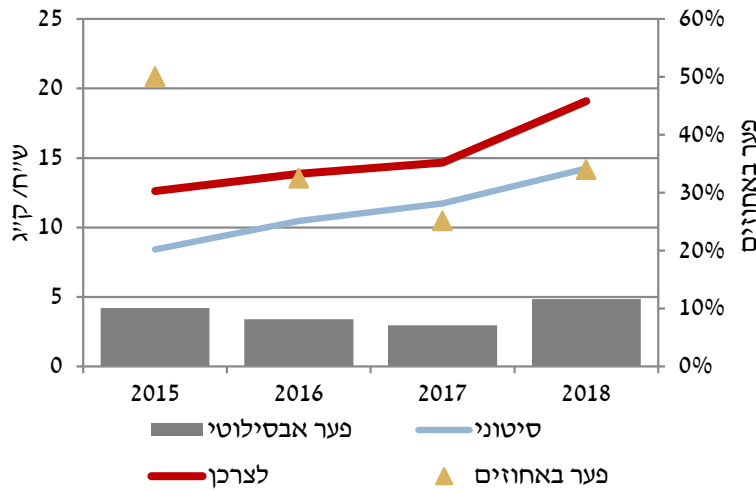
2018
בהשוואה ל- **2017**

- מחיר סיטוני: -27%
- מחיר לצרכן: -18%
- מרווח שיווק אבסולוטי: 0%

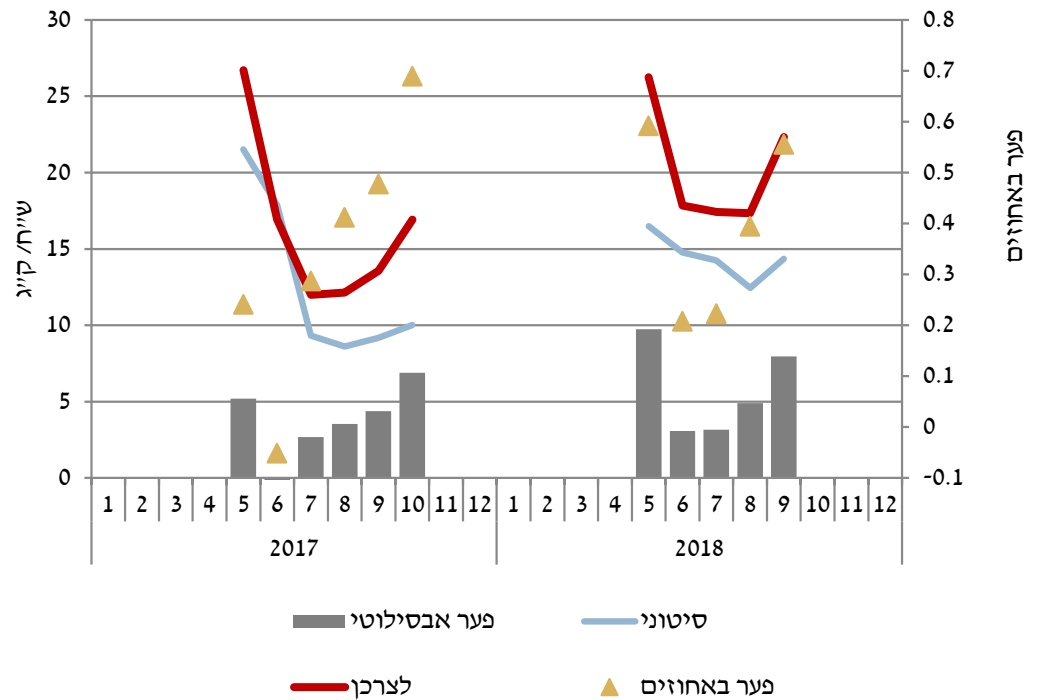

התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים - ענבים ירוקים ללא חרצנים

ענבים ירוקים ללא חרצנים

ענבים ירוקים ללא חרצנים

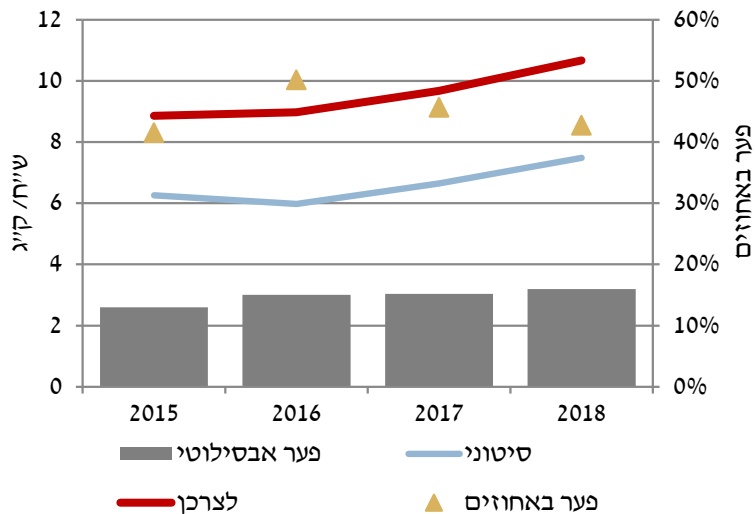
2018
בהשוואה
ל- 2017

- +21% מחיר סיטוני
- +30% מחיר לצרכן
- 64%+ מרווח שיווק אבסולוטי

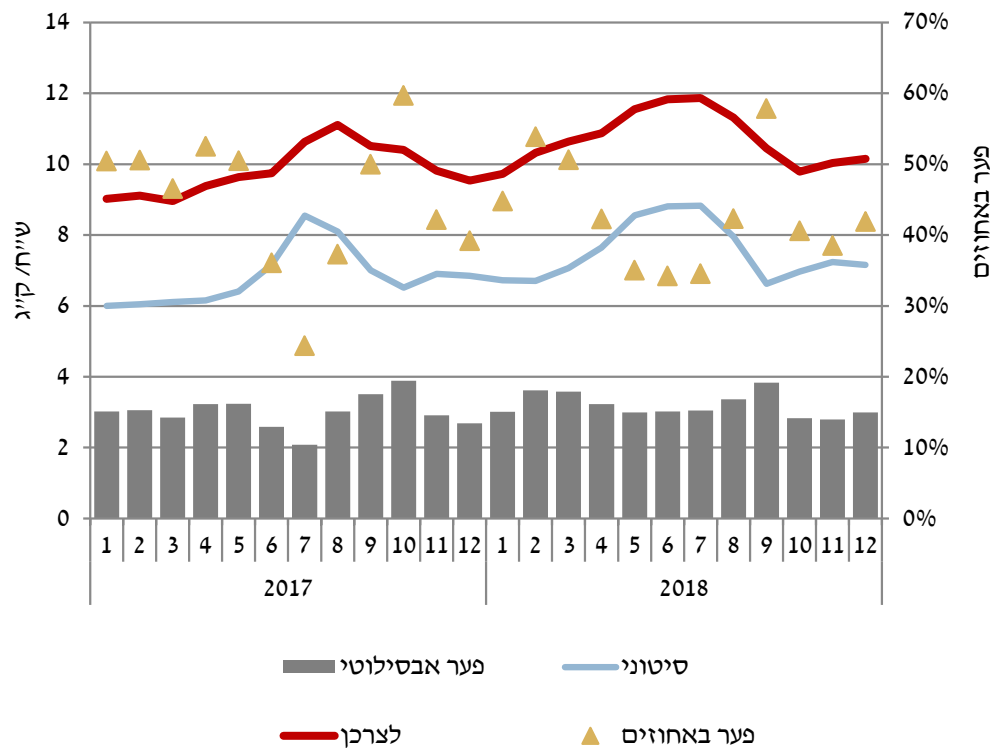

התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים - תפוחים גרני סמיט

תפוחים-גרני סמיט

תפוחים גרני סמיט

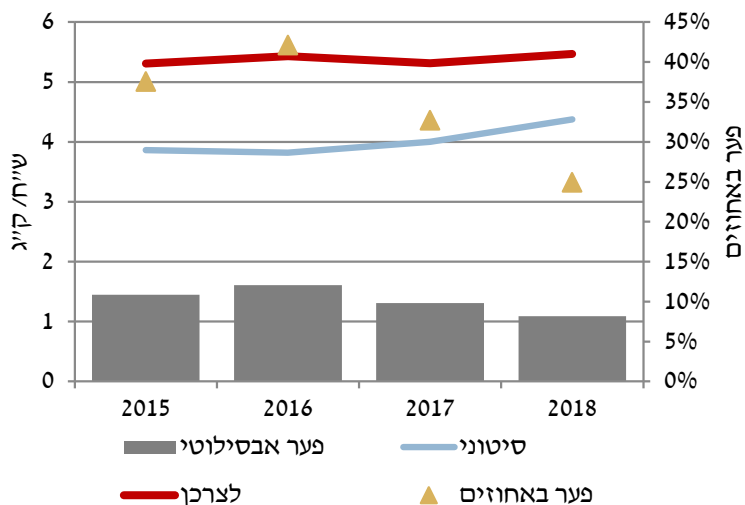
2018
בהשוואה
ל- 2017

- +5% מרווח שיווק אבסולוטי
- +13% מחיר סיטוני
- +10% מחיר לצרכן

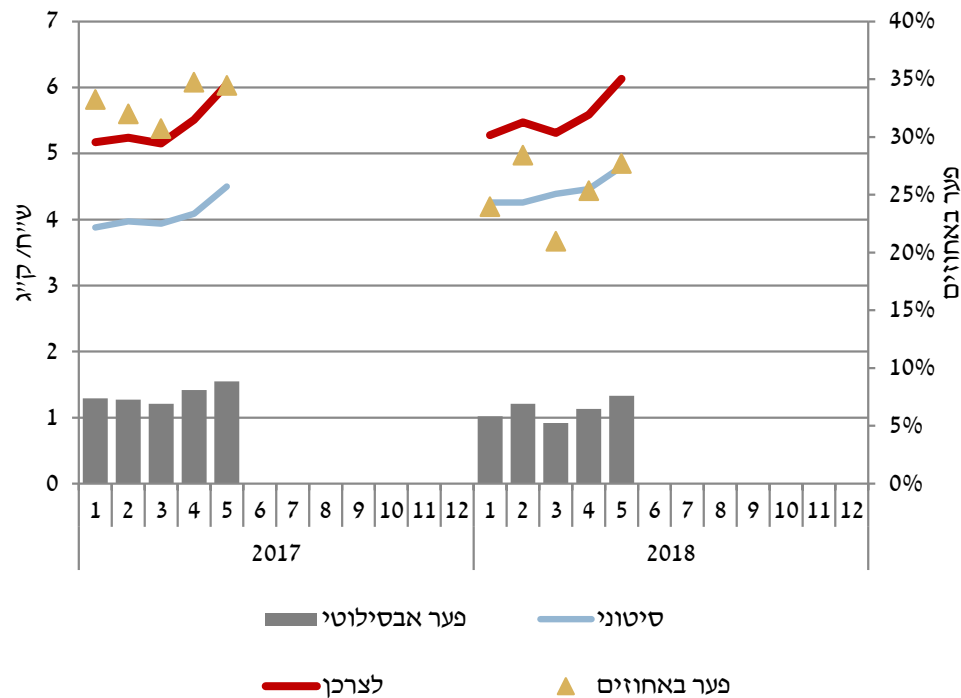

התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים - תפוזים שמוטי

תפוזים שמוטי

תפוזים שמוטי

2018 בהשוואה ל-2017

- 17% מרווח שיווק אבסולוטי
- +9% מחיר סיטוני
- +3% מחיר לצרכן

סיכום - מרווחי השיווק הקמעוניים בירקות ופירות טריים

68

- בשנת 2018, מרווח השיווק הקמעוני **בירקות** עמד על 44%, ירידה קלה לעומת 45% בשנת 2017.
- בשנת 2018, מרווח השיווק הקמעוני **בפירות** עמד על 37%, ירידה קלה לעומת 39% בשנת 2017.
- בשנת 2018 בהשוואה ל - 2017 עלו בממוצע המחיר הסיטוני והמחיר לצרכן של פירות וירקות. הירידה במרווחי השיווק הממוצעים מוסברת ע"י אחוז גידול ממוצע גבוה יותר במחיר הסיטוני לעומת אחוז הגידול הממוצע במחיר לצרכן.

בשנת 2018:

- עלייה במחירים הסיטוניים ובמחירים לצרכן של מלפפונים, עגבניות שרי, קלמנטינות ותפוחי גרני סמיט.
- ירידה במחירים הסיטוניים ובמחירים לצרכן של בננות, פלפל אדום ותפוחי אדמה.
- ירידה במחירים הסיטוניים של עגבניות בעוד מחירי הצרכן נותרו ללא שינוי.

6. ירקות ופירות טריים ברשתות השיווק

*פרק זה נכתב ע"י רוני הרשקוביץ ויצחק חלה

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

ירקות ופירות טריים ברשתות השיווק

מקורות המידע לפרק

70

פרק זה מציג את ניתוח נתוני המכר של ירקות ופירות טריים שמקורם במערכת "סטורנקסט". "סטורנקסט" הינה חברת מידע הסוקרת את שוק מוצרי הצריכה המתכלים והמבורקדים.

נתוני המכר של סטורנקסט מתבססים על נתוני קופות רושמות של מרבית רשתות השיווק בישראל. על בסיס הנתונים שנאספים, סטורנקסט מייצרת אומדני מכר ברמת דיוק גבוהה לכלל המכירה של פירות וירקות טריים ברשתות השיווק. הנתונים כוללים בנוסף גם מכר של חנויות נוחות, מינימרקטים ומכולות, לגבי פירות וירקות טריים מדובר על כמויות קטנות יחסית בפורמטים אלו.

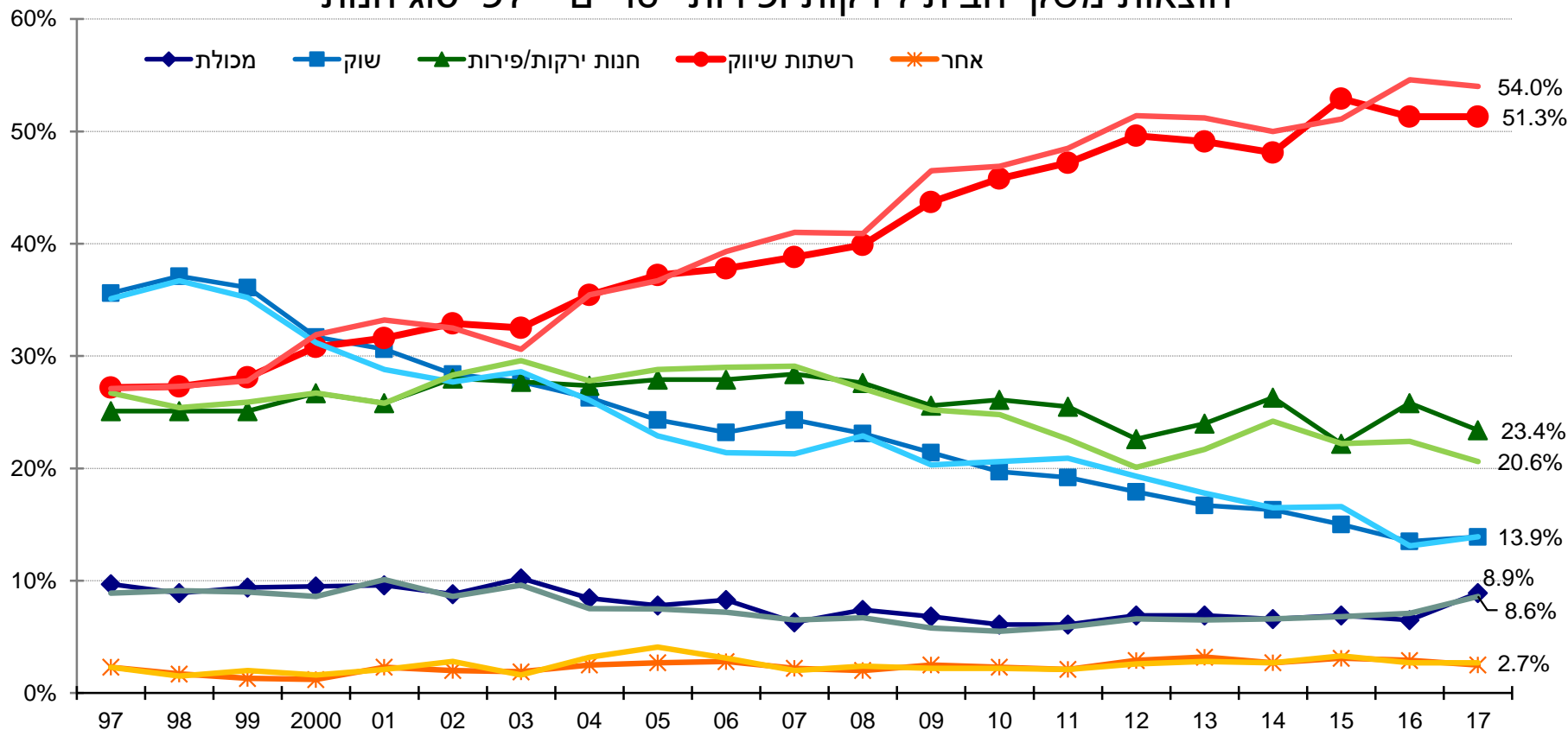
השווקים שאינם מכוסים על ידי סטורנקסט: מגזר ערבי (קיים מדגם של כ- 50 חנויות), רשתות פארם, קיוסקים, שווקים פתוחים, חנויות מתמחות (ירקניות, קצביות וכדומה) ושוק מוסדי (מסעדות, בתי מלון וכו'). לפי נתוני סקר הוצאות משקי הבית של הלמ"ס רשתות השיווק מהוות למעלה מ- 50% מהוצאות משקי הבית לפירות וירקות טריים.

יותר מחצי מרכישות הפירות והירקות - ברשתות השיווק

לאורך השנים נתח רשתות השיווק גדל, על חשבון ירקניות ושווקים פתוחים

הוצאות משקי הבית לירקות ופירות* טריים – לפי סוג חנות

הערות: הוצאות למזון - ללא ארוחות מחוץ לבית, לפי סוג חנות, כלומר הנתונים אינם כוללים את רכישת מזון במקומות עבודה ובמסעדות.
 * הקו המודגש מציג את הנתונים עבור ירקות, והקו ללא סימנים נוספים עבור פירות.
 מקור: למ"ס, סקר הוצאות משקי בית; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

כמויות המכר של פירות וירקות ברשתות השיווק

באלפי טון וערך במיליוני ₪ 2015-2018

ערך במיליוני ₪					כמות באלפי טון					מחלקה/ שנה
אחוז שינוי 2017/ 18	2018	2017	2016	2015	אחוז שינוי 2017/ 18	2018	2017	2016	2015	
9%	685	630	605	600	7%	35	32	32	31	ירקות ופירות קפואים
4%	3,081	2,957	2,848	2,871	-3%	507	524	525	566	ירקות טריים בתפזורת
10%	200	182	160	147	11%	7	6	5	5	ירקות שטופים וארוזים
5%	491	469	454	460	0%	19	19	20	20	עלים ותבלינים טריים
6%	1,971	1,858	1,775	1,741	1%	194	193	195	201	פירות טריים בתפזורת
5%	6,428	6,096	5,841	5,819	-2%	762	775	777	823	סך כולל

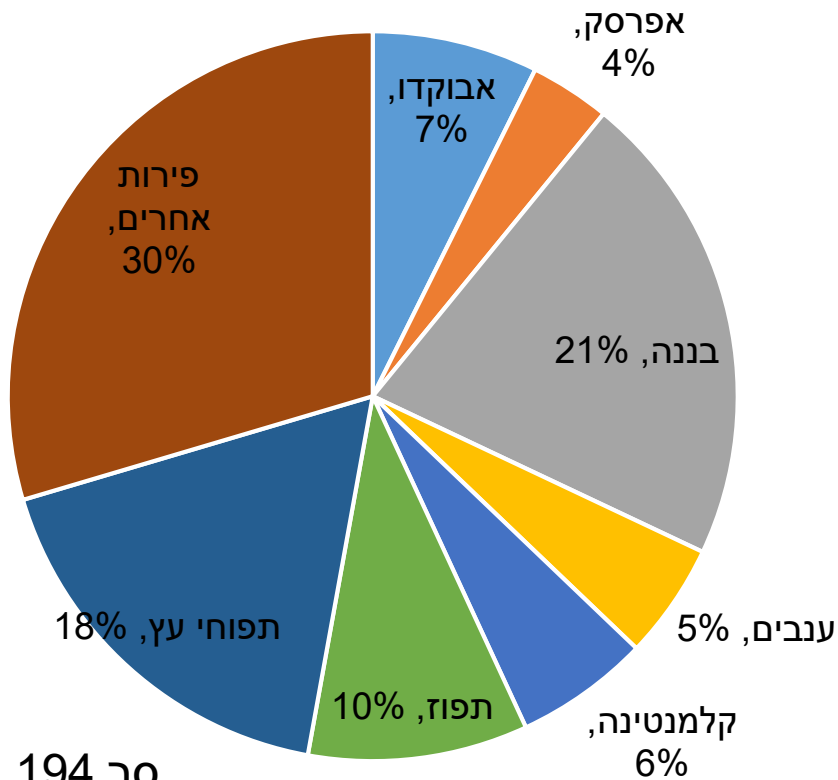
בשנת 2018, כמויות המכר בחלק מן המחלקות הצטמצמו בעוד המכירות צמחו - משמע התייקרות מחירים

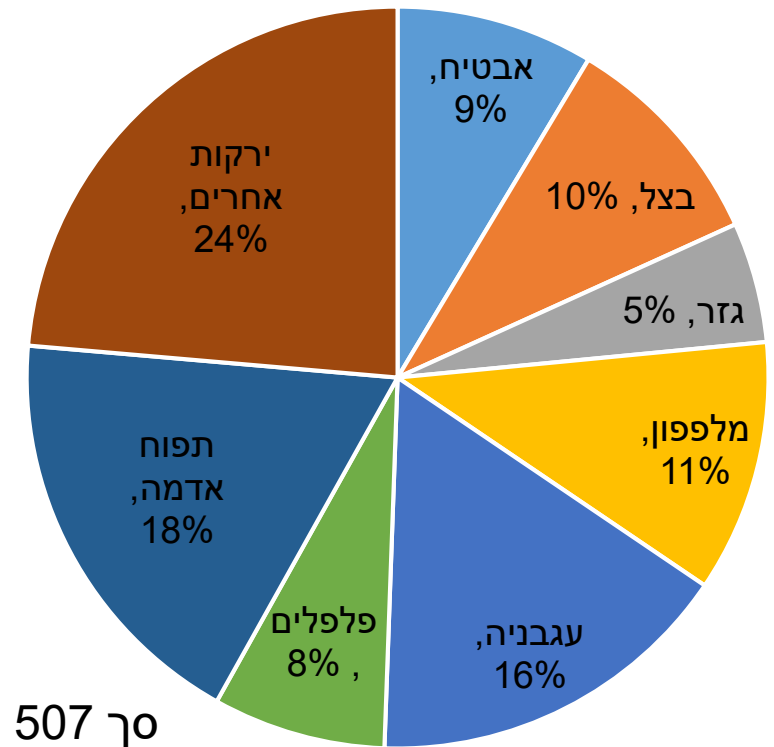
קטגוריות מכר עיקריות בשנת 2018 - פירות וירקות בתפזורת

תפוז, א, עגבנייה, מלפפון, בצל ואבטיח מהווים את מרבית כמויות השיווק בירקות
בננה ותפוחי עץ מהווים את מרבית כמויות השיווק בפירות

פירות טריים בתפזורת (התפלגות כמות המכירות)

ירקות טריים בתפזורת (התפלגות כמות המכירות)

סך 194 אלפי טון

סך 507 אלפי טון

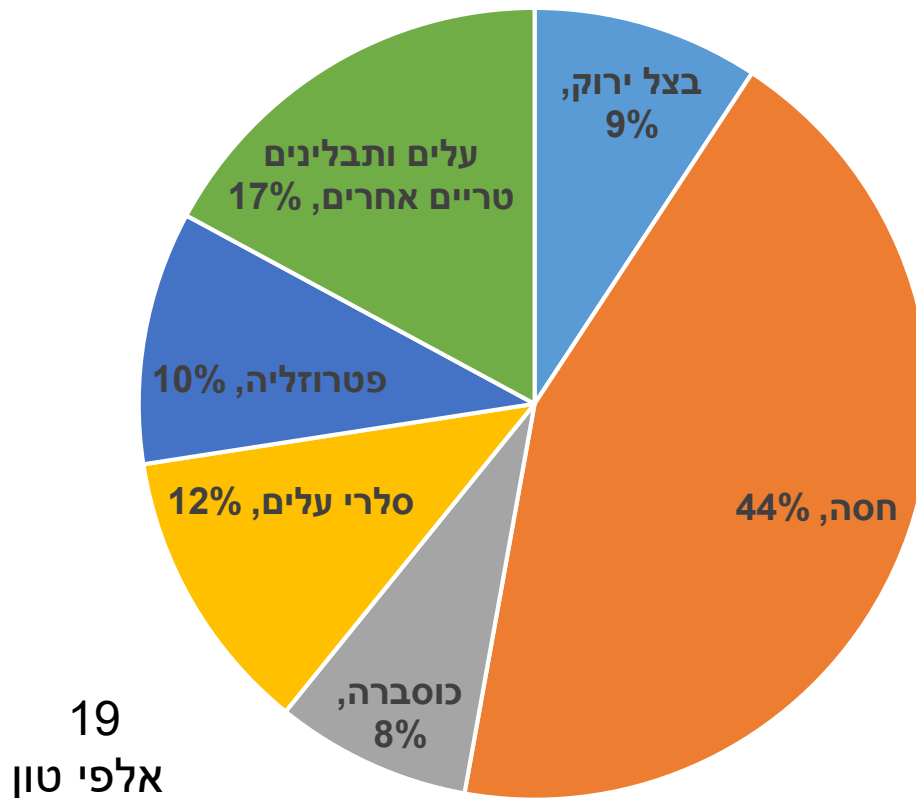
מקור: סטורנקסט ; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

קטגוריות מכר עיקריות בשנת 2018 – עלים ותבלינים טריים

עלים ותבלינים טריים בתפזורת (התפלגות כמות המכירות)

החסה מהווה את מרבית המכר בקטגוריה זו

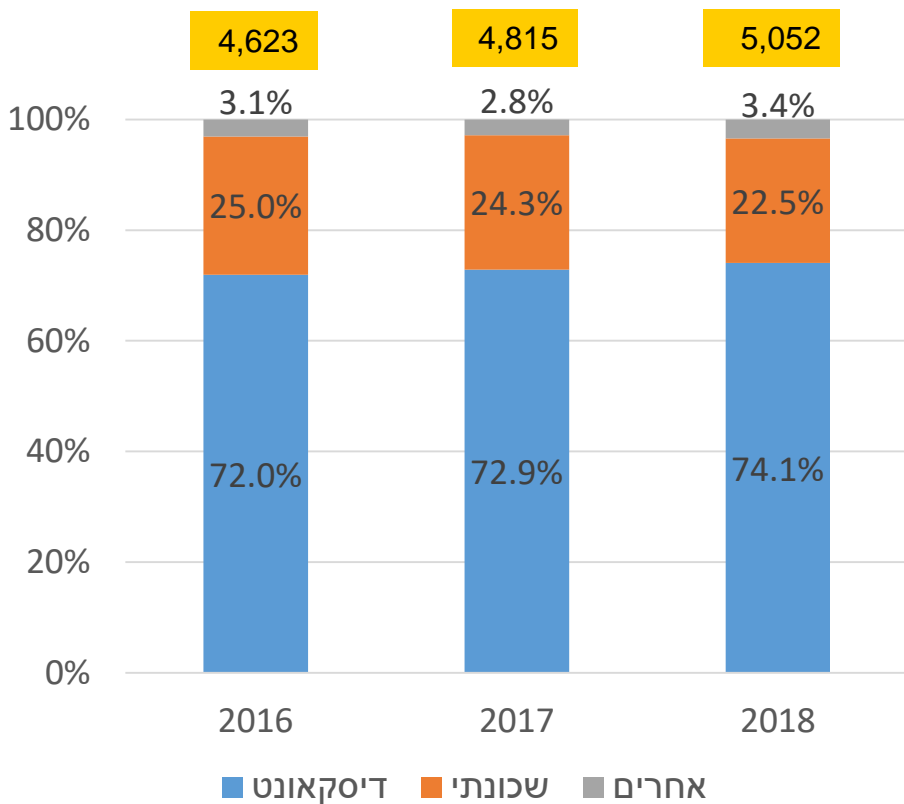
מקור: סטורנקסט ; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

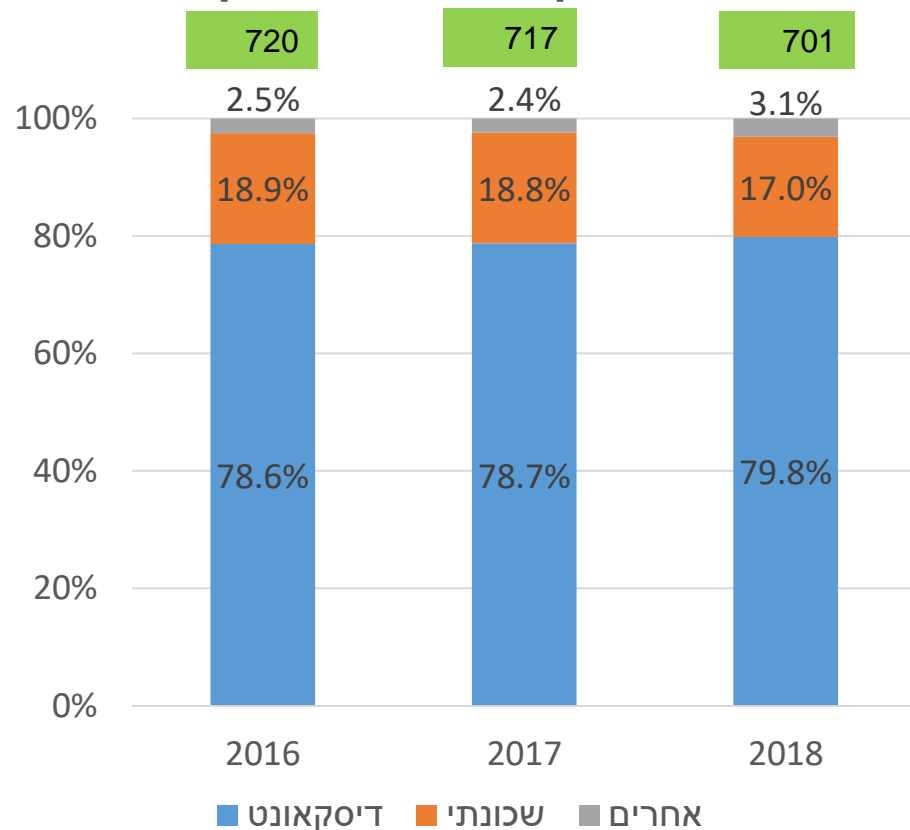

היקפי המכר של פירות וירקות לפי פורמטים (מסך פירות וירקות בתפזורת), בשנת 2018, כמויות המכר הצטמצמו בעוד המכירות צמחו - משמע התייקרות מחירי הפירות והירקות

נתח שוק כספי במיליוני ₪

נתח שוק כמותי - אלפי טון

מקור: סטורנקסט ; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר.
 הערה: "אחרים" - שוק פרטי קטן וחנויות נוחות

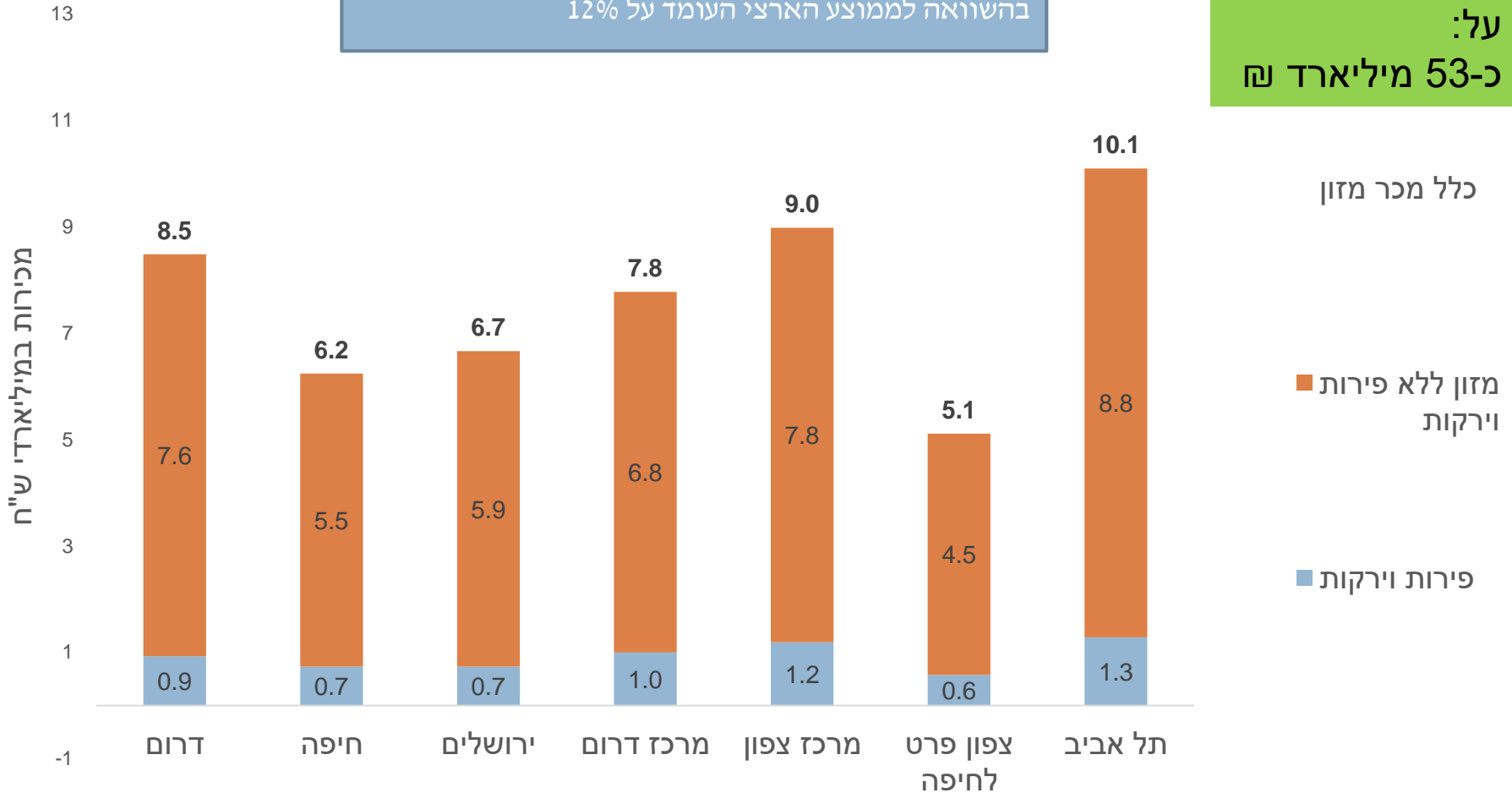

היקף המכר הכספי של פירות וירקות מסך המכר הכספי של מזון לפי אזורים*

76

באזור המרכז אחוז ההוצאה על ירקות ופירות מסך סל המזון הוא הגבוה ביותר ועומד בממוצע על 13%, זאת בהשוואה לממוצע הארצי העומד על 12%

סך מכר המזון בשנת 2018 עמד על: כ-53 מיליארד ₪

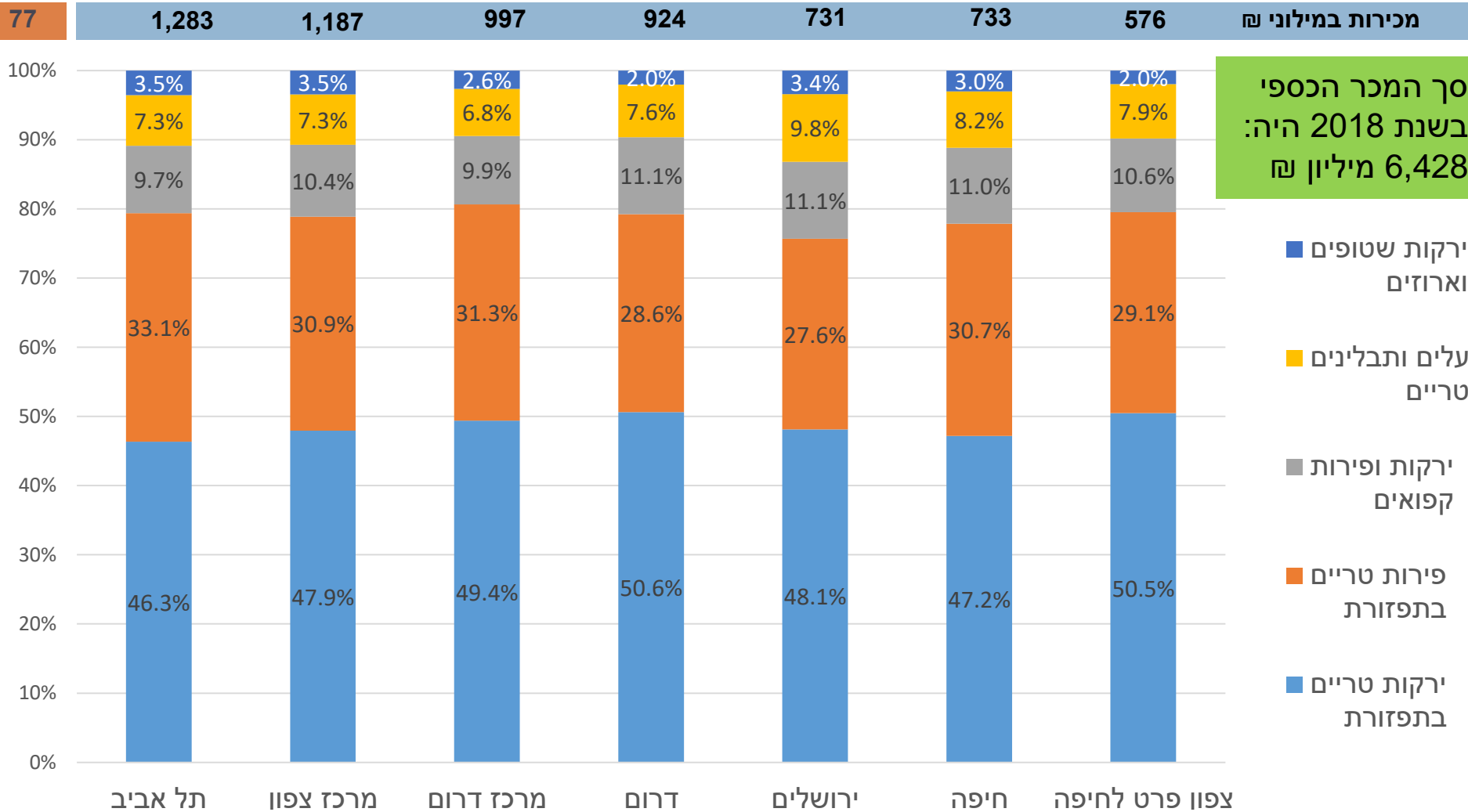

הערה: * לפירוט האזורים ראו נספח מספר 2 מקור: סטורנקסט ; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

התפלגות המכר הכספי של פירות וירקות לפי אזורים*

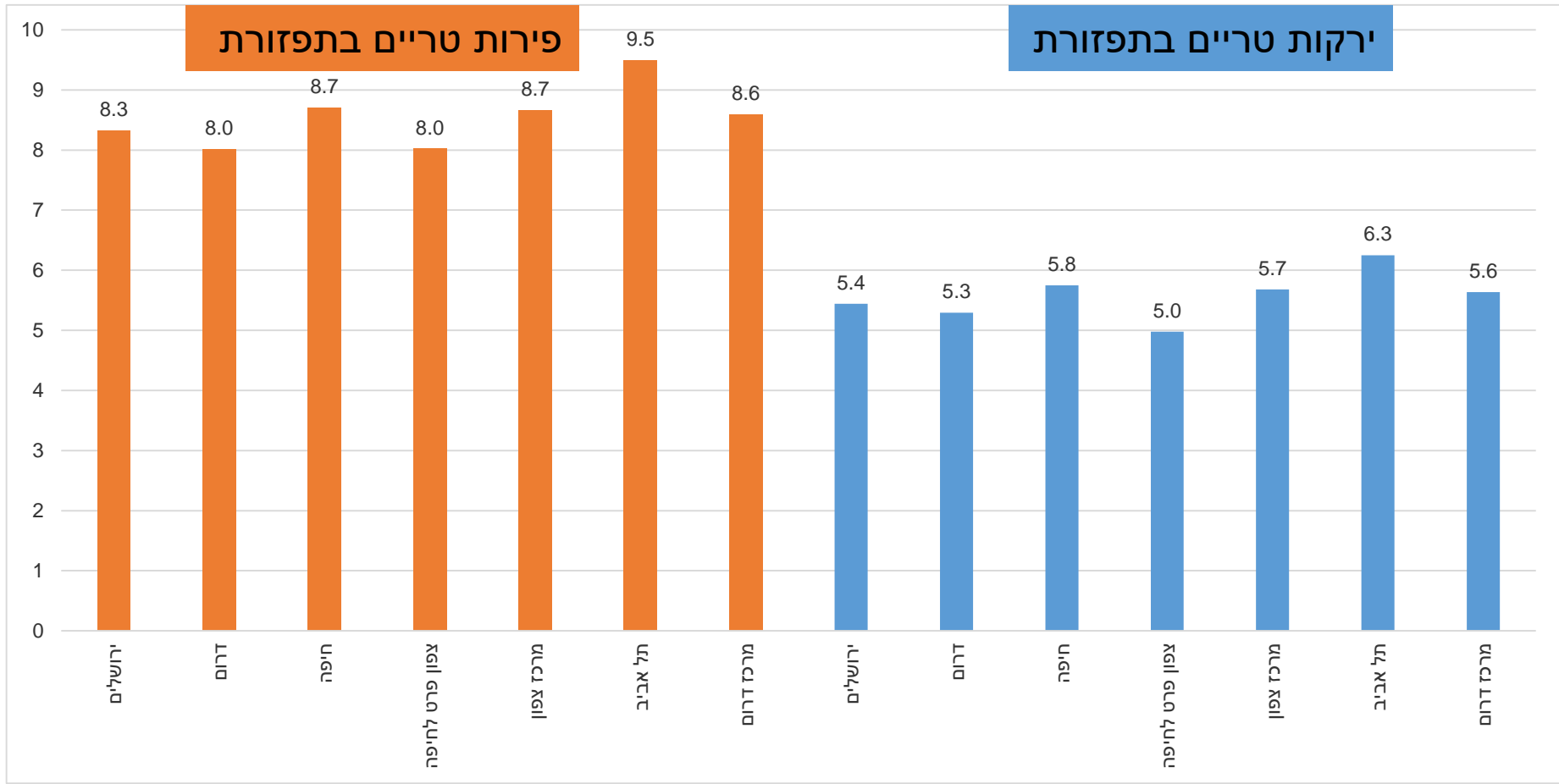
סך המכר הכספי בשנת 2018 היה: 6,428 מיליון ₪

- ירקות שטופים וארוזים
- עלים ותבלינים טריים
- ירקות ופירות קפואים
- פירות טריים בתפזורת
- ירקות טריים בתפזורת

מחירי ירקות ופירות טריים - ממוצע לק"ג, לפי אזור בארץ

בהתאם לסל הקנייה הייחודי לכל איזור

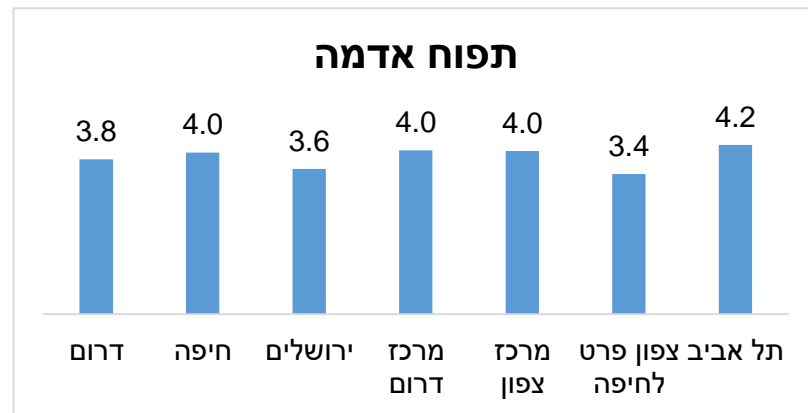
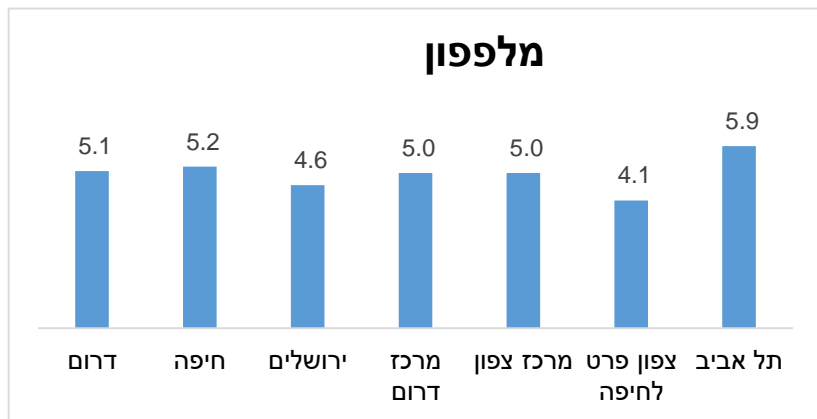
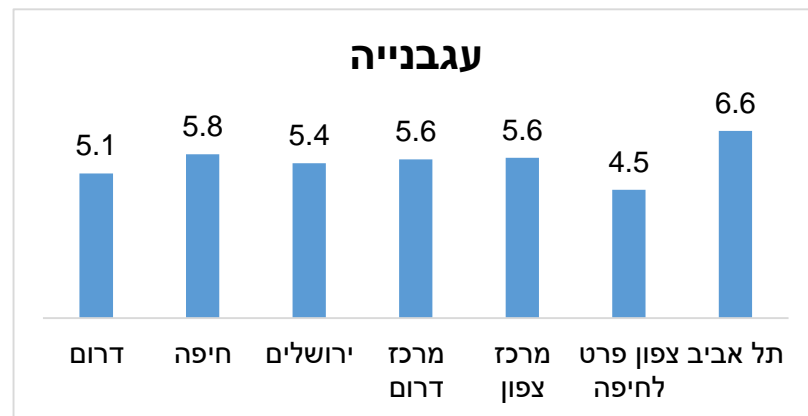
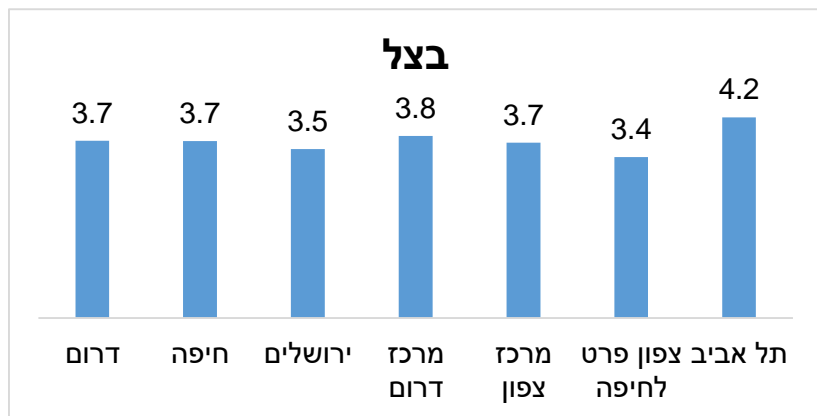

הערה: יש לציין כי המחיר הינו ממוצע משקולל אשר מושפע מתמהיל הסל הנרכש או הפורמט הנפוץ באזור (דיסקאונט, שכונתי וכו'). מקור: סטורנקסט; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

הבדלי מחירי ירקות טריים ממוצע משוקלל, לפי אזור

המחירים בתל אביב גבוהים בהשוואה למחירים בשאר הארץ, המחירים בצפון פרט לחיפה נמוכים בהשוואה למחירים בשאר חלקי הארץ

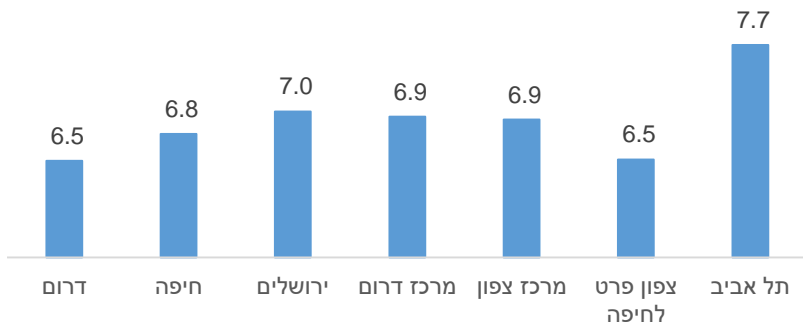
הערה: יש לציין כי המחיר הינו ממוצע משוקלל אשר מושפע מתמהיל הסל הנרכש או הפורמט הנפוץ באזור (דיסקאונט, שכונתי וכו'). מקור: סטורנקסט; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

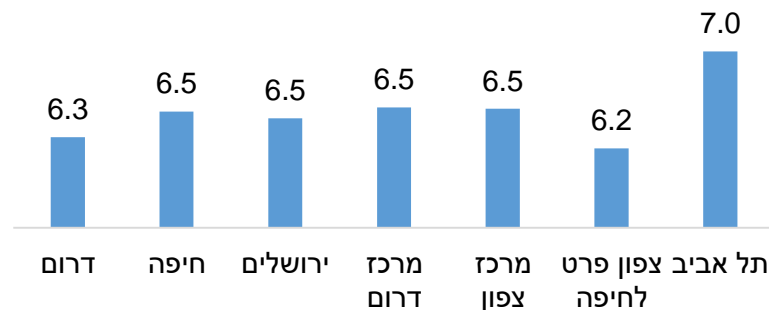
הבדלי מחירי פירות טריים - ממוצע משוקלל, לפי אזור

המחירים בתל אביב גבוהים בהשוואה למחירים בשאר הארץ, המחירים בצפון פרט לחיפה נמוכים בהשוואה למחירים בשאר חלקי הארץ

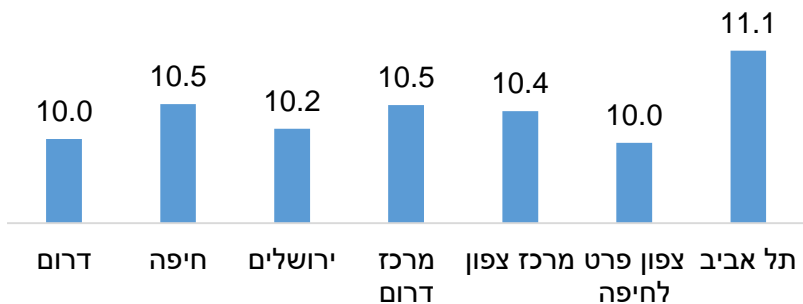
לימון

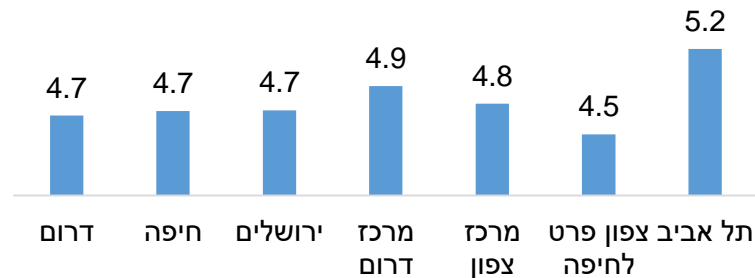
בננה

תפוחי עץ

תפוז

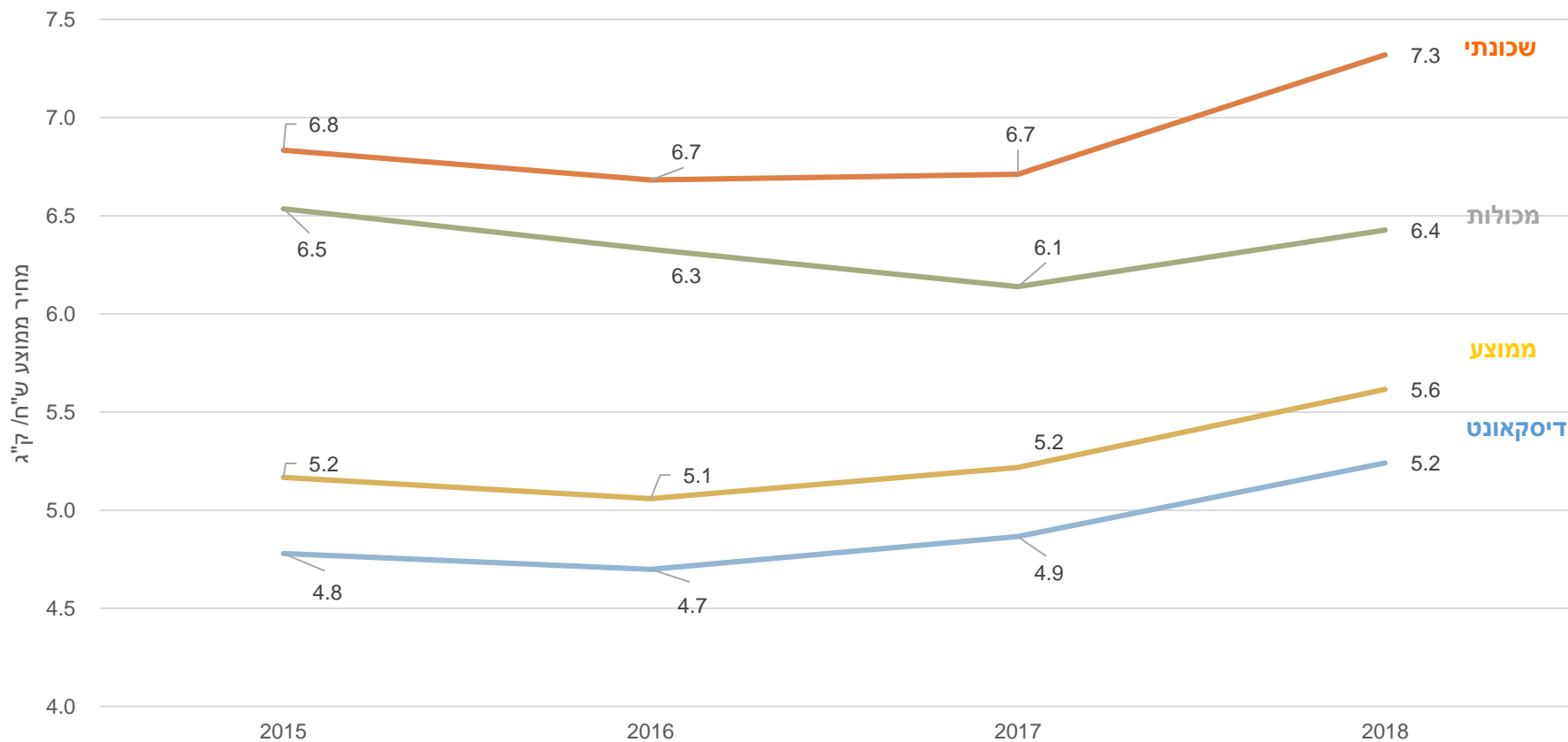

הערה: יש לציין כי המחיר הינו ממוצע משקולל אשר מושפע מתמהיל הסל או הפורמט הנפוץ באזור (דיסקאונט, שכונתי וכו'). מקור: סטורנקסט ; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

ירקות טריים, מחירים שנתיים ממוצעים ברשתות השיווק - 2015-18

המחירים ברשתות הדיסקאונט נמוכים מהמחירים בשאר הפורמטים

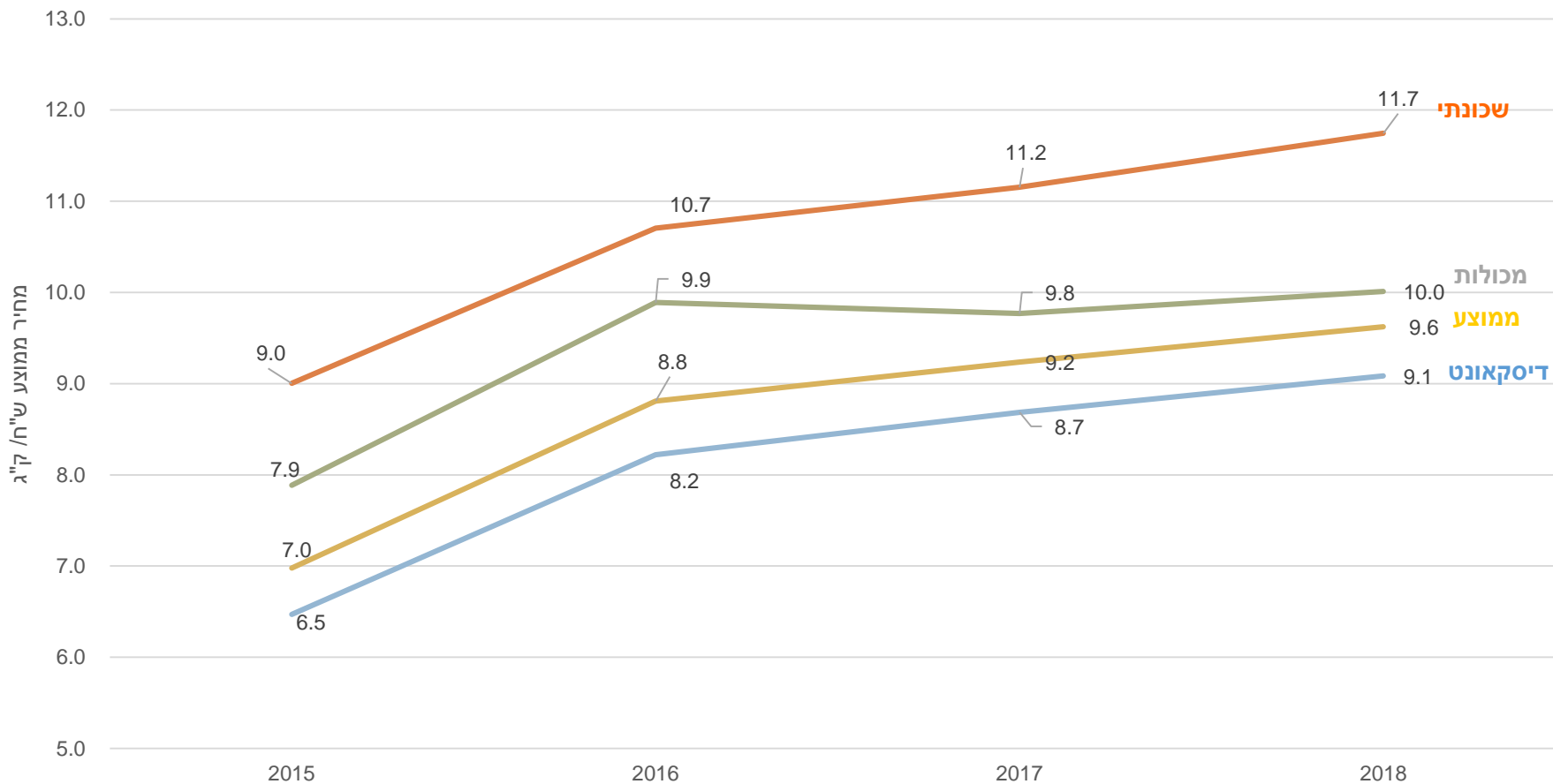
הערה: יש לציין כי המחיר הינו ממוצע משוקלל אשר מושפע מתמהיל הסל הנרכש או הפורמט הנפוץ באזור (דיסקאונט, שכונתי וכו'). מקור: סטורנקסט; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

פירות טריים, מחירים שנתיים ממוצעים ברשתות השיווק - 2015-18

המחירים ברשתות הדיסקאונט נמוכים מהמחירים בשאר הפורמטים

הערה: יש לציין כי המחיר הינו ממוצע משוקלל אשר מושפע מתמהיל הסל הנרכש או הפורמט הנפוץ באזור (דיסקאונט, שכונתי וכו'). מקור: סטורנקסט; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

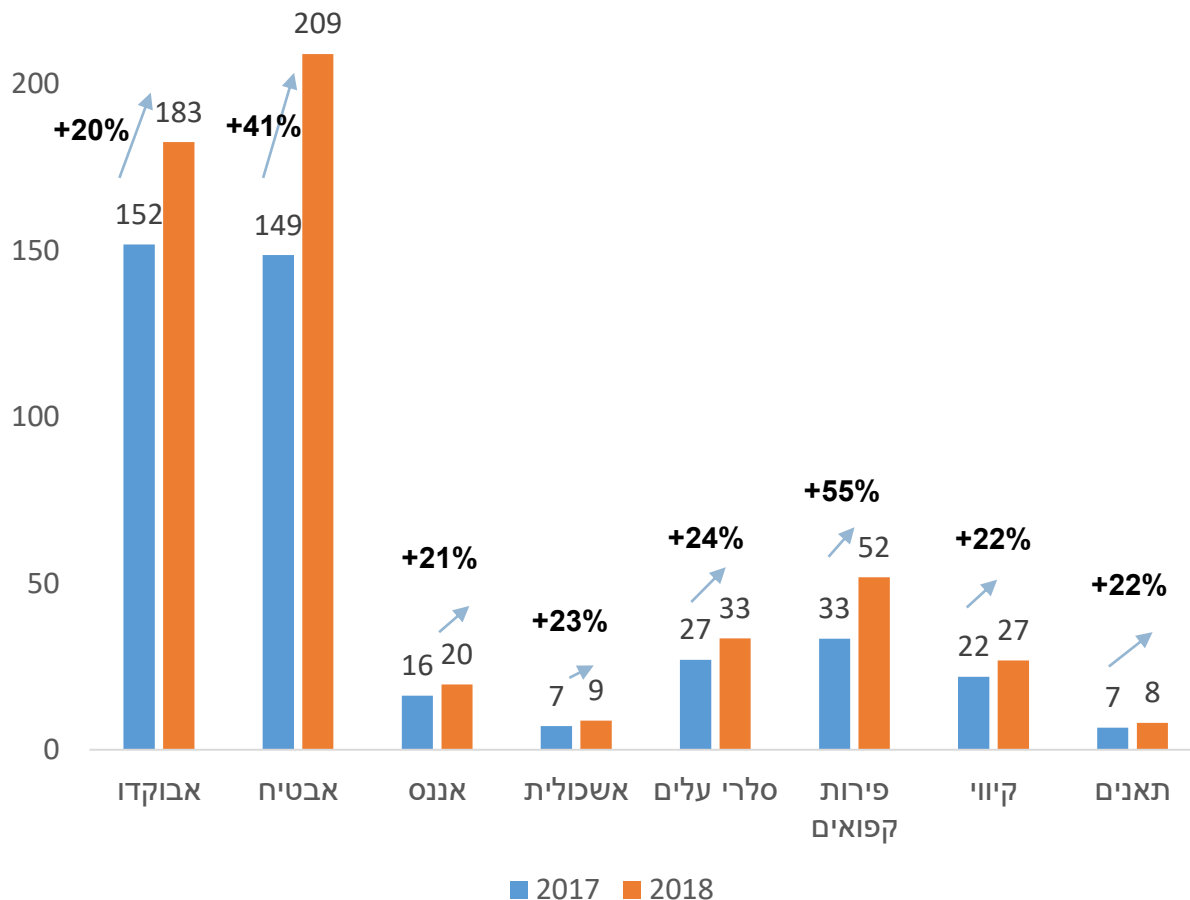
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מחלקות ופריטים בצמיחה, מכירות במלש"ח

אבטיח – עלייה של 41%, פירות קפואים – עלייה של 55% ואבוקדו- עלייה של 20% במכירות

מכירות במיליוני ש"ח

מכר כספי	מחיר לק"ג	כמות המכר	
20%	7%	12%	אבוקדו
41%	16%	-22%	אבטיח
21%	-5%	8%	אננס*
23%	14%	7%	אשכוליות
24%	5%	-0.5%	סלרי עלים
55%	2%	53%	פירות קפואים
22%	-14%	24%	קיווי
22%	-5%	19%	תאנים

הערה: באננס המחיר לק"ג משקף מחיר ממוצע ליחידה (שכן האננס נמכר כיחידה ולא כמשקל לק"ג) מקור: סטורנקסט; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

סיכום - ירקות ופירות ברשתות השיווק

- יותר ממחצית מהוצאות משקי הבית לפירות וירקות מתבצעות ברשתות השיווק.
- כמות המכר של ירקות טריים ברשתות השיווק ירדה ב - 3% לעומת כמות המכר של פירות טריים שעלתה ב - 1% בין 2017 ל - 2018.
- תפוי"א, עגבנייה, מלפפון ובצל, מהווים את מרבית כמות המכר בירקות (כ - 55%), בננה ותפוחי עץ מהווים את מרבית כמות המכר של פירות (כ - 40%).
- מרבית המכר של הפירות והירקות הטריים, מתבצע ברשתות הדיסקאונט. מחירי הפירות והירקות ברשתות הדיסקאונט נמוכים יותר בהשוואה לפורמטים אחרים (שכונתי/ שוק פרטי/ חנויות נוחות וכו').
- בממוצע, מחירי הירקות והפירות גבוהים באזור המרכז מאשר בפריפריה (אך הדבר נובע גם מתמהיל סל הקנייה של הצרכנים).
- המחירים הממוצעים של פירות טריים ברשתות השיווק נמצאים במגמת עליה.

נספח: מכירות פירות וירקות טריים לפי אזורים - פירוט האזורים

דרום	ירושלים	מרכז דרום	ת"א	מרכז צפון	חיפה	צפון פרט לחיפה
אשדוד	ירושלים	באר יעקב	<u>הרצליה</u>	אבן יהודה	חיפה	צפת
אשקלון	בית שמש	לוד	רמת השחן	נפר יונה	ט. הכתמל	ק. שמונה
<u>הרית גת</u>		מודיעין	תל אביב יפו	נתניה	נשר	חצר הגלילית
<u>הרית מלאכי</u>		מנבים	בני ברק	קדימה	קרית	טבריה
שדחת		רמלה	גבעתיים	גבעת שמואל	טבעון	בית שאן
באר שבע		גדרה	<u>הרית אום</u>	גני תקווה	רמס	יוקנעם
דימונה		יבנה	רמת גן	הוד השרון	אור עקיבא	מגדל העמק
ערד		גן יבנה	אור יהודה	יהוד	זכרון יעקב	עפולה
יחם		מזכרת בתיה	בת ים	כוכב יאיר	חדרה	נצרת
אופקים		נס ציונה	חולון	נבר סבא	פרדס חנה	נרמאל
נתיבות		רחובות	אזור	פתח תיקווה	נרנור	מעלות
תל שבע		ראש"צ		ראש העין	עין	נהריה
עומר				רעננה		עכו
אילת						שפרעם
						אילון
						קצרין

מקור: סטורנקסט; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

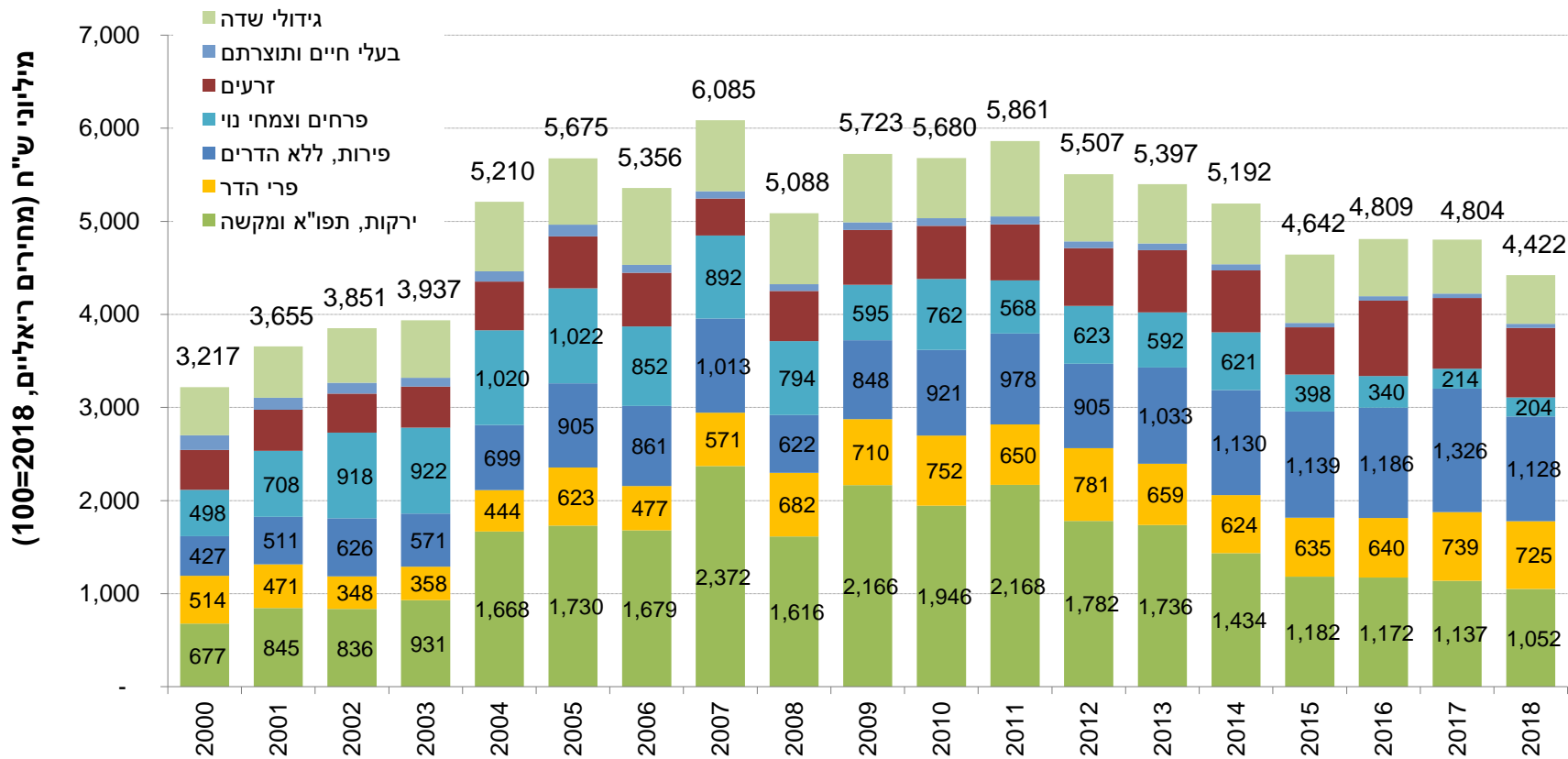

7. יצוא תוצרת חקלאית טרייה

התפתחות ערך היצוא לפי ענפים

מגמת ירידה ריאלית בערך היצוא החל מ - 2012

מקור הנתונים: למ"ס; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

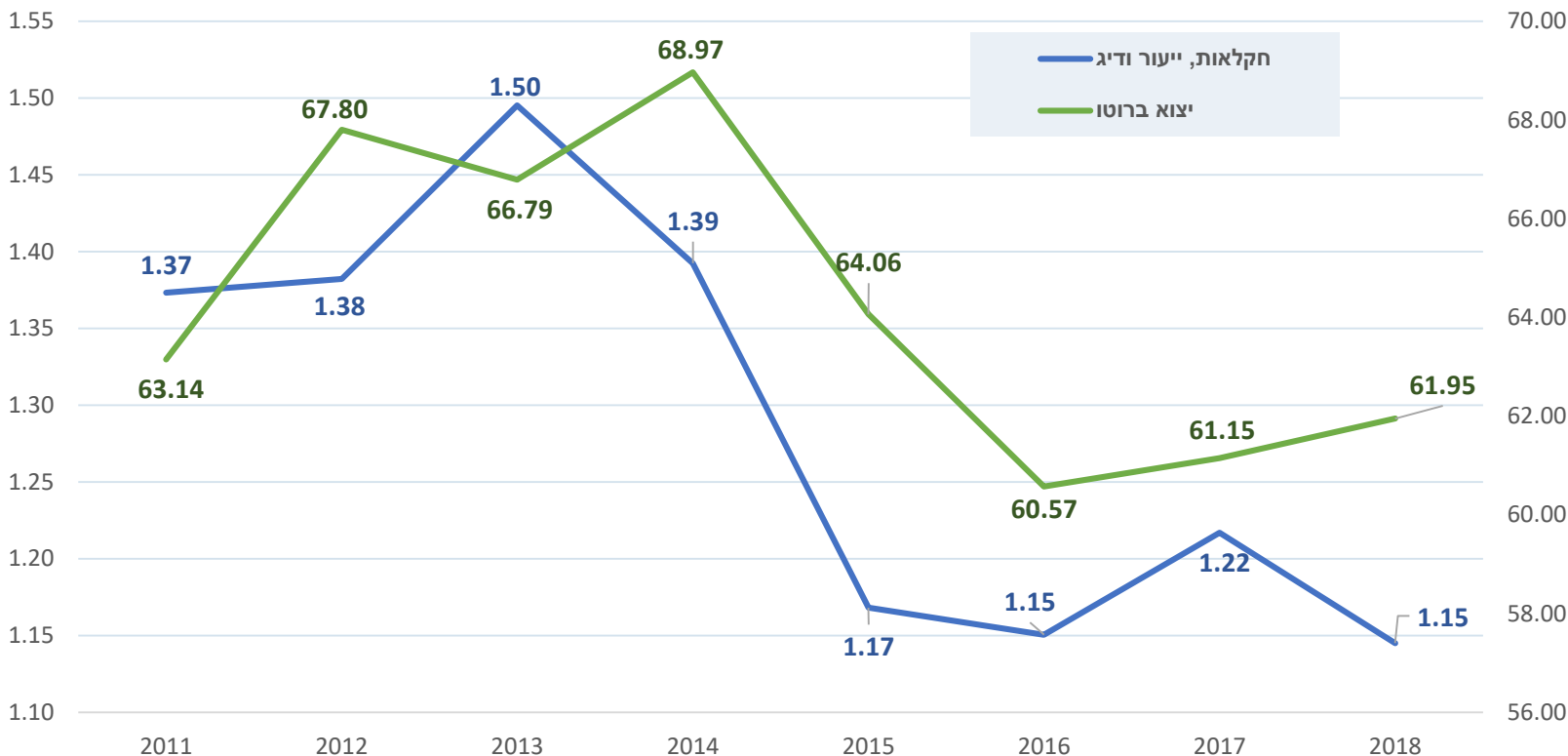
7.1 ערך היצוא בדולרים

בתת פרק זה מוצגים ערכי יצוא במונחי דולר פו"ב.
מקור נתונים: למ"ס - ירחון לסטטיסטיקה של סחר חוץ.

ערך היצוא בדולרים

ירידה בערך היצוא בשנת 2018 בדולרים בחקלאות, לאחר עלייה בשנת 2017

מיליארד \$, יצוא "חקלאות, ייעור ודיג"

מיליארד \$, יצוא כלל הסחורות ברוטו

מקור הנתונים: למ"ס - ירחון לסטטיסטיקה של סחר חוץ; חלק ג' "יצוא, לפי ענף כלכלי-ענפי משנה; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

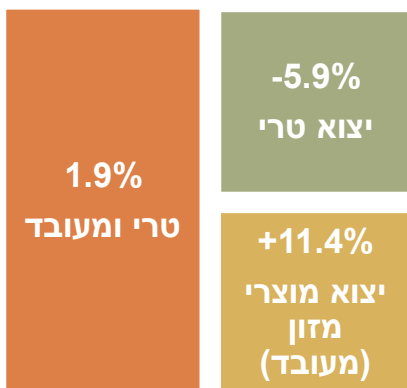
- בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017: עלייה של כ- 1.3% בערך היצוא של כלל הסחורות מישראל במונחי דולר פו"ב שוטפים.
- ירידה של כ- 5.9% בערך היצוא בקטגוריית "חקלאות, ייעור ודיג" במונחי דולר פו"ב שוטפים.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

ערך יצוא כללי ויצוא חקלאי טרי במיליוני דולרים פו"ב בשנת 2017 ו-2018, והשינוי השנתי באחוזים

סך יצוא חקלאי

שינוי שנתי 2018/17	יצוא שנתי		ענף משנה
	2018	2017	
1.3%	61,951	61,152	יצוא ברוטו (סחורות)
-5.9%	1,145	1,217	חקלאות, ייעור ודיג
-6.5%	1,107	1,184	צמחיים
-19.2%	60	75	גידולי שדה
0.2%	315	314	ירקות, תפוחי אדמה ומקשה
2.7%	97	94	פרחים
-17.9%	155	188	פירות
-14.7%	201	236	הדרים
0.8%	280	278	צמחי אחר (בעיקר זרעים וגידולי תבלין)
15.4%	38	33	בעלי חיים (כולל דגים)
11.4%	1,112	998	מוצרי מזון
1.9%	2,257	2,215	סה"כ טרי ומעובד
	1.8%	2.0%	נתח יצוא חקלאי טרי
	3.6%	3.6%	נתח יצוא חקלאי כולל (טרי ומעובד)

מקור נתונים: למ"ס- ירחון לסטטיסטיקה של סחר חוץ; חלק ג' "יצוא, לפי ענף כלכלי-ענפי משנה

אחוז השינוי השנתי בערך היצוא של **גידולים צמחיים**, לשנים 2017/18

91

ירידה בערך היצוא

גידולי שדה -19.2%

פירות -17.9%

הדרים -14.7%

עלייה בערך היצוא

פרחים 2.7%

צמחי אחר 0.8%

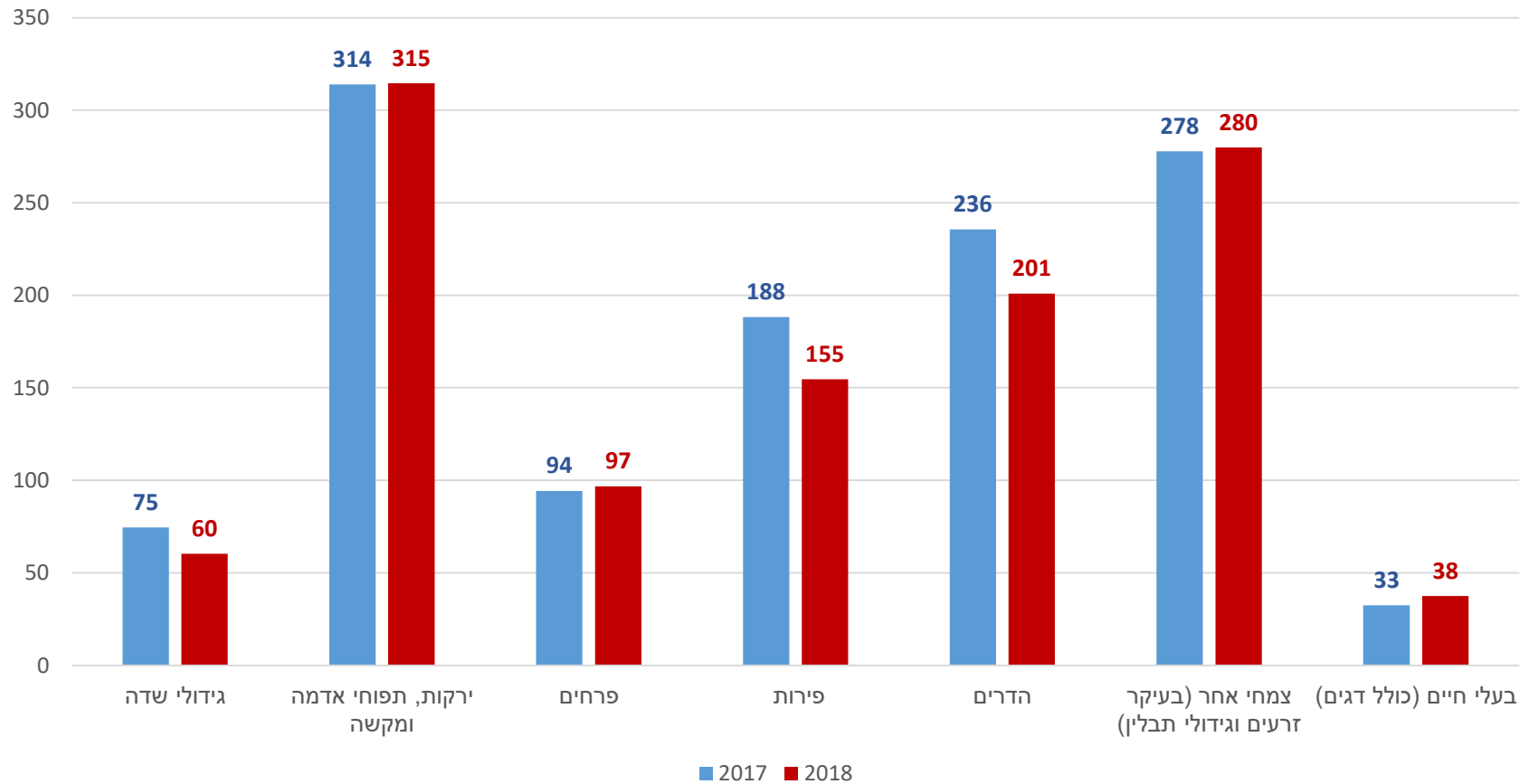
ירקות, תפוחי אדמה
ומקשה 0.2%

- ❑ הירידה של 19.2% בגידולי שדה נבעה בעיקר מירידה של כ- 21% בכמות היצוא של כותנה.
- ❑ הפירות העיקריים שהשפיעו על הירידה בערך היצוא של הפירות הם אבוקדו ומנגו.
- ❑ ירידות של 12% ו- 13% בכמויות היצוא, בהתאמה.
- ❑ הירידה של 14.7% בהדרים נבעה כמעט במלואה מירידה של כ- 26% בכמות יצוא הקליפים.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

היצוא החקלאי הטרי בשנת 2018 לעומת 2017 (בסיס מיליוני דולר פו"ב שוטף)

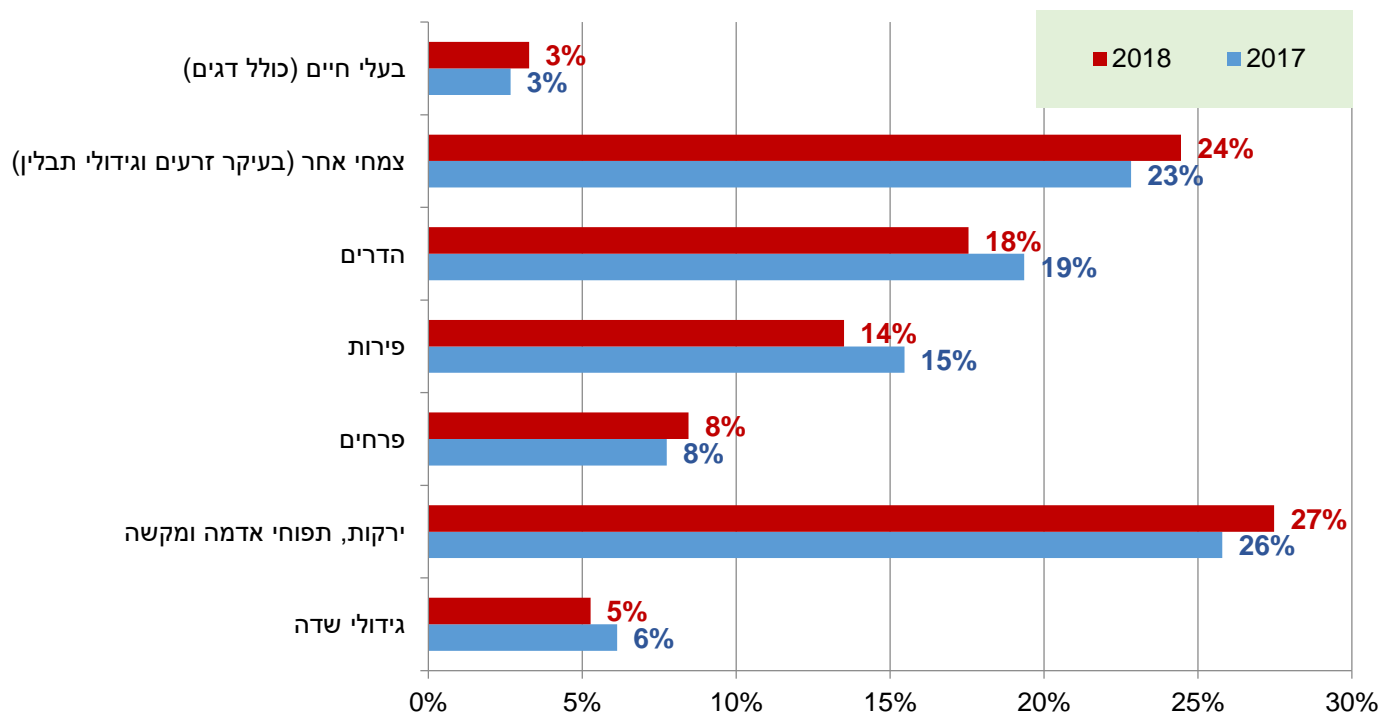

מקור הנתונים: למ"ס- ירחון לסטטיסטיקה של סחר חוץ; חלק ג' "יצוא, לפי ענף כלכלי-ענפי משנה";
עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

התפלגות מבנה היצוא החקלאי בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017

(באחוזים על בסיס מיליוני דולר פו"ב שוטף)

מקור הנתונים: למ"ס - ירחון לסטטיסטיקה של סחר חוץ; חלק ג' "יצוא, לפי ענף כלכלי-ענפי משנה; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

בשנת 2018 לעומת 2017

- עלייה בנתח היצוא של ירקות וצמחי אחר מתוך כלל יצוא התוצרת החקלאית הטרייה.
- ירידה בנתח היצוא של הדרים, פירות וגידולי שדה מתוך כלל יצוא התוצרת החקלאית הטרייה.

תנאי הסחר ביצוא

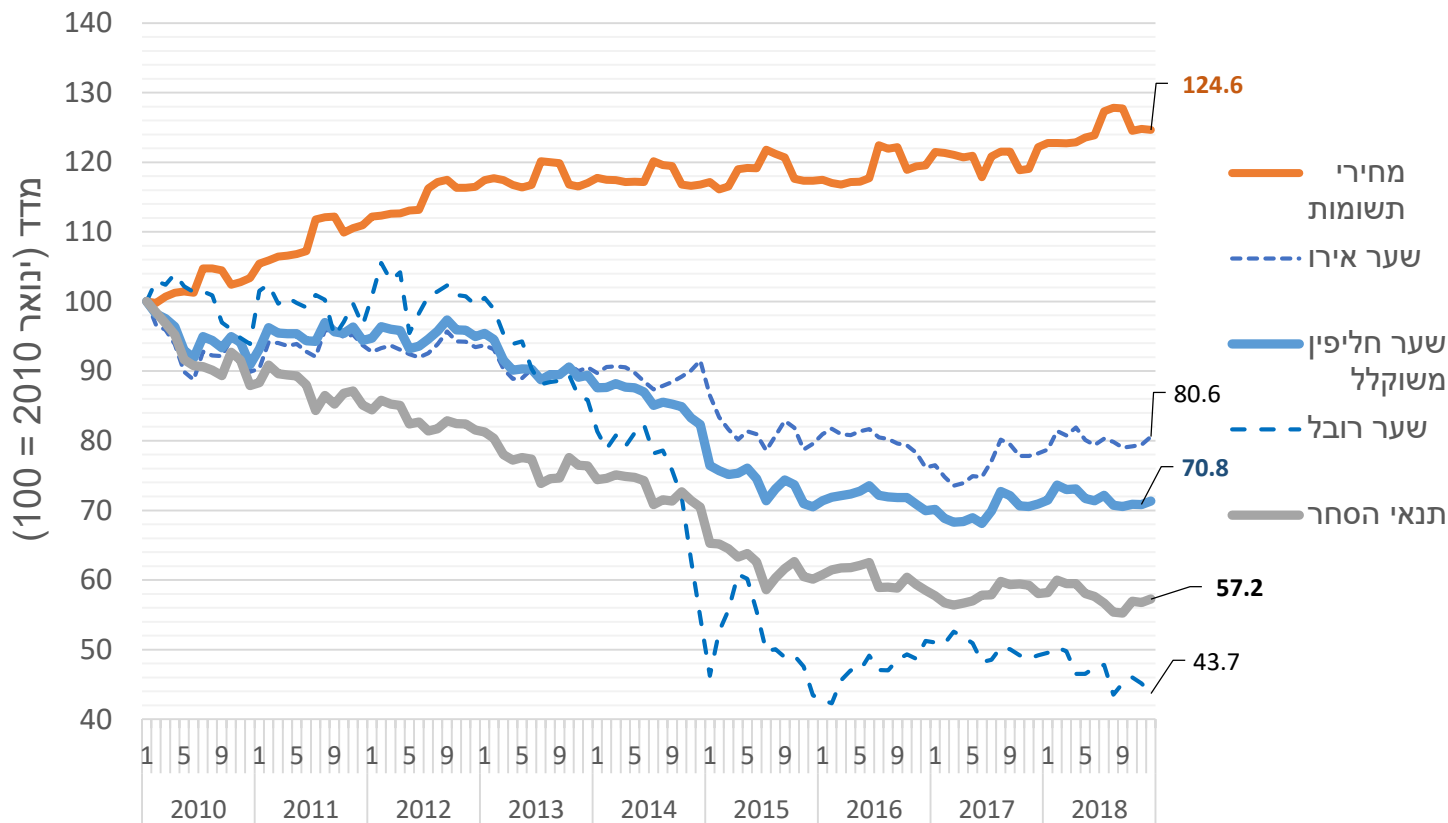
הרעה מתמשכת של תנאי הסחר ביצוא

שינוי 2018/17

-0.7%	+3.3%
תנאי הסחר ביצוא	מחירי תשומות
	+2.5%
	שערי חליפין

שער חליפין משוקלל:
0.75 אירו ו-0.25 רובל

תנאי הסחר ביצוא
היחס בין מדד שער החליפין המשוקלל למדד מחירי התשומות

מקור הנתונים: למ"ס, בנק ישראל ואתר Investing; עיבוד: משרד החקלאות ופיתוח הכפר

7.2 כמויות יצוא ימי של ירקות, פירות ופרי הדר

מקור הנתונים בתת פרק זה : השירותים להגנת הצומח, משרד החקלאות ופיתוח הכפר.
עיבוד : החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה.

כמויות ייצוא ימי

- רוב היצוא של התוצרת החקלאית הטרייה מישראל, הינו יצוא ימי שמיועד ליעדים שונים בעולם, בעיקר למדינות האיחוד האירופי ולרוסיה.
- סך היצוא הימי של ירקות ופירות (כולל הדריס) הסתכם בכ - 720 אלף טון ב - 2018. בנוסף, יצאה ישראל כ - 8.5 אלף טון ירקות ופירות (כולל הדריס) ביצוא אווירי.
- הנתונים בהמשך הפרק אינם כוללים את היצוא האווירי.

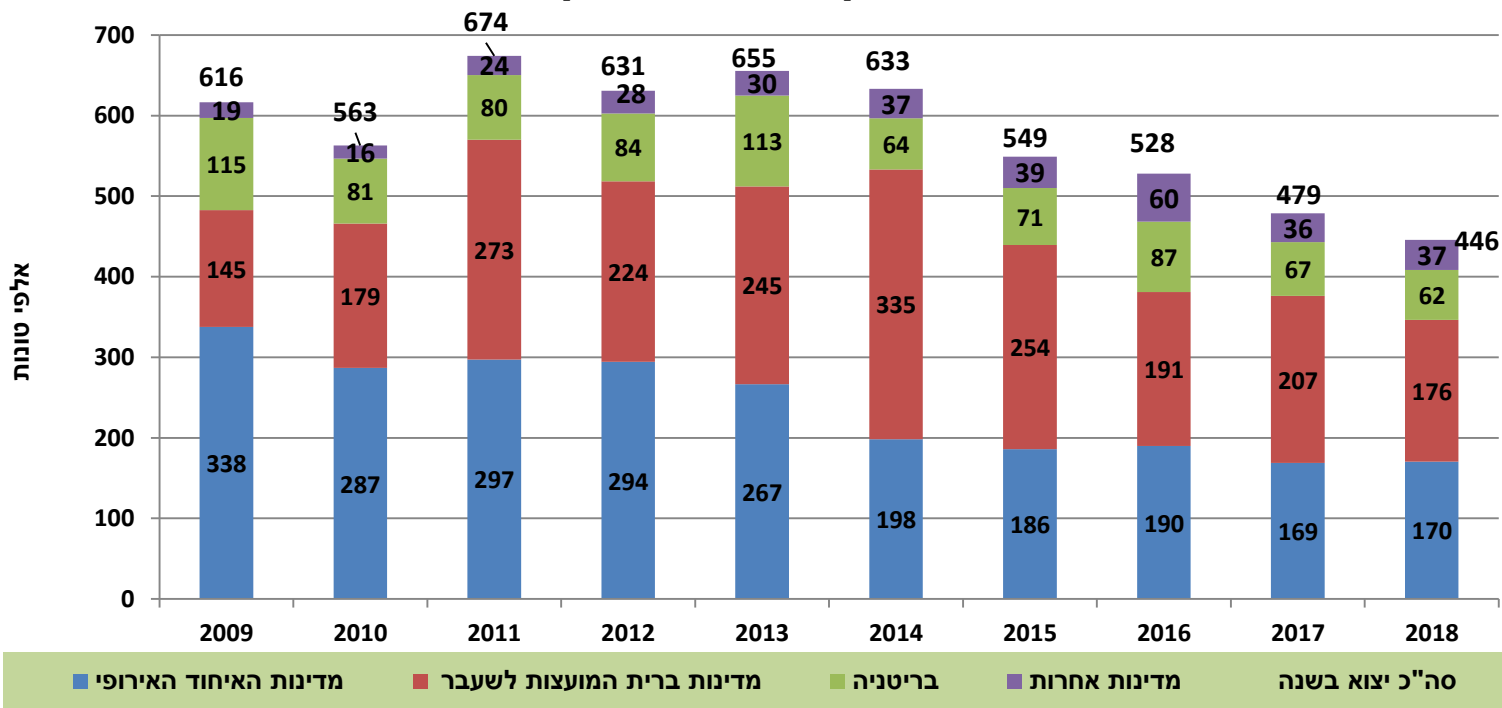
*בפרק זה, מוצג היצוא לבריטניה בנפרד מהיצוא לשאר מדינות האיחוד האירופי.

יצוא ירקות

כמויות יצוא ירקות טריים לפי יעדים בחו"ל בשנים 2009-2018, באלפי טון

ירקות, תפוזים ומקשה

יצוא הירקות במגמת ירידה מתמשכת משנת 2013.

ירידה של כ- 7% בכמות יצוא הירקות בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017.

יעדי היצוא העיקריים של ירקות טריים בשנת 2018 היו מדינות האיחוד האירופי (ללא בריטניה) ומדינות ברית המועצות לשעבר (בעיקר רוסיה). אליהן יוצאו כ- 78% מסך הכמות המיוצאת.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

יצוא ירקות

יצוא ירקות טריים לפי שווקים עיקריים בשנת 2018, באלפי טון

ס"ה"כ אזור גיאוגרפי	ירקות אחרים	עגבניות	צנונית / צנון	ירקות עלים	פלפלים	גזר	תפו"א	באלפי טונות
170	7	1	0	0	18	25	120	מדינות האיחוד האירופי (לא כולל בריטניה)
176	6	1	18	18	74	51	9	מדינות ברית המועצות לשעבר (בעיקר רוסיה)
62	0	0	1	0	3	12	46	בריטניה
37	1	0	0	0	1	26	10	מדינות אחרות
446	13	1	19	18	95	114	185	ס"ה"כ ירקות

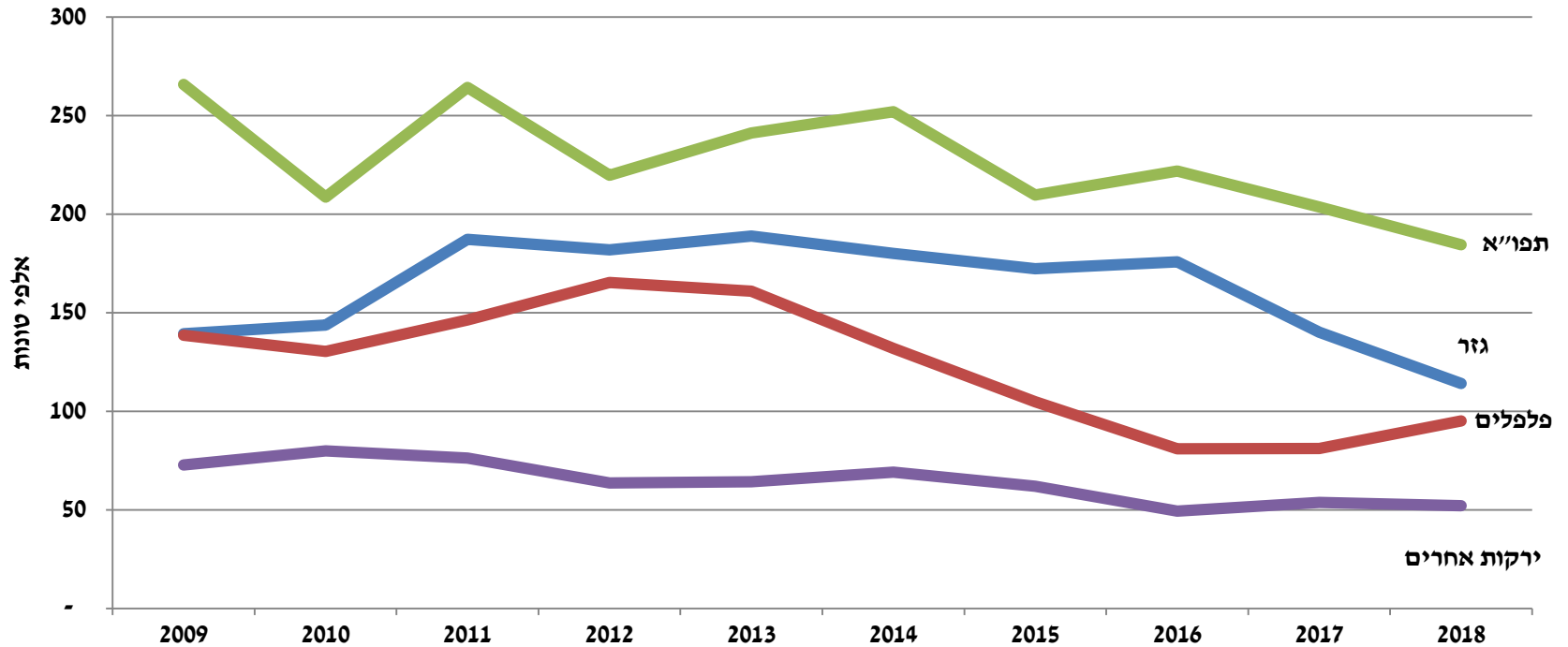
- הירקות העיקריים שמיוצאים מישראל הם תפו"א, גזרים ופלפלים.
- בשנת 2018 היוו תפו"א 41% מכמות הירקות הטריים המיוצאת, גזרים 26% ופלפלים 21%.
- תפו"א - רוב היצוא היה למדינות האיחוד האירופי ובריטניה.
- גזר ופלפל - רוב היצוא היה לרוסיה.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

יצוא ירקות

כמויות יצוא של ירקות טריים עיקריים בין השנים 2009-2018, באלפי טון

תפוזים - ירידה של כ- 9% בכמות הייצוא בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017

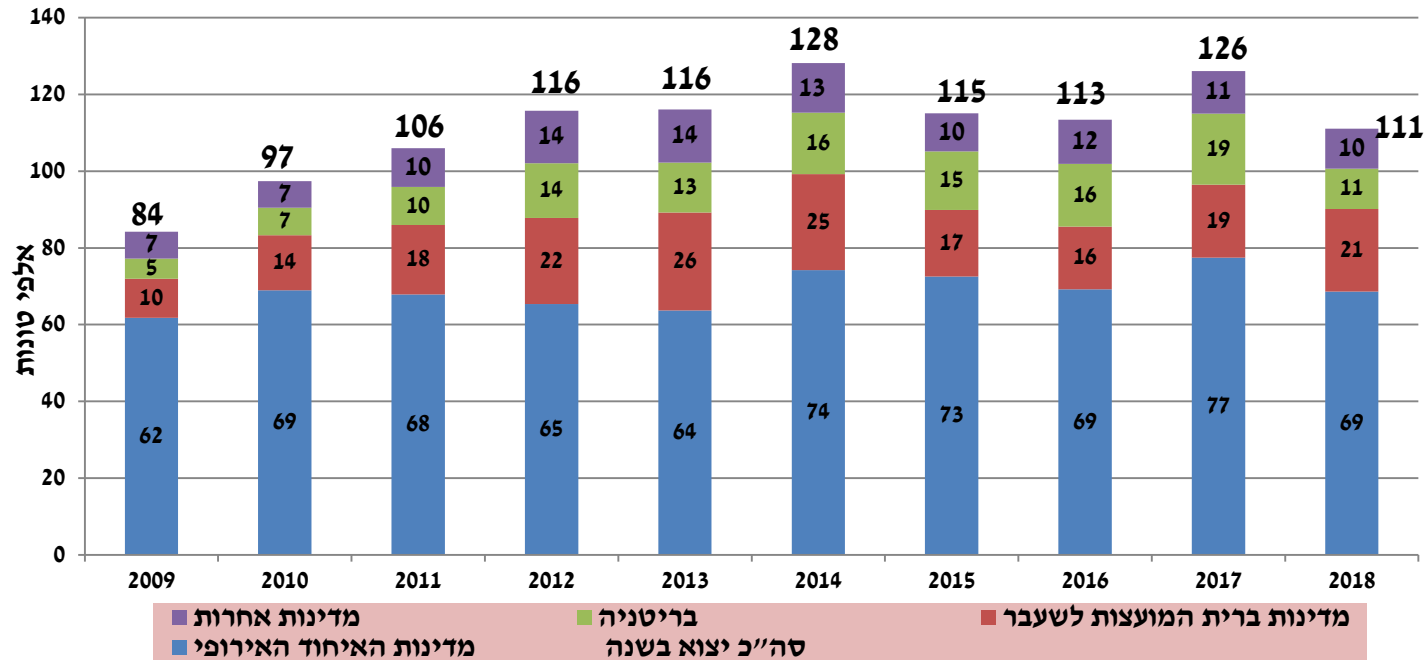
גזר - לאחר יציבות בכמות היצוא בשנים 2011-2016, חלה ירידה בכמות היצוא בשנים 2017-2018

פלפלים - לאחר ירידה בכמות היצוא החל מ- 2013, חלה עלייה בכמות היצוא בשנת 2018

יצוא פירות

כמויות יצוא פירות טריים לפי יעדים בחו"ל בשנים 2009-2018, באלפי טון

- יצוא הפירות ירד בשנת 2018 לאחר עלייה ביצוא הפירות בשנת 2017
- ירידה של כ - 12% בכמות יצוא הפירות בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017
- יעד היצוא העיקרי של פירות טריים בשנת 2018 הוא מדינות האיחוד האירופי
- התפלגות יצוא הפירות בשנת 2018: 62% לאיחוד האירופי, 19% למדינות ברית המועצות לשעבר בעיקר רוסיה, 10% לבריטניה ו - 9% לשאר המדינות

יצוא פירות

יצוא פירות טריים לפי שווקים עיקריים בשנת 2018, באלפי טון

101

סל"כ אזור גיאוגרפי	פירות אחרים	אפרסמון	רימון	מנגו	תמרים	אבוקדו	באלפי טונות
69	1	1	8	11	11	37	מדינות האיחוד האירופי (לא כולל בריטניה)
21	0	2	1	1	2	15	מדינות ברית המועצות לשעבר (בעיקר רוסיה)
11	0	0	1	2	2	5	בריטניה
10	0	1	2	0	8	0	מדינות אחרות
111	1	4	12	14	23	58	סל"כ פירות

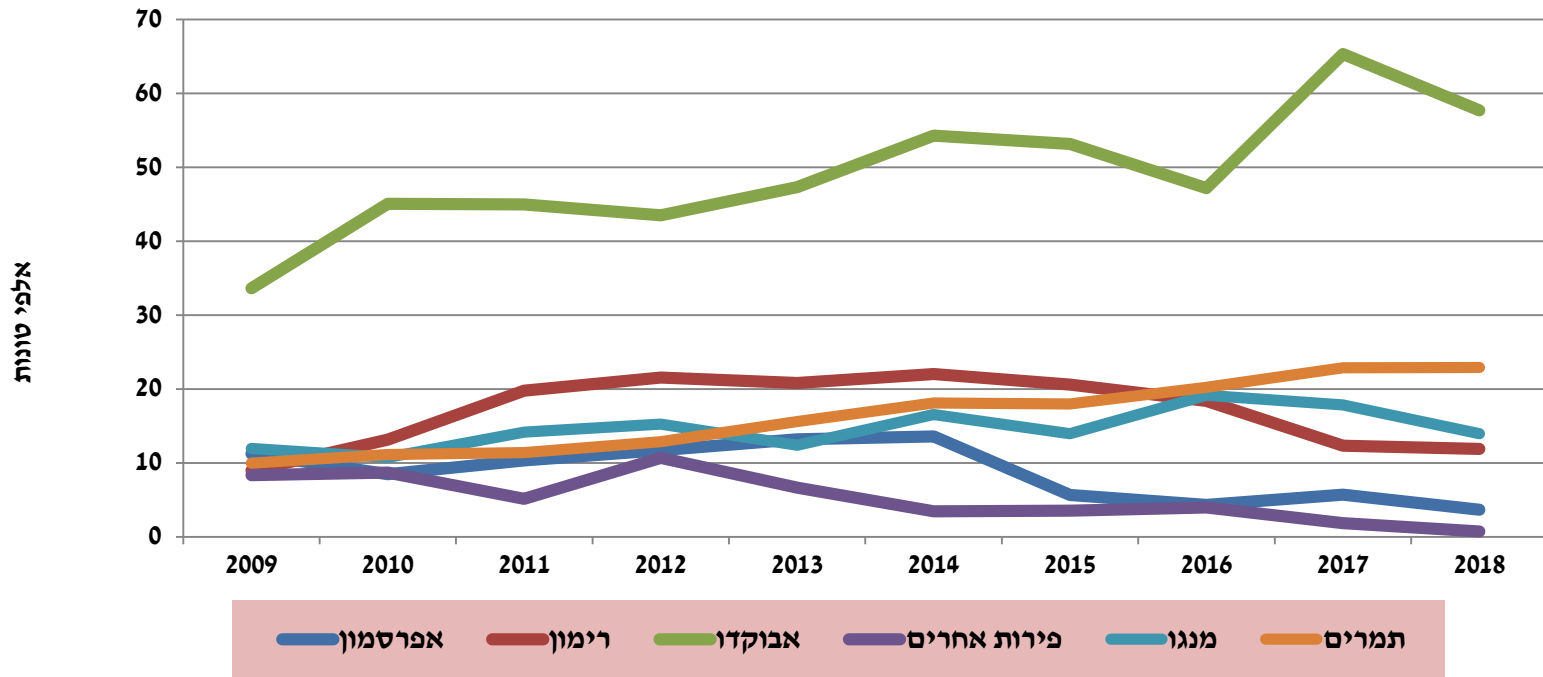
- הפירות העיקריים שמיוצאים מישראל הם אבוקדו, תמרים, מנגו ורימונים.
- אבוקדו - היווה כ - 52% מסך כמות הפירות שיוצאה מישראל. רוב היצוא היה למדינות האיחוד האירופי.
- תמרים - היוו כ - 21% מסך כמות הפירות שיוצאה מישראל.
- מנגו - היווה כ - 13% מסך כמות הפירות שיוצאה מישראל. רוב היצוא היה למדינות האיחוד האירופי.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

יצוא פירות

כמויות יצוא של פירות טריים עיקריים בין השנים 2009-2018, באלפי טון

בשנת 2018 :

- ירידה בכמות היצוא של אבוקדו, מנגו ואפרסמונים.
- עלייה קלה מאוד בכמות היצוא של תמרים.
- אבוקדו** - למרות הירידה בכמות הייצוא של אבוקדו ב - 2018, יצוא האבוקדו נמצא במגמת עלייה כללית בשנים האחרונות. עלייה זו נגרמה בעקבות עליית הצריכה בשוקי היצוא והרחבת שטחי הגידול בישראל.

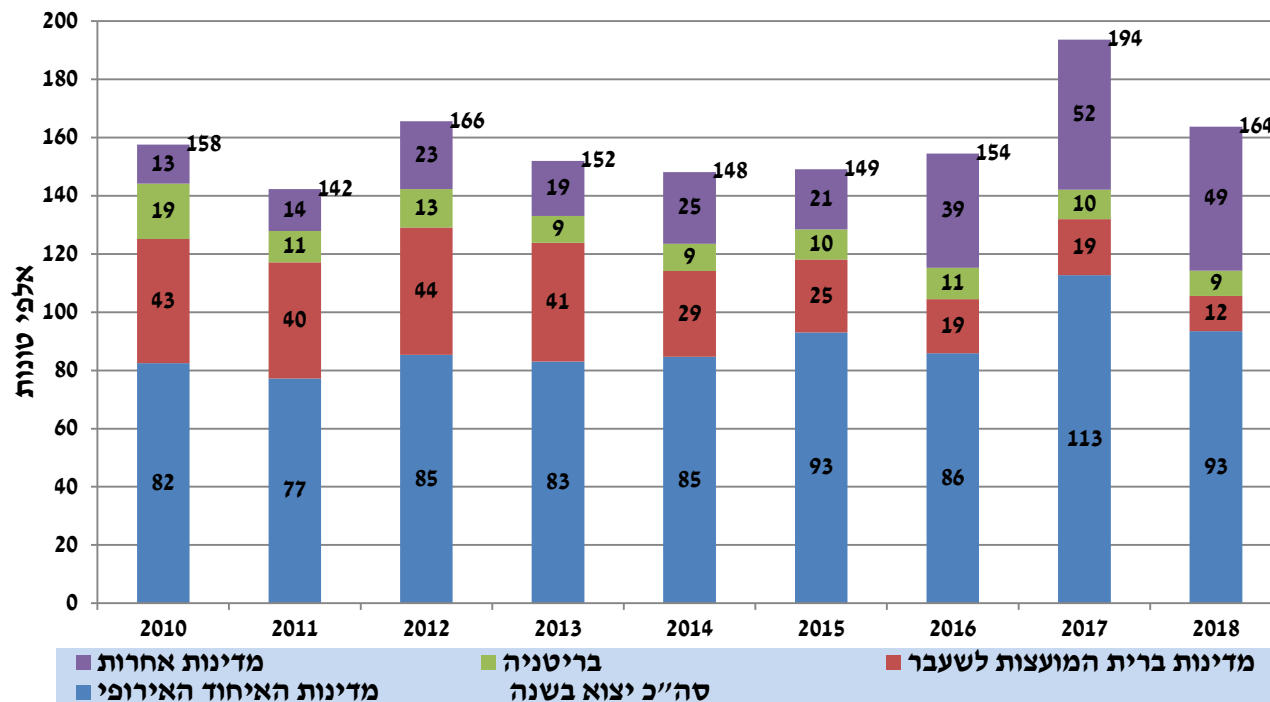

יצוא פרי הדר

כמויות יצוא פרי הדר טריים לפי יעדים בחו"ל בשנים 2009-2018, באלפי טון

מקור נתוני היצוא של פרי הדר טרי הינו השירותים להגנת הצומח. נתוני היצוא של פרי הדר, בשונה מנתוני היצוא של ירקות ופירות, מוצגים לפי תיבות. לכן, בתת פרק זה הומרו כל הנתונים מתיבות לטונות בהתבסס על משקל התיבות הממוצע של שלוש העונות האחרונות לכל זן (ראה נספח: המרת משקל תיבה של זני פרי הדר לק"ג).

*נתוני היצוא בשנים 2010 עד 2015 אינם כוללים את היצוא ליפן.

- יצוא פרי הדר ירד בשנת 2018, זאת לאחר עלייה משמעותית שחלה בשנת 2017.
- ירידה של כ- 15% בכמות יצוא פרי הדר בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017.
- יעד היצוא העיקרי של הדרים טריים מישראל הינו האיחוד האירופי.

התפלגות יצוא פרי הדר בשנת 2018: 57% לאיחוד האירופי, 7% למדינות ברית המועצות לשעבר בעיקר רוסיה, 5% לבריטניה ו- 30% לשאר מדינות כגון מדינות המזרח הרחוק וצפון אמריקה.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

יצוא פרי הדר

יצוא פרי הדר טריים לפי שווקים עיקריים בשנת 2018, באלפי טון

באלפי טונות	קליפים	אשכוליות ופומלית	תפוזים	הדרים אחר	סה"כ אזור גיאוגרפי
מדינות האיחוד האירופי (לא כולל בריטניה)	61	28	2	3	93
מדינות ברית המועצות לשעבר (בעיקר רוסיה)	7	4	0	0	12
בריטניה	2	6	0	0	9
מדינות אחרות	21	26	1	1	49
סה"כ פירות	92	64	3	4	164

- ההדרים העיקריים שמיוצאים מישראל הם הקליפים והאשכוליות.
 - קליפים - היווה כ - 56% מסך כמות פרי הדר שיוצאה מישראל. רוב היצוא היה למדינות האיחוד האירופי.
 - אשכוליות ופומלית - היוו כ - 39% מסך כמות פרי הדר שיוצאה מישראל.
 - היצוא למדינות אחרות התפתח בשנים האחרונות.
- עיקר היצוא למדינות אחרות ב - 2018 :

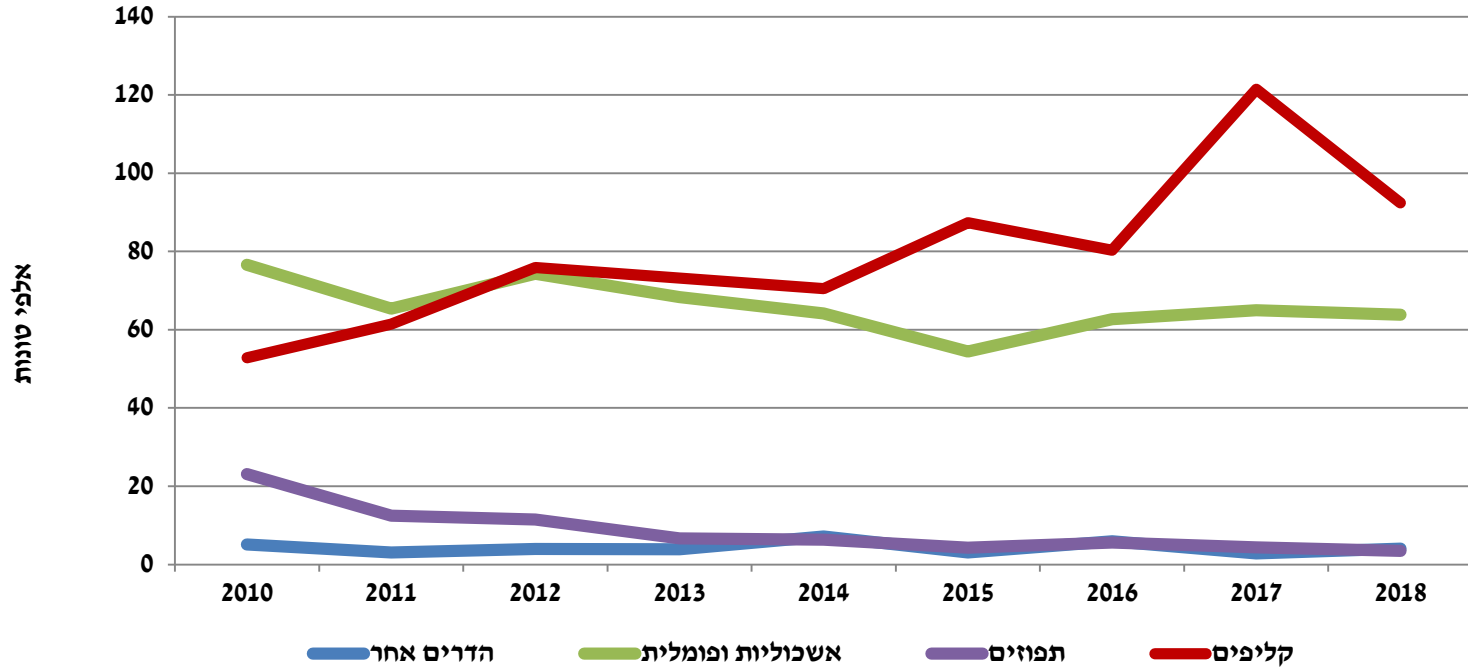
- ארה"ב וקנדה - 17 אלף טון, בעיקר קליפים
- המזרח הרחוק - 24 אלף טון, בעיקר יצוא של אשכוליות ופומלית לסין, יפן ודרום קוריאה

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

יצוא פרי הדר

כמויות יצוא של פרי הדר עיקריים בין השנים 2009-2018, באלפי טון

בשנת 2018:

- ירידה בכמות היצוא של קליפים, תפוזים, אשכוליות ופומלית.
- ירידה של 24% בכמות היצוא של קליפים.
- עלייה בכמות היצוא של הדרים אחרים.

סיכום – יצוא תוצרת חקלאית טרייה 2018

106

- **ערך הייצוא החקלאי** (ללא מוצרי מזון) עמד על 1.15 מיליארד דולר בשנת 2018, לעומת 1.22 מיליארד דולר בשנת 2017, ירידה של 5.9%.
 - בשנת 2018 ירקות, פירות והדרים היוו כ - 59% מערך הייצוא החקלאי.
 - בשנת 2018 בהשוואה לשנת 2017 ירד ערך היצוא של פירות ב - 17.9% ושל הדרים ב - 14.7%. לעומת זאת, ערך הייצוא של ירקות, תפוחי אדמה ומקשה עלה קלות ב - 0.2%.
- הרעה מתמשכת של **תנאי הסחר ביצוא**.
- **הירקות** העיקריים ביצוא היו תפוח"א, גזר ופלפלים שהיוו יחד 88% מסך כמות הירקות ליצוא.
- **הפירות** העיקריים שיוצאו היו אבוקדו, תמרים, מנגו ורימונים שהיוו 96% מסך כמות הפירות ליצוא.

נספח: המרת משקל תיבה של זני פרי הדר לק"ג

107

משקל בק"ג לתיבה		פרי הדר: זן	משקל בק"ג לתיבה		פרי הדר: זן
ממוצע 3 עונות אחרונות	2018/2019		ממוצע 3 עונות אחרונות	2018/2019	
12.6	12.6	מירב	11.9	12.0	אודם
12.0	11.6	סוויטי	10.0	9.8	אור
10.9	9.5	סנטינה	11.1	10.0	אורה
8.0	8.1	פומלו	13.4	13.1	אשכולית אדומה
7.5	7.6	פומלו אדום	14.8	14.8	אשכולית לבנה
2.2	2.5	קומקווט (תפוזון)	15.6	15.9	תפוז אפילים (ולנסיה)
15.6	15.9	תפוז טבורי	11.5	10.9	הדס (פרי הדר)
15.1	15.1	תפוז שמוטי	14.2	13.7	טופז
4*		אתרוג	4.4	4.5	ליים
4*		אתרוג האצבעות	11.3	9.3	לימון
10*		דוגמאות פרי הדר	2.0	2.0	לימקווט
10*		הדרים	11.1	11.1	מור
13.7*		ירדן רד (רד בלאש)	9.4	8.2	מורקוט
12*		סצומה	11.9	11.8	מיכל
12*		קליפים	14.6	14.0	מינאולה

* משקל תיבה משוער

[חזרה לשקף הקודם](#)

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

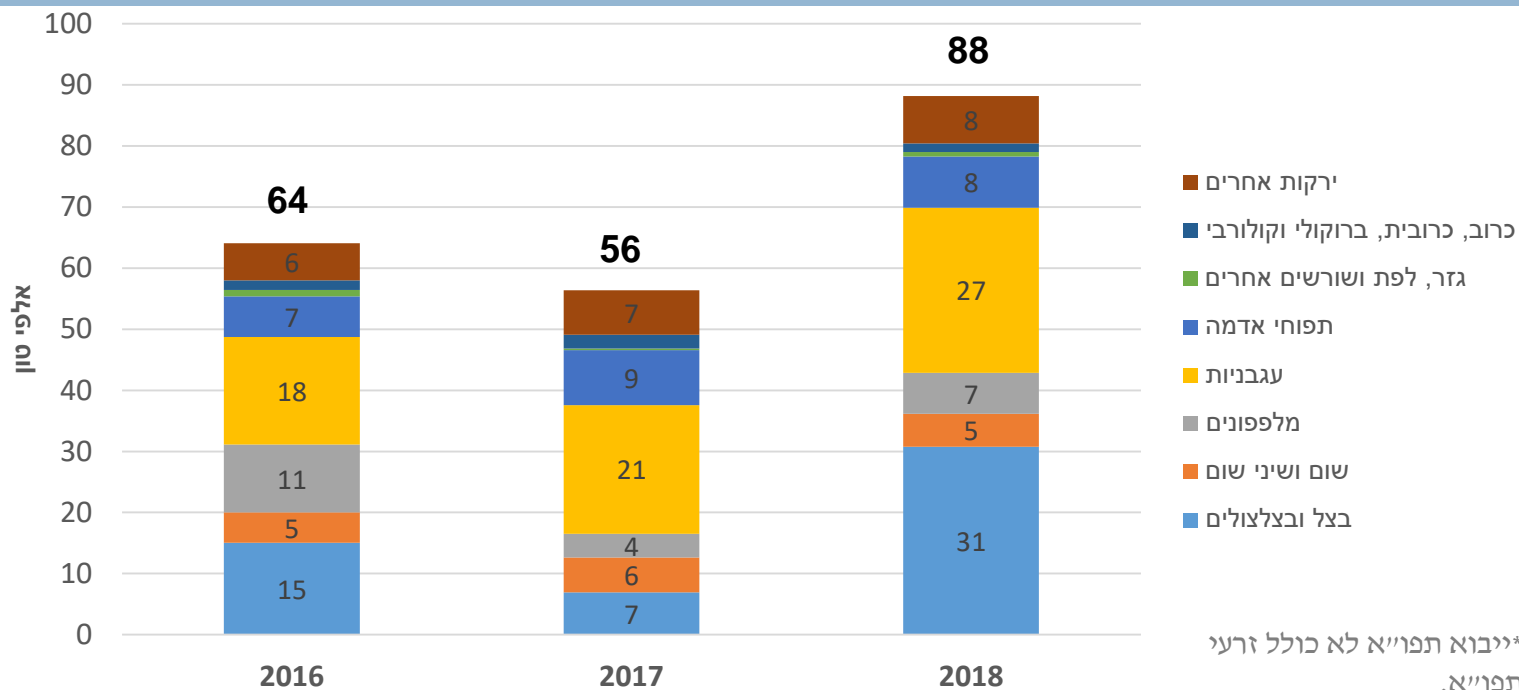

8. ייבוא ירקות ופירות טריים

מקור הנתונים בפרק זה : אגף סחר חוץ – משרד החקלאות ופיתוח הכפר.
עיבוד : החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה בשיתוף האגף לסחר חוץ.

ייבוא ירקות

כמויות ייבוא ירקות טריים בשנים 2016-2018, באלפי טון

*ייבוא תפוחי אדמה לא כולל זרעי תפוחי אדמה.

- עגבניות ומלפפונים יחדיו מהווים יותר משליש מכמות הייבוא של הירקות הטריים.
- לאחר התייקרויות במחירי הבצל בסוף 2018, בחודשים נובמבר ודצמבר אושר ייבוא משמעותי של בצל במכסות פטורות במכס. זה מסביר את העלייה החדה ב- 2018 בייבוא בצל.
- חלק משמעותי מייבוא תפוחי אדמה מיועד לתעשייה.

נתחי הייבוא מסך האספקה לשוק המקומי

2018	2017	2016	
7.7%	4.6%	5.3%	סה"כ ירקות*
6.2%	3.6%	9.4%	מלפפונים
13.3%	10.3%	7.9%	עגבניות
27.5%	7.3%	13.8%	בצל
54.1%	55.0%	48.5%	שום

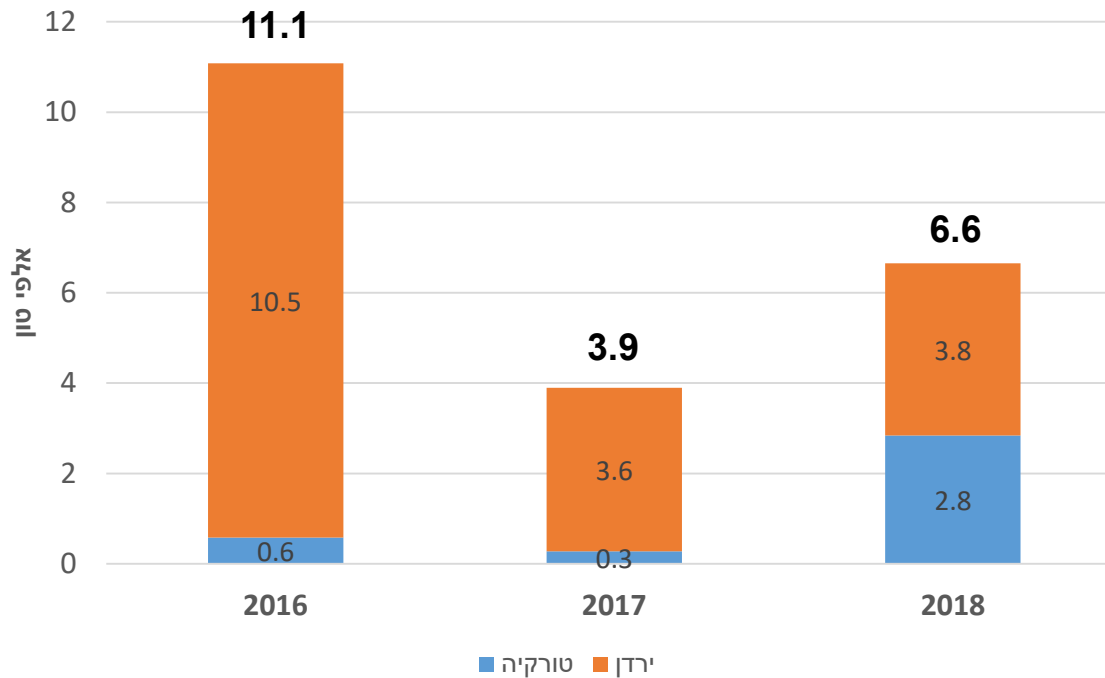
* מקור נתוני הייצור המקומי :
למ"ס.
סה"כ ירקות לא כולל תפוזים
ומיקשה.

- כמות הירקות הטריים המיובאת מהווה בין 5%-8% בלבד מסך האספקה לשוק המקומי (כמות הייצור המקומי של ירקות טריים המיועדת לשוק המקומי והכמות המיובאת).
- ברזולוציה של ירקות ספציפיים ישנה שונות בנתחי הייבוא (בין הירקות ובין השנים). כך למשל, ב - 2018 המלפפונים המיובאים היוו כ - 6% בלבד מכמות האספקה של מלפפונים לשוק המקומי (לעומת כ - 13% בעגבניות באותה שנה).
- נתח הייבוא של שום הינו כ - 50%. כלומר, הכמות המיובאת של שום דומה לכמות המיוצרת ומיועדת לשוק המקומי.

ייבוא מלפפונים

כמויות ייבוא מלפפונים טריים לפי ארץ מקור בשנים 2016-2018, באלפי טון

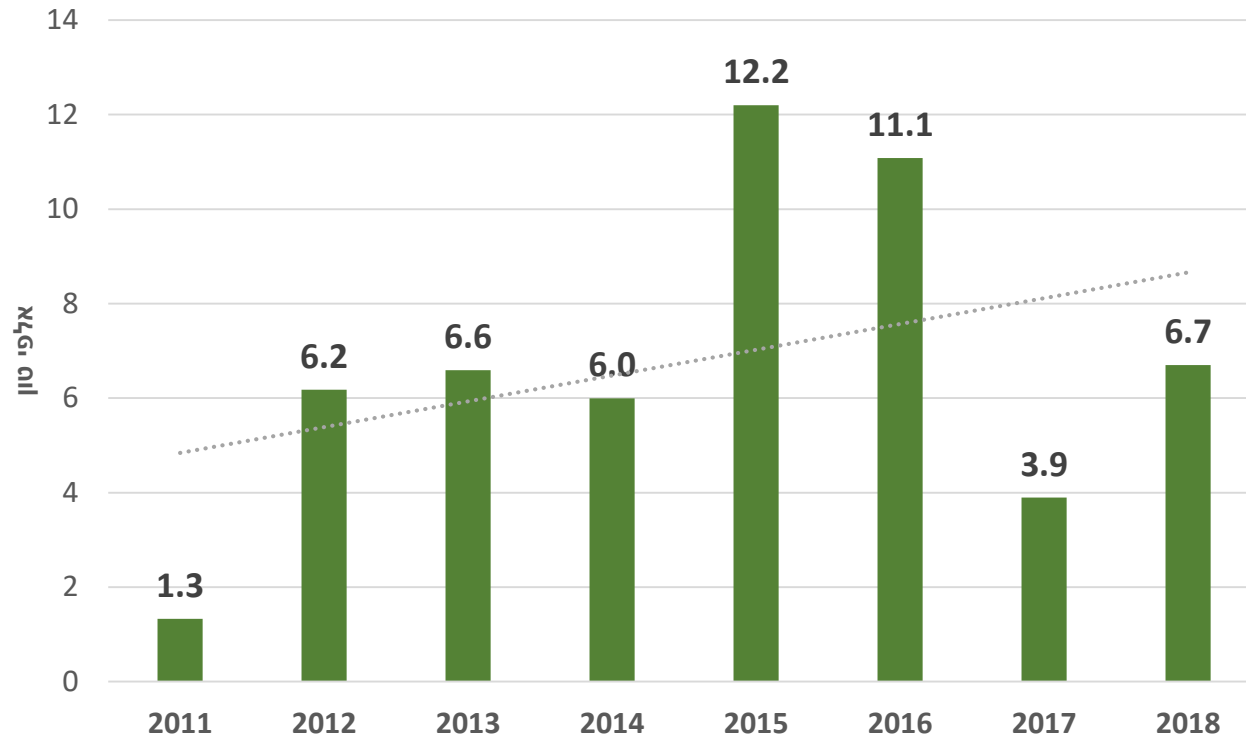

- ישראל מייבאת את רוב המלפפונים מירדן.
- בשנת 2018 חל גידול משמעותי בייבוא מלפפונים מטורקיה.

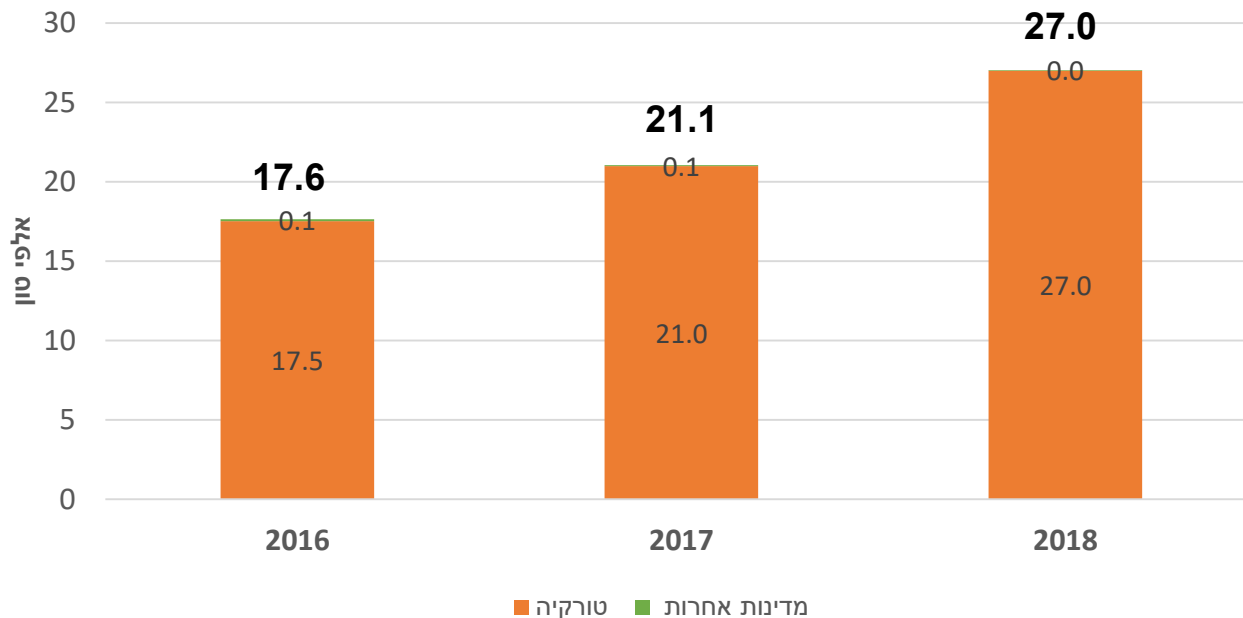
ייבוא מלפפונים 2011 - 2018

כמויות ייבוא מלפפונים טריים באלפי טון

ייבוא עגבניות

כמויות ייבוא עגבניות טריות לפי ארץ מקור בשנים 2016-2018, באלפי טון

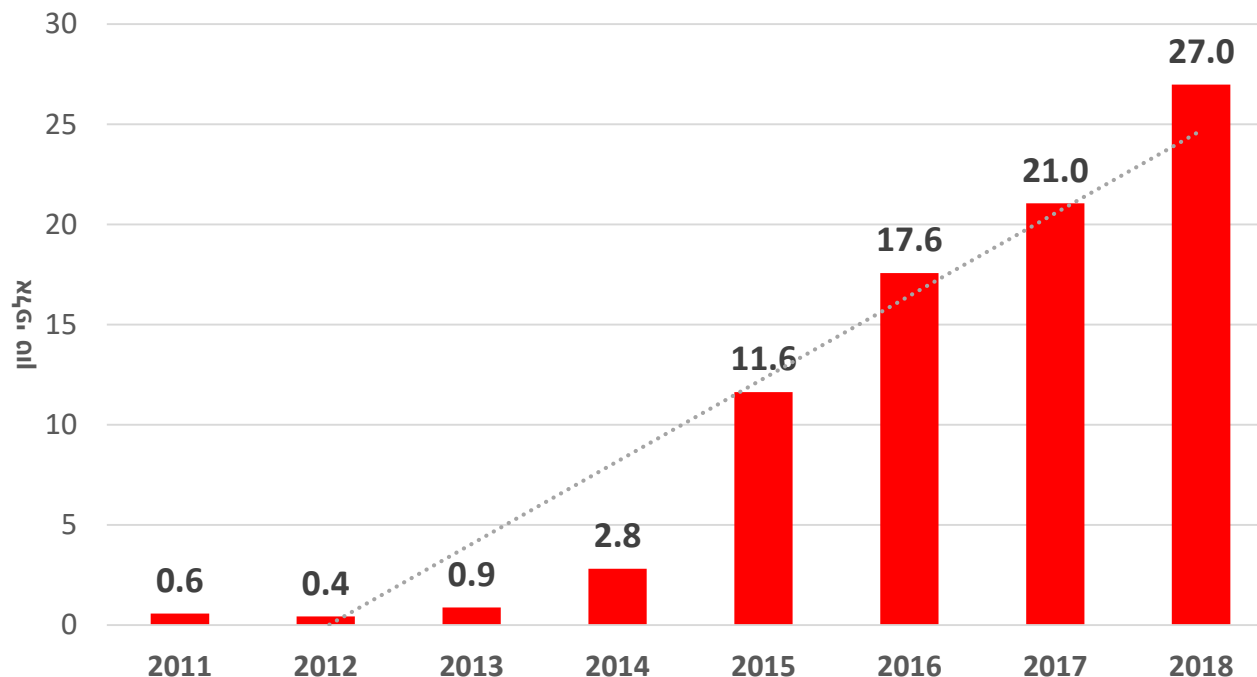
- באופן גורף, במהלך השנים 2016-2018 ישראל ייבאה עגבניות מטורקיה.
- מדינות אחרות מהן ישראל מייבאת עגבניות בכמות קטנה מאוד הינן ירדן, קפריסין, איטליה ורוסיה.
- ראוי לציין שייבוא עגבניות מירדן כמעט והופסק החל מ - 2016 בגלל וירוס שפוגע בעגבניות באזור של ירדן וישראל. כך למשל, ב - 2015 ייבאו כ - 6000 טון עגבניות מירדן.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

ייבוא עגבניות 2011 - 2018

כמויות ייבוא עגבניות טריות באלפי טון

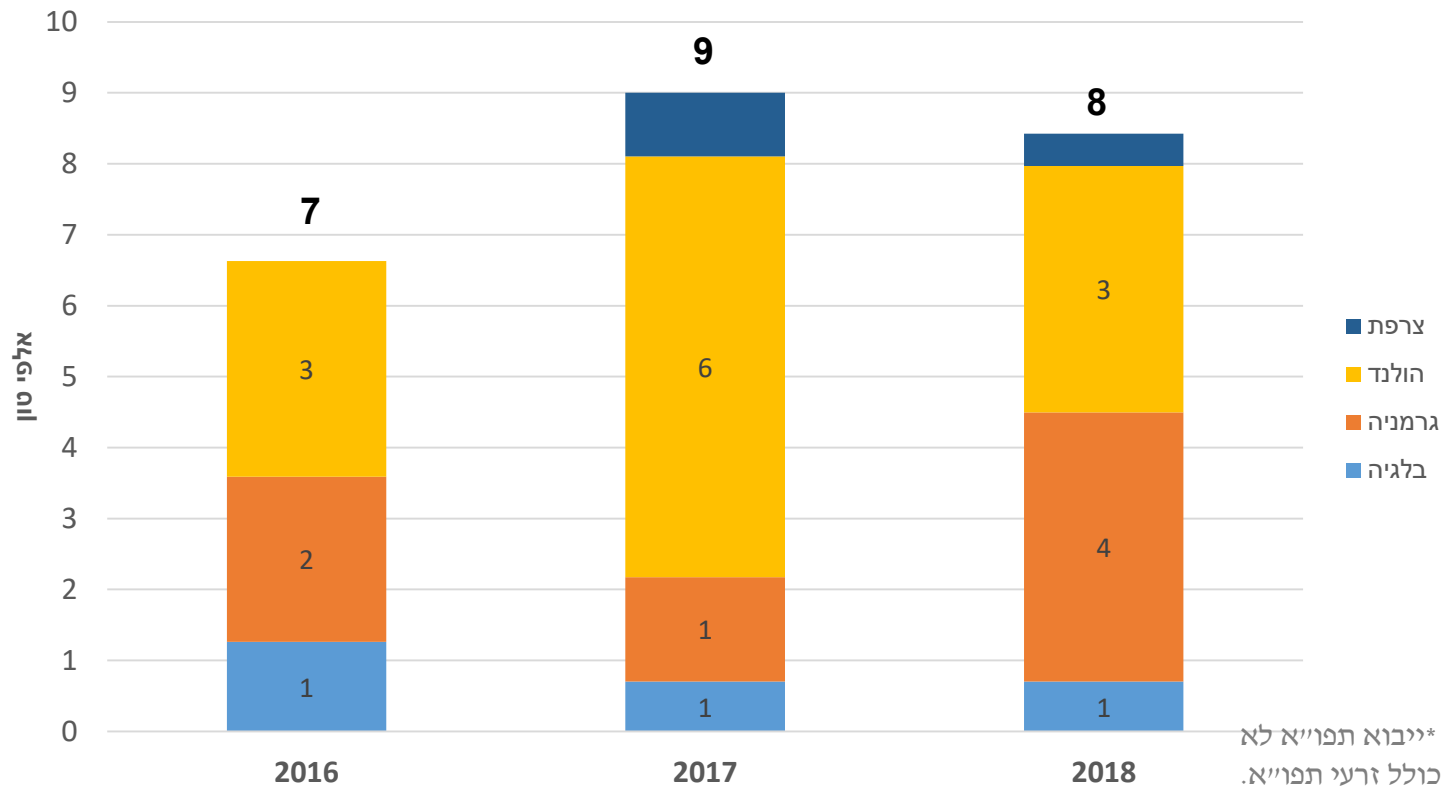

במהלך השנים האחרונות ייבוא עגבניות נמצא במגמת עלייה משמעותית.

ייבוא תפוז"א

כמויות ייבוא תפוז"א טריים לפי ארץ מקור בשנים 2016-2018, באלפי טון

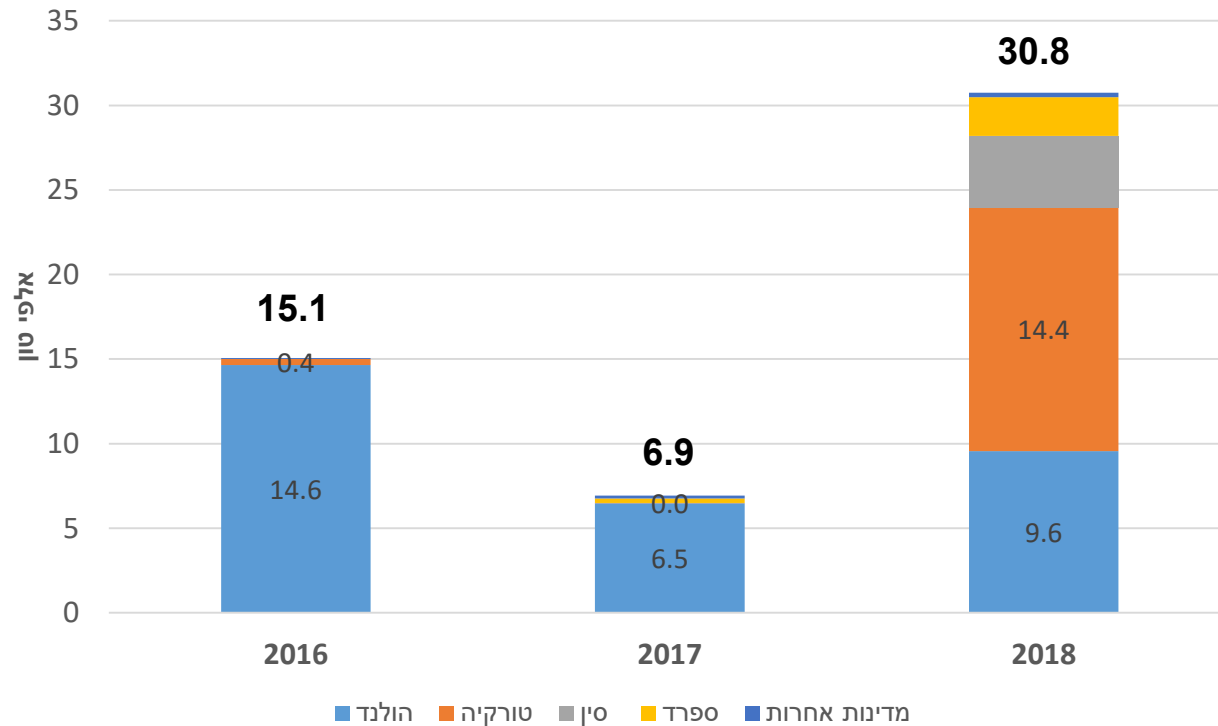

ישראל מייבאת את מרבית תפוז"א מהולנד וגרמניה. □

ייבוא בצל

כמויות ייבוא בצל לפי ארץ מקור בשנים 2016-2018, באלפי טון

בשנים 2016-2017 ישראל ייבאה את מרבית הבצל מהולנד.

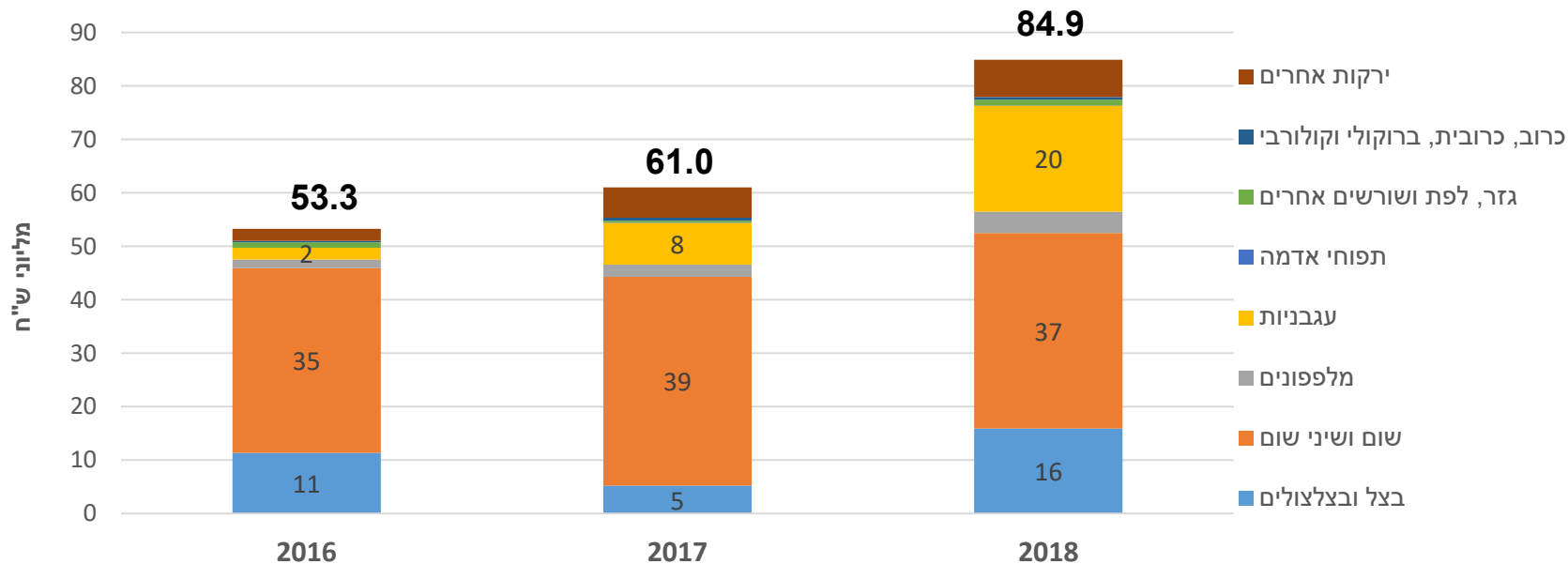
לאחר התייקרויות במחירי הבצל המקומי, בסוף 2018, אושר ייבוא משמעותי של בצל במכסות פטורות במכס. מרבית הבצל ב- 2018 הגיע מטורקיה, הולנד וסין.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מכס מייבוא ירקות

הכנסות המדינה ממכס על ייבוא ירקות טריים בשנים 2016-2018, במיליוני ש"ח

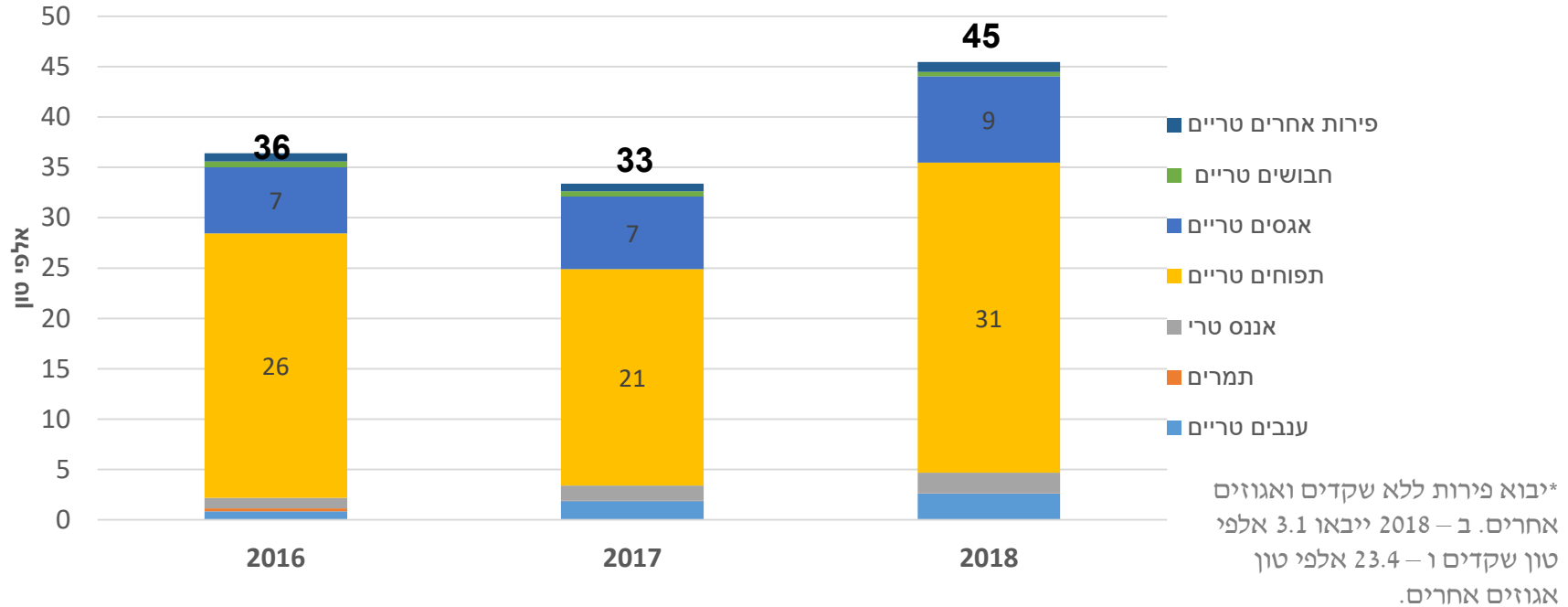

- תקבולי המכס מירקות במגמת עלייה בשנים האחרונות.
- עיקר ההכנסות ממכס מקורן בייבוא שום, בצל ועגבניות.
- ב – 2018 עלייה משמעותית בהכנסות ממכס מייבוא בצלים ועגבניות. זה כמובן עקבי עם עלייה משמעותית בכמויות הייבוא של בצלים ועגבניות.

ייבוא פירות

כמויות ייבוא פירות טריים בשנים 2016-2018, באלפי טון*

תפוחים ואגסים יחדיו מהווים כ – 90% מכמות הייבוא של הפירות הטריים. □

תפוחים מהווים כשני שלישים מכמות הייבוא של הפירות הטריים. □

נתחי הייבוא מסך האספקה לשוק המקומי

2018	2017	2016	אחוז מתוך ה:
4.5%	3.1%	3.7%	פירות (כולל הדרים)
21.7%	16.0%	20.8%	תפוחים
24.8%	20.5%	19.5%	אגסים
4.0%	2.7%	1.3%	ענבים
0.2%	0.1%	1.3%	תמרים
81.4%	85.9%	81.9%	אננס
100.0%	73.0%	85.6%	חבושים

*מקור נתוני הייצור המקומי : למ"ס. פירות ללא שקדים ואגוזים אחרים.

כמות הפירות הטריים המיובאת מהווה בין – 5%-3% בלבד מסך האספקה לשוק המקומי (כמות הייצור המקומי של פירות טריים המיועדת לשוק המקומי והכמות המיובאת).

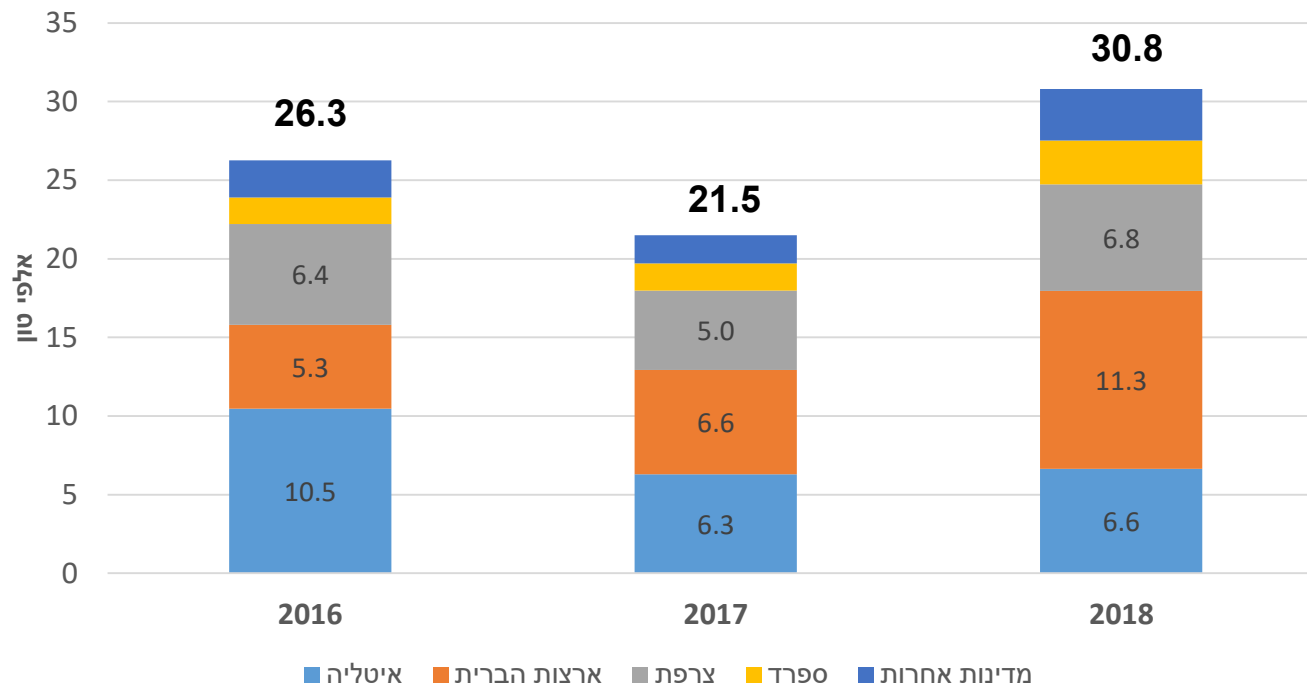
ברזולוציה של פירות ספציפיים ישנה שונות בנתחי הייבוא (בין הפירות ובין השנים). כך למשל, ב – 2018 נתח הייבוא של תפוחים הינו כ – 22% (לעומת 16% ב – 2017). בתמרים וענבים כמות הייבוא די זניחה ביחס לזו המקומית. מנגד באננס וחבושים (שכמעט ולא מגדלים בארץ) רוב הכמות המשווקת הינה תוצרת מיובאת.

-
-

ייבוא תפוחים

כמויות ייבוא תפוחים טריים לפי ארץ מקור בשנים 2016-2018, באלפי טון

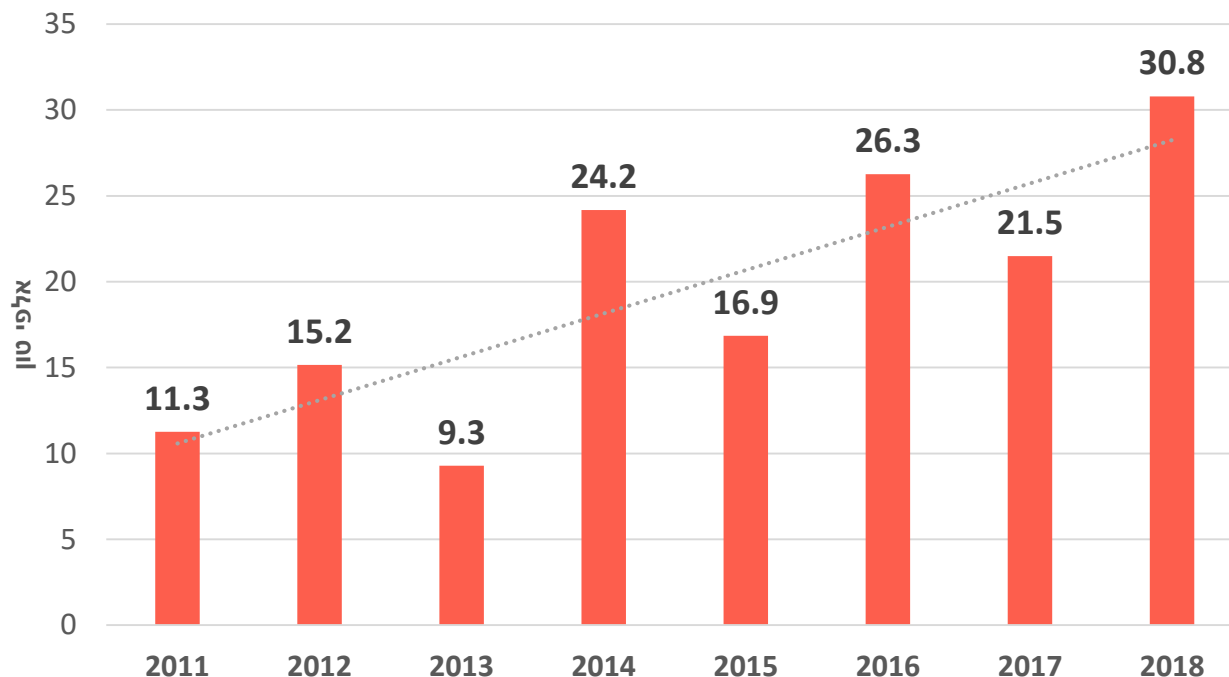
- ישראל מייבאת את מרבית התפוחים מאיטליה, ארה"ב וצרפת.
- ב - 2018 חל גידול משמעותי בייבוא תפוחים מארה"ב (בעיקר ייבוא של זני פרמיום).
- מדינות אחרות מהן ישראל מייבאת תפוחים בכמות קטנה הינן יוון, טורקיה וארגנטינה.
- תופעת הסירווגיות ביבול קיימת בתפוחים.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

ייבוא תפוחים 2011 - 2018

כמויות ייבוא תפוחים טריים באלפי טון

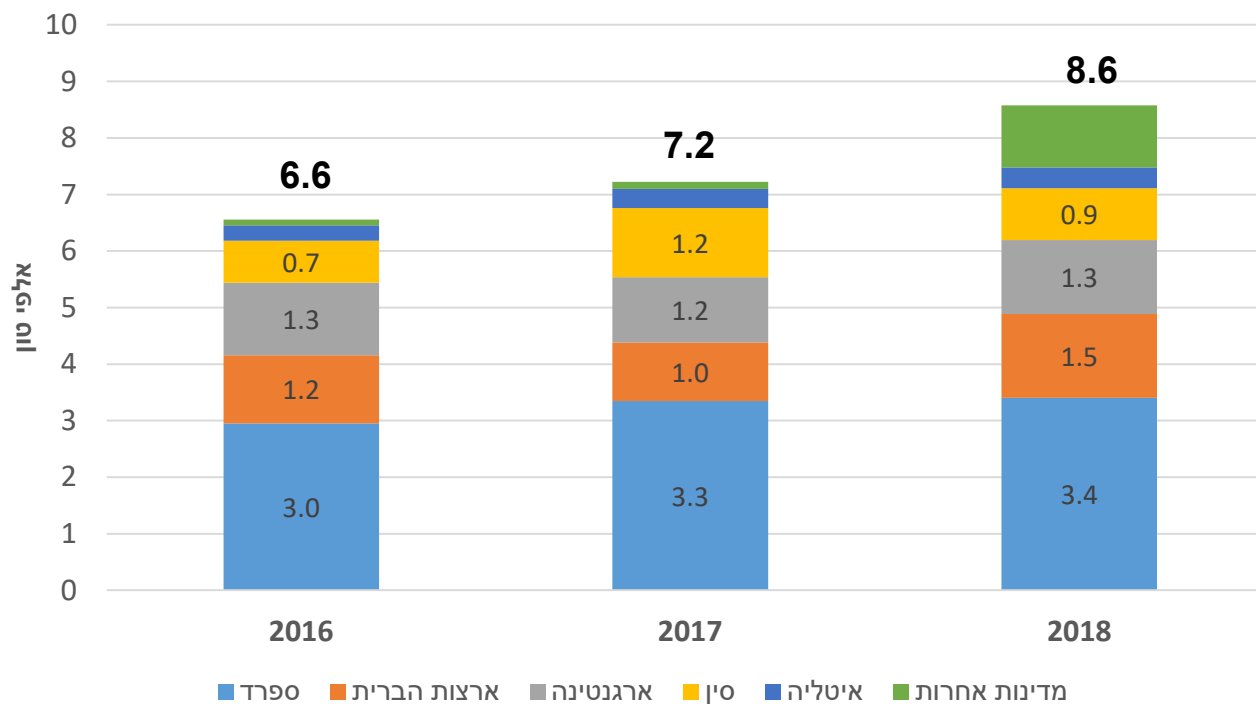

במהלך השנים האחרונות ייבוא תפוחים נמצא במגמת עלייה. □

ייבוא אגסים

כמויות ייבוא אגסים טריים לפי ארץ מקור בשנים 2016-2018, באלפי טון

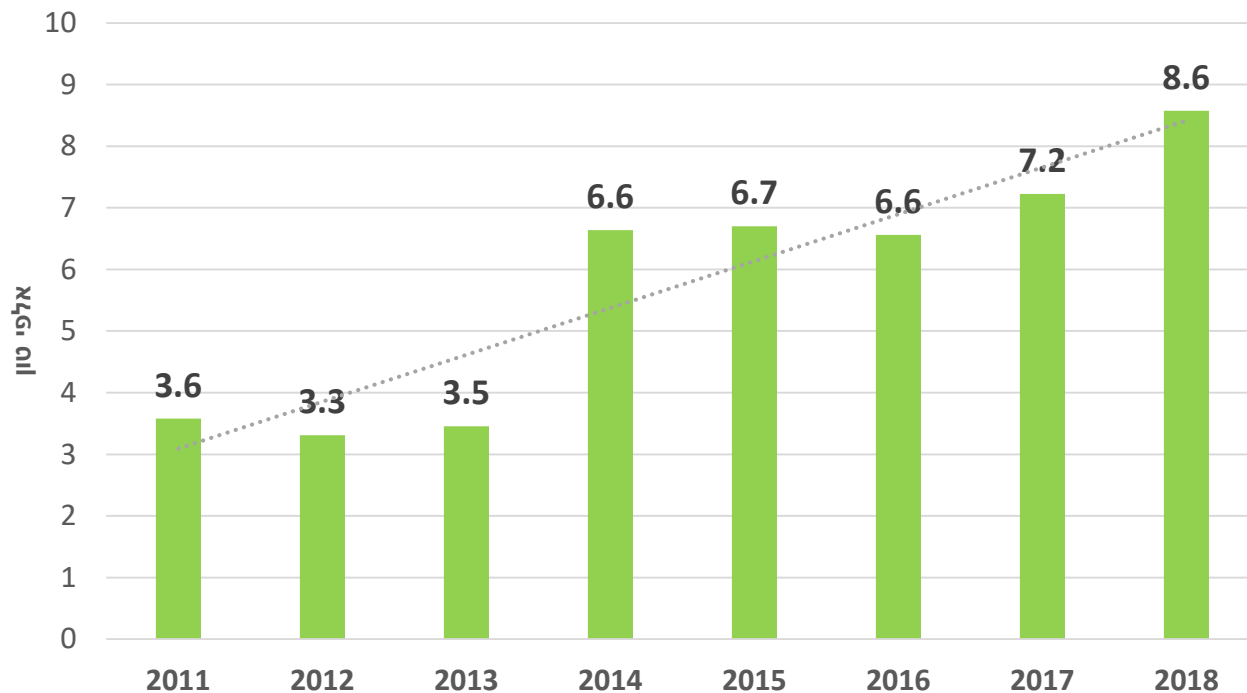
- ישראל מייבאת את מרבית האגסים מספרד, ארה"ב, ארגנטינה וסין.
- ייבוא אגסים במגמת עלייה בשנים 2016-2018.
- מדינות אחרות מהן ישראל מייבאת אגסים בכמות קטנה הינן איטליה, טורקיה ויוון.

ייבוא אגסים 2011 - 2018

כמויות ייבוא אגסים טריים באלפי טון

123

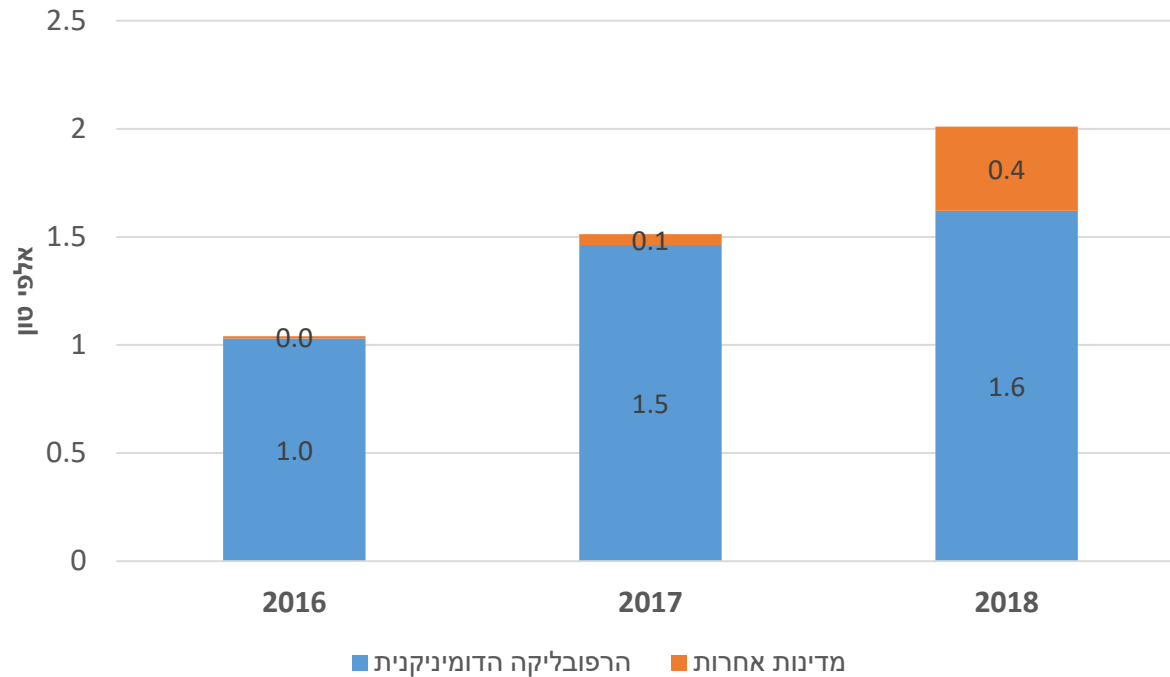

במהלך השנים האחרונות ייבוא אגסים נמצא במגמת עלייה. □

ייבוא אנוס

כמויות ייבוא אנוס טרי לפי ארץ מקור בשנים 2016-2018, באלפי טון

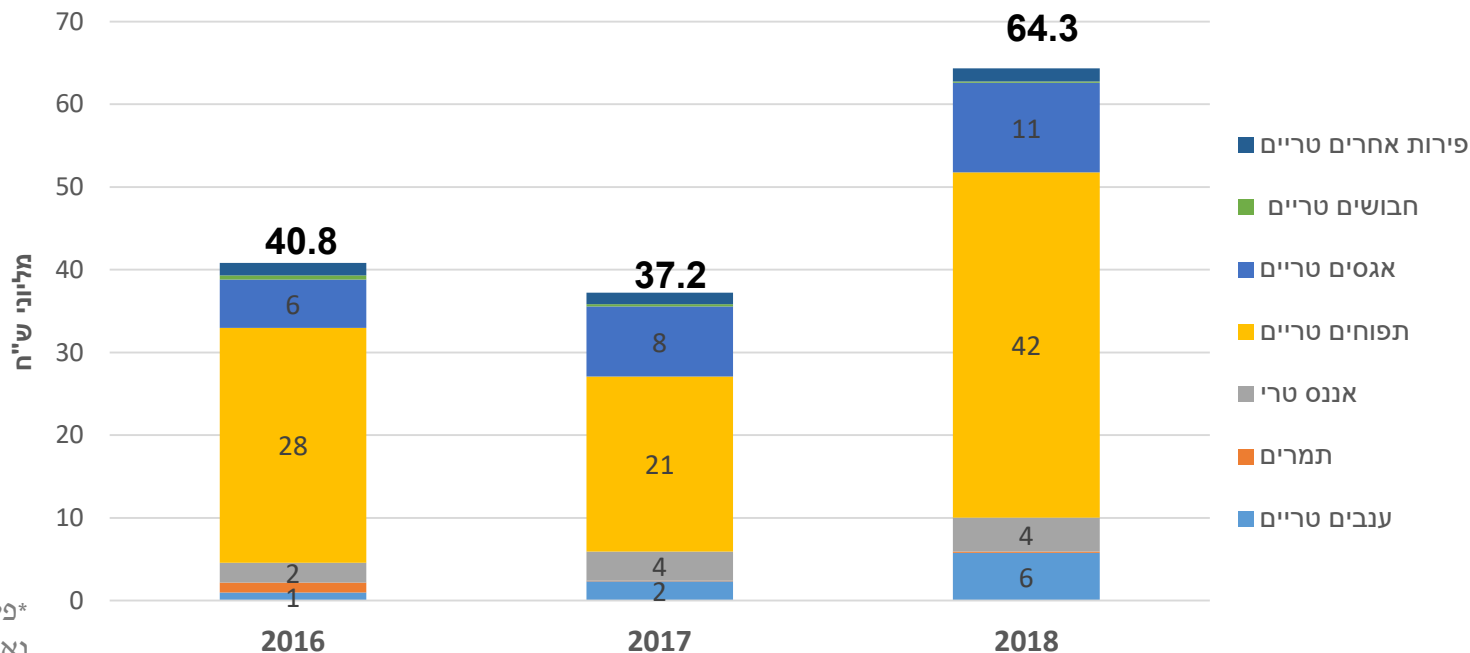

- ישראל מייבאת את מרבית האנוס הטרי מהרפובליקה הדומיניקנית.
- ייבוא אנוס טרי במגמת עלייה בשנים 2016-2018.
- מדינות אחרות מהן ישראל מייבאת אנוס טרי בכמות קטנה הינן דומיניקה וספרד.

מכס מייבוא פירות

הכנסות המדינה ממכס על ייבוא פירות טריים בשנים 2016-2018, במיליוני ₪*

*פירות ללא שקדים
ואגוזים אחרים.

עיקר ההכנסות ממכס מקורן בייבוא תפוחים (ואגסים).

ב – 2018 עלייה משמעותית בהכנסות ממכס מייבוא תפוחים, ענבים ואגסים. זה כמובן עקבי עם עלייה משמעותית בכמויות הייבוא של פירות אלו.

סיכום – יבוא תוצרת חקלאית טרייה 2018

- בסה"כ שיעורי הייבוא של ירקות ופירות טריים מהאספקה של פירות וירקות טריים לשוק המקומי מסתכמים לאחוזים בודדים.
- עיקר הירקות המיובאים הינם : עגבניות, בצלים, מלפפונים ותפו"א. ב – 2018 חל גידול משמעותי בייבוא בצל, זאת לאחר התייקרויות במחירי הבצל (בשל מחסור מקומי) לקראת סוף 2018. ייבוא עגבניות נמצא במגמת עלייה משמעותית בשנים האחרונות.
- עיקר הפירות המיובאים הינם : תפוחים ואגסים. ב – 2018 חל גידול משמעותי בייבוא תפוחים מארה"ב (בעיקר ייבוא של זני פרמיום). ייבוא אגסים ותפוחים במגמת עלייה בשנים האחרונות.

נספח: ממוצעי מחירים ומרווחי שיווק יבואנים לשנים 2016-2018

עבור ירקות ופירות עיקריים שמיובאים

127

מרווח שיווק יבואני באחוזים****			לצרכן***			סיטוני**			*CIF			ירקות ופירות
2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	
25%	40%	35%	4.23	3.54	4.03	2.62	1.93	2.45	2.09	1.38	1.81	בצל יבש
114%	101%	94%	5.85	5.53	5.8	4.31	3.78	4.03	2.02	1.88	2.08	מלפפונים
48%	60%	32%	5.82	5.85	6.09	4.29	4.65	4.71	2.90	2.91	3.57	עגבניות
145%	159%	71%	4.08	4.2	3.91	3.35	3.44	2.76	1.37	1.33	1.61	תפוחי אדמה
24%	57%	2%	4.19	4.27	4.33	2.38	2.27	1.99	1.92	1.44	1.95	כרוב
91%	68%	49%	8.76	8.32	7.84	5.43	4.85	4.75	2.84	2.88	3.19	קישואים
230%	104%	53%	6.41	6.33	6.69	4.15	3.67	3.77	1.26	1.80	2.46	חצילים
36%	23%	19%	10.67	9.68	8.98	7.48	6.65	5.98	5.50	5.42	5.03	תפוחים
100%	76%	61%	11.91	11.45	11.05	9.59	8.37	8.64	4.79	4.76	5.38	אגסים

*מחיר CIF - מחיר המוצר במל היעד כאשר כל ההוצאות והאחריות הקשורות להובלת המוצר עד לנמל היעד, חלות על המוכר, כולל דמי ביטוח.

**מקור המחירים הסיטוניים: סקר משרד החקלאות.

***מקור המחירים לצרכן: למ"ס.

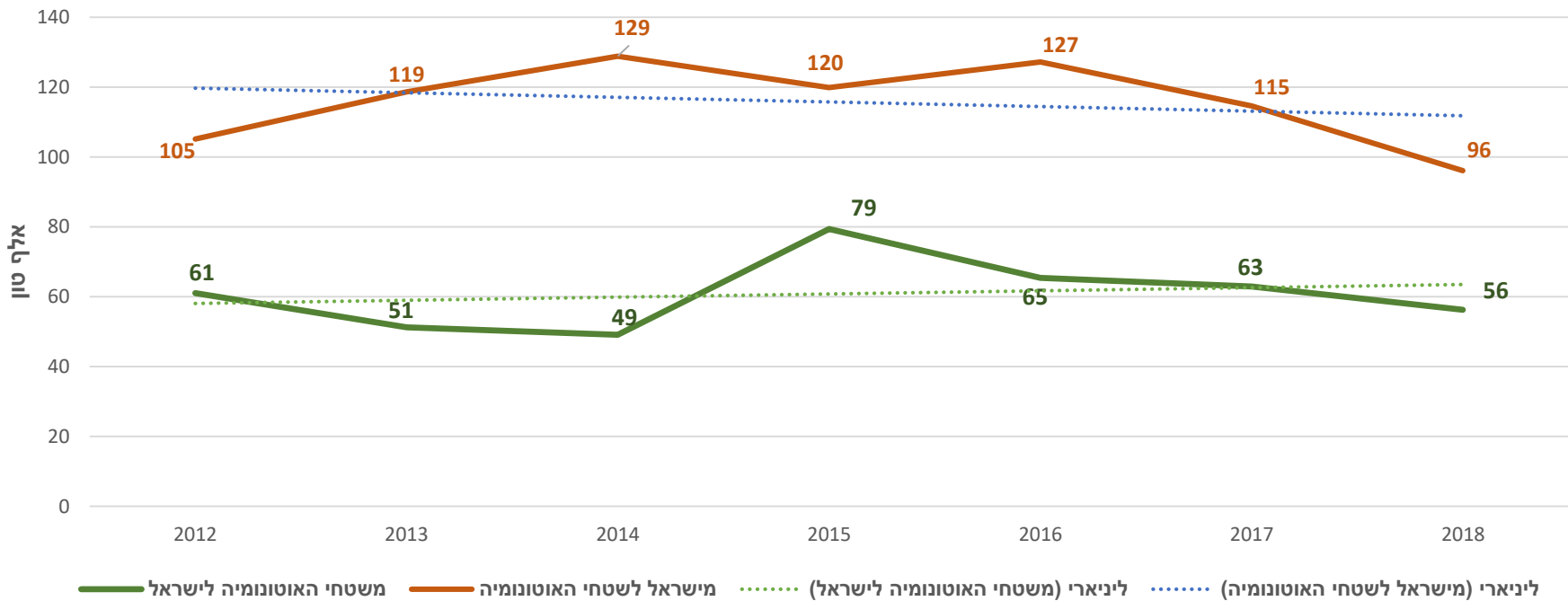
****מרווח שיווק יבואני באחוזים מוגדר כפער אבסולוטי (מחיר סיטוני פחות מחיר CIF) מחולק במחיר CIF. ליבואנים עלויות נוספות כגון מכס, עלויות שיווק ועוד ולכן בהכרח המרווחים שחושבו גבוהים מרווחי היבואנים. בנוסף, צריך לקחת בחשבון שככל הנראה חלק משמעותי של התוצרת נמכרת לרשתות השיווק במחירים נמוכים יותר מהמחירים בשוק הסיטוני. לכן, מרווחי השיווק שחושבו מהווים חסם עליון למרווחי השיווק שבפועל. יתכנו גם הבדלים בין המחיר מכירה בפועל ובין המחיר הסיטוני כתוצאה מהבדלים באיכות ותקופות שיווק שונות.

9. סחר של ירקות, פירות והדרים עם שטחי האוטונומיה: הרשות הפלסטינית ועזה

מקור הנתונים בפרק זה: יחידת פיקוח צומח וחי- פיצו"ח, משרד החקלאות ופיתוח הכפר
עיבוד הנתונים: החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה, משרד החקלאות ופיתוח הכפר

התפתחות הסחר עם שטחי האוטונומיה לאורך שנים 2012-2018

מאזן הסחר בין ישראל לשטחי האוטונומיה בסחורה חקלאית של פירות וירקות הינו בעודף לישראל. כאשר, כמעט פי 2 תוצרת חקלאית נמכרה מישראל לאוטונומיה (96 אלף טון) מאשר מהאוטונומיה לישראל (56 אלף טון)*

* יש לקחת בחשבון כי לפי הערכות ישנה כמות לא מבוטלת של סחורה שאינה נרשמת במעברים היוצאת משטחי ישראל לשטחי האוטונומיה ולהפך.

התפתחות הסחר עם שטחי האוטונומיה לאורך שנים 2012-2018, כמויות בטון

משטחי האוטונומיה לישראל

2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	טונות
55,765	62,403	64,966	78,654	48,804	50,922	60,309	ירקות
458	447	370	401	326	321	726	פירות
37	98	83	305	4	7	22	הדרים
56,260	62,947	65,419	79,360	49,134	51,250	61,057	סה"כ

מישראל לשטחי האוטונומיה

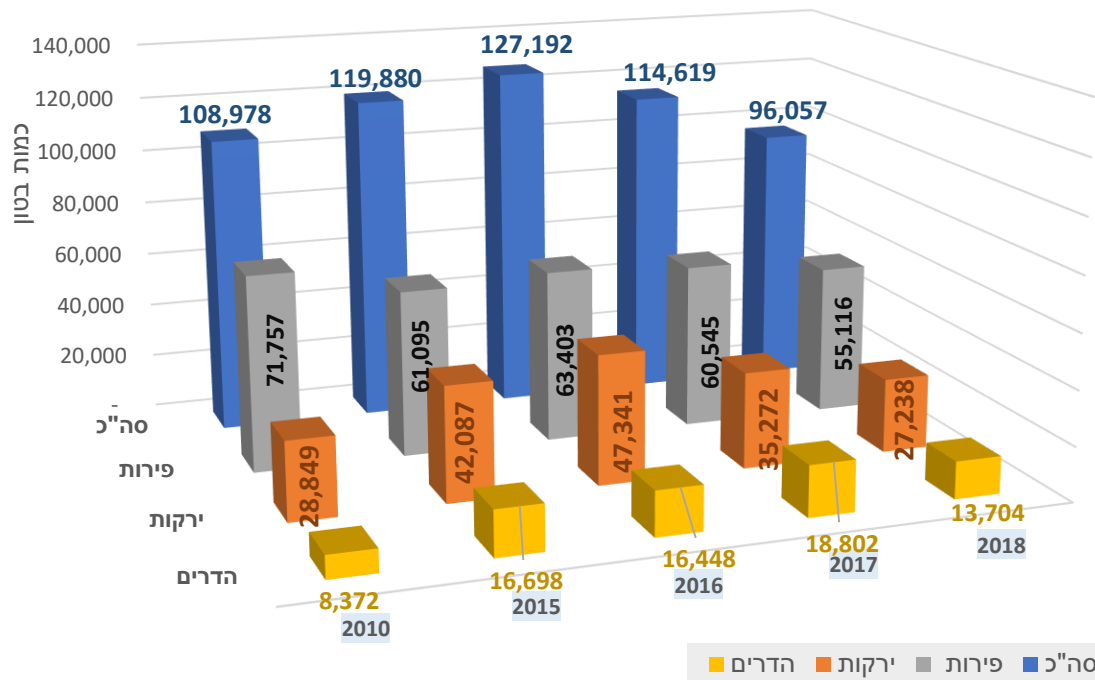
2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	טונות
27,238	35,272	47,341	42,087	58,162	46,323	32,499	ירקות
55,116	60,545	63,403	61,095	57,249	67,870	65,638	פירות
13,704	18,802	16,448	16,698	13,430	4,437	6,975	הדרים
96,057	114,619	127,192	119,880	128,841	118,631	105,112	סה"כ

מעבר ירקות, פירות והדרים מישראל לשטחי האוטונומיה

מעבר תוצרת חקלאית של ירקות, פירות והדרים מישראל לשטחי האוטונומיה

השוואת הכמות שהועברה מישראל לשטחי האוטונומיה, בשנת 2018 ביחס לשנה שקדמה לה:

- ירידה של כ - 23% בכמות הירקות
- ירידה של כ - 9% בכמות הפירות
- ירידה של כ - 27% בכמות ההדרים

בשנת 2018 עברו מישראל לשטחי האוטונומיה כ - 96 אלף טונות ירקות, פירות והדרים:

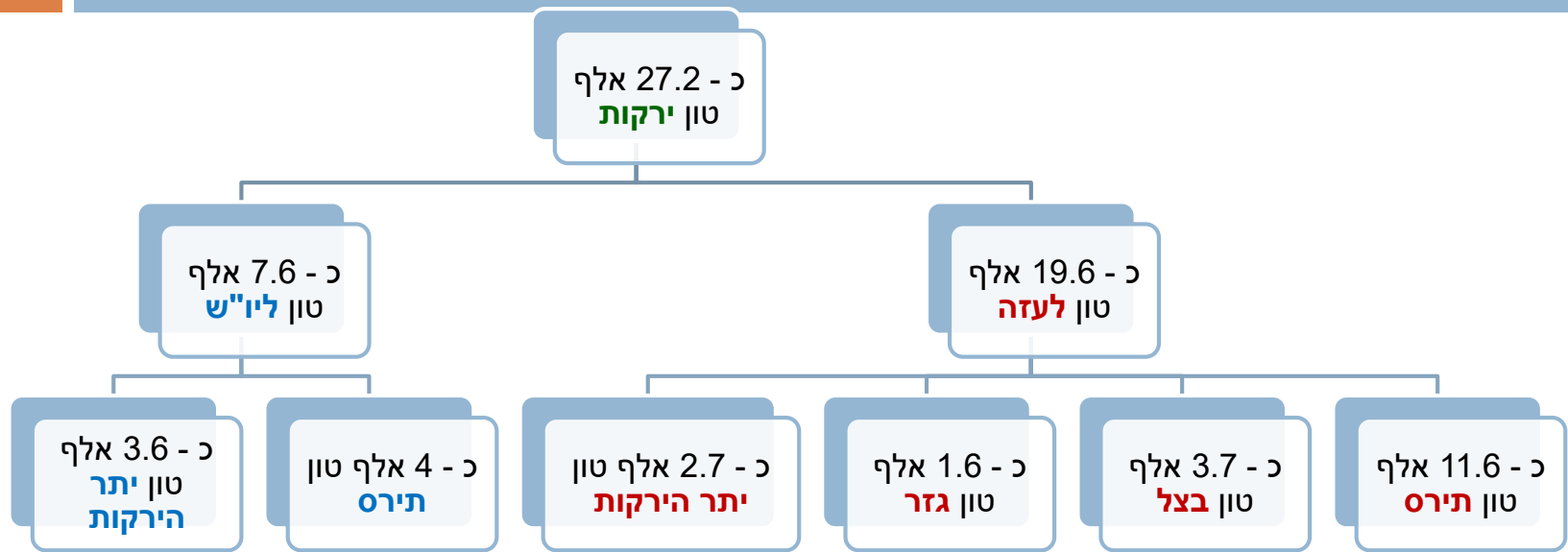
- כ - 27 אלף טון ירקות טריים
- כ - 55 אלף טון פירות טריים
- כ - 14 אלף טון הדרים

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מעבר ירקות מישראל לשטחי האוטונומיה

בשנת 2018, כמויות בטון

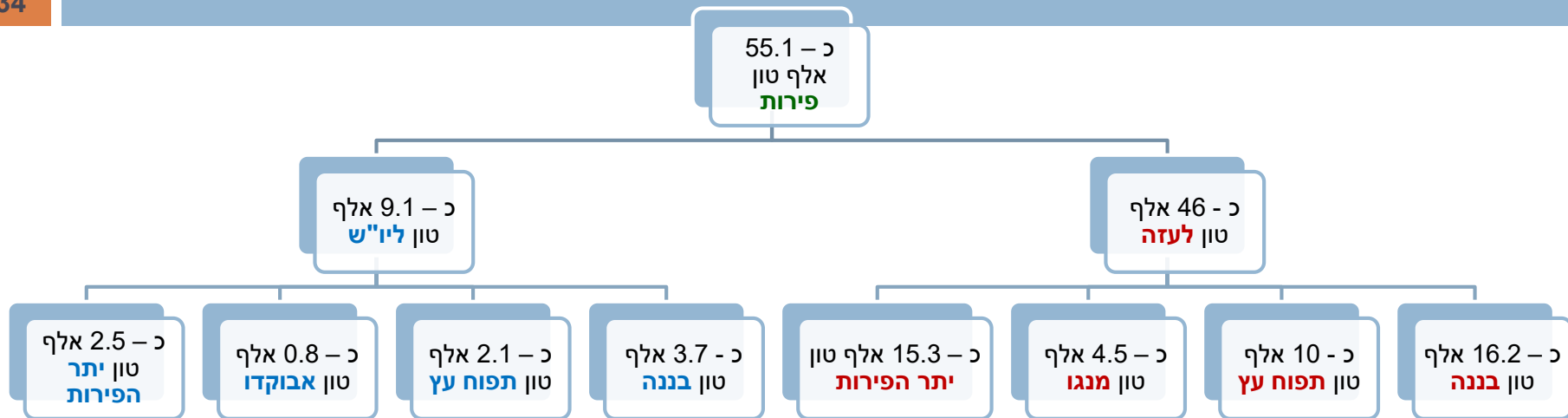
סוג תוצרת	מישראל לעזה	מישראל ליו"ש	סה"כ מישראל
תירס	11,619	4,063	15,682
בצל	3,675	667	4,342
גזר	1,601	486	2,086
שום	1,383	125	1,508
אבטיח	-	776	776
תפוז	41	322	363
מלפפון	13	158	171
עגבניה	-	158	158
ירקות אחרים	1,296	856	2,152
סה"כ	19,628	7,610	27,238

תירס הינו הירק הנסחר ביותר מישראל לשטחי האוטונומיה בשנת 2018, ממנו נמכרו כ - 16 אלף טון:

- 12 אלף טון לעזה
- 4 אלף טון ליו"ש

מעבר פירות מישראל לשטחי האוטונומיה בשנת 2018, כמויות בטון

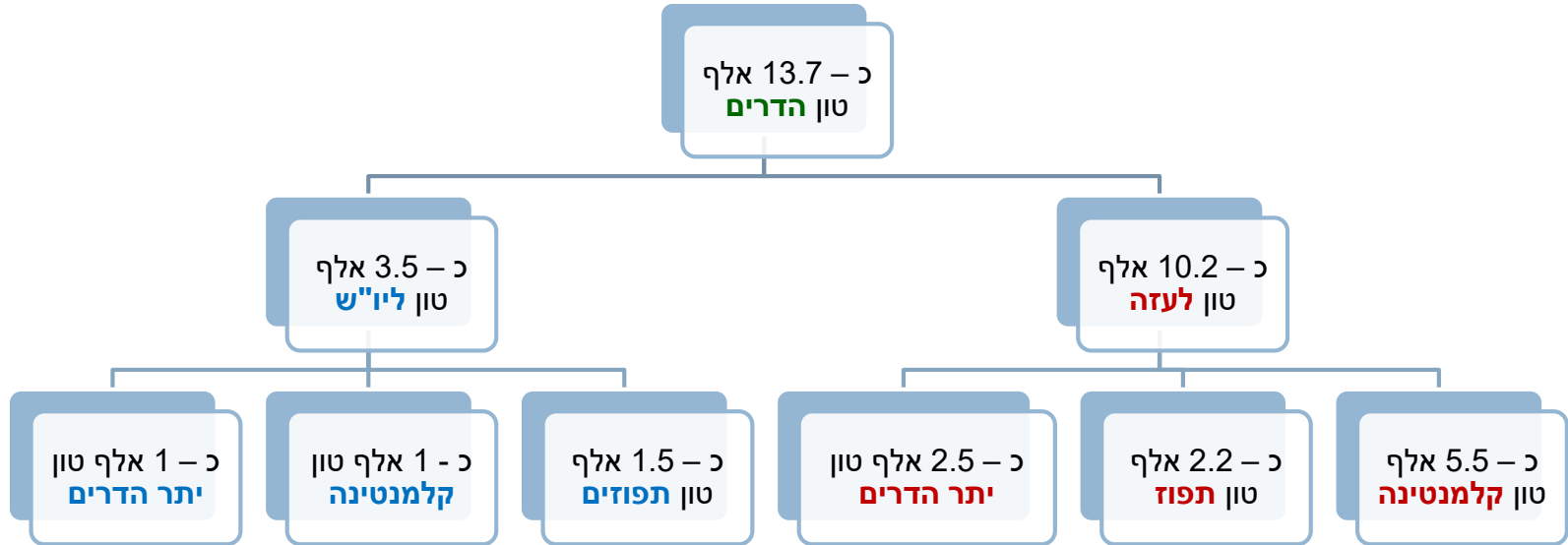
הפירות הנסחרים ביותר מישראל לשטחי האוטונומיה בשנת 2018: בננות, תפוחי עץ, מנגו ואבוקדו.

- היקף המסחר של בננות עמד על כ - 16 אלף טון לעזה ו- 4 אלף טון ליו"ש.
- היקף המסחר של תפוחי עץ עמד על כ - 10 אלף טון לעזה ו - 2 אלף טון ליו"ש.
- היקף המסחר של מנגו עמד על כ - 4.5 אלף טון ליו"ש
- היקף המסחר של אבוקדו עמד על כ - 4 אלף טון לעזה

סוג תוצרת	מישראל לעזה	מישראל ליו"ש	סה"כ מישראל
בננה	16,175	3,747	19,921
תפוח עץ	9,949	2,099	12,049
מנגו	4,495	190	4,686
אבוקדו	3,877	781	4,658
תמרים	3,322	42	3,364
אגס	1,929	568	2,497
אפרסק	1,994	185	2,179
רימון	1,277	304	1,581
אפרסמון	1,327	133	1,460
נקטרינה	442	461	903
שזיף	450	208	659
פירות אחרים	724	435	1,158
סה"כ	45,962	9,153	55,116

מעבר הדרים מישראל לשטחי האוטונומיה בשנת 2018, כמויות בטון

ההדרים הנסחרים ביותר מישראל לשטחי האוטונומיה בשנת 2018: קלמנטינה, תפוז ולימון.

- היקף המסחר של קלמנטינה עמד על כ - 5.5 אלף טון לעזה ו - 1 אלף טון ליו"ש.
- היקף המסחר של תפוז עמד על כ - 2.2 אלף טון לעזה ו - 1.5 אלף טון ליו"ש.
- היקף המסחר של לימון עמד על כ - 1.2 אלף טון לעזה ו - 0.8 אלף טון ליו"ש.

סוג תוצרת	מישראל לעזה	מישראל ליו"ש	סה"כ מישראל
קלמנטינה	5,473	944	6,417
תפוז	2,174	1,447	3,620
לימון	1,194	833	2,027
פומלה	883	156	1,040
פומלית	286	43	329
מנדרינה	145	29	174
אשכוליות	85	11	96
סה"כ	10,240	3,463	13,704

136

מעבר תוצרת חקלאית משטחי האוטונומיה לישראל

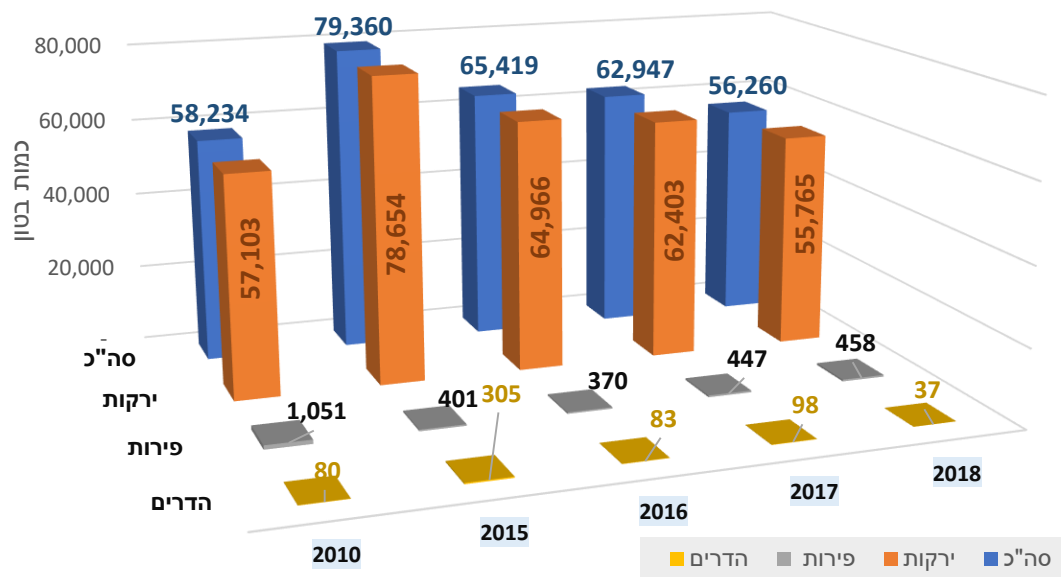

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מעבר תוצרת חקלאית של ירקות, פירות והדרים משטחי האוטונומיה לישראל

137

השוואת הכמות שהועברה משטחי האוטונומיה לישראל, בשנת 2018 ביחס לשנה שקדמה לה:

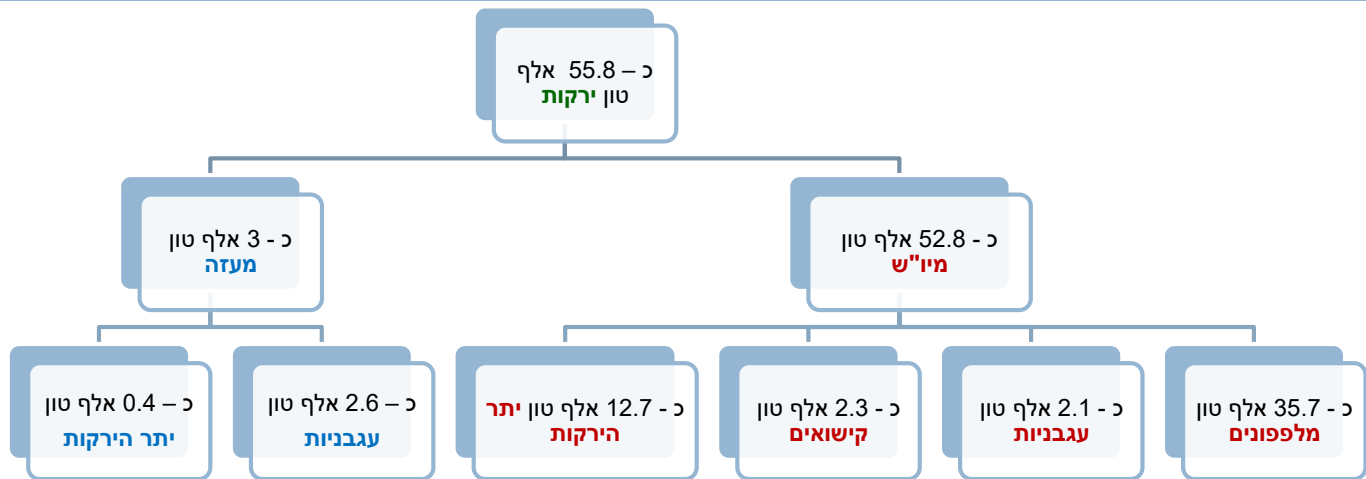
- ירידה של כ - 11% בכמות הירקות
- עלייה של כ - 3% בכמות הפירות
- ירידה של כ - 63% בכמות ההדרים

- בשנת 2018 עברו משטחי האוטונומיה לישראל כ - 55.8 אלף טונות ירקות טריים וכמויות קטנות של פירות טריים והדרים.
- היקף המעבר של תוצרת טרייה של ירקות, פירות והדרים משטחי האוטונומיה לישראל הינו נמוך יותר מהיקף המעבר של תוצרת טרייה של ירקות, פירות והדרים מישראל לשטחי האוטונומיה.

מעבר ירקות משטחי האוטונומיה לישראל,

כמויות בטון

סוג תוצרת	מיו"ש לישראל	מעזה לישראל	סה"כ לישראל
מלפפון	22,776	-	22,776
מלפפון לתעשייה	12,924	-	12,924
עגביה	2,086	2,581	4,666
חציל	2,133	355	2,488
קישוא	2,321	-	2,321
כרוב לבן	1,976	-	1,976
כרובית	1,884	-	1,884
פלפל מתוק	1,475	-	1,475
פלפל חריף	1,289	-	1,289
פלפל שיפקה	1,001	-	1,001
ירקות אחרים	2,938	26	2,965
סה"כ	52,803	2,962	55,765

עיקר היבוא לישראל משטחי האוטונומיה מורכב מירקות כגון: מלפפונים, עגבניות, חצילים, קישואים, כרוב לבן וכרובית.

רוב התוצרת החקלאית של ירקות שהועברה משטחי האוטונומיה לישראל הגיעה מיו"ש (כ - 95%).

מעבר פירות והדרים משטחי האוטונומיה לישראל, כמויות בטון

פירות

סוג תוצרת	מיו"ש לישראל	מעזה לישראל	סה"כ לישראל
תמרים	158	-	158
ענבים	97	-	97
בננה	80	-	80
שקדים	44	-	44
תפוח עץ	27	-	27
שזיף	19	-	19
אגס	16	-	16
נקטרינה	6	-	6
גויאבה	5	-	5
אבוקדו	5	-	5
רימון	2	-	2
סה"כ	458	0	458

הדרים

סוג תוצרת	מיו"ש לישראל	מעזה לישראל	סה"כ לישראל
תפוז	26	-	26
פומלה	10	-	10
סה"כ	37	-	37

□ כמות הפירות המיובאת משטחי האוטונומיה לישראל היא קטנה. אך, עיקר הפירות שמיובאים הם: תמרים, ענבים ובננות.

סיכום – סחר חקלאי עם שטחי האוטונומיה

140

- מאזן הסחר בין ישראל לשטחי האוטונומיה בסחורה חקלאית הינו בעודף לישראל - כמעט פי 2 תוצרת חקלאית נסחרת מישראל לאוטונומיה (96 אלף טון ב-2018) מאשר מהאוטונומיה לישראל (56 אלף טון).
- בשנת 2018 נמכרו מישראל לשטחי האוטונומיה כ - 57% פירות, כ - 28% ירקות וכ -15% פרי הדר.
- הירק הנסחר ביותר מישראל לשטחי האוטונומיה בשנת 2018 היה התירס.
- הפירות הנסחרים ביותר מישראל לשטחי האוטונומיה בשנת 2018 היו בננות, תפוחי עץ, מנגו ואבוקדו.
- כמעט כל הסחורה הנסחרת משטחי האוטונומיה לישראל היא של ירקות (99%) : מלפפונים, עגבניות, חצילים, קישואים, כרוב לבן וכרובית.

